

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Końskowoli

Sprawozdanie z realizacji rocznego programu działalności w 2020 r.

Końskowola, 2021 r.
www.wodr.konskowola.pl
wodr@wodr.konskowola.pl

Akceptuję:

DYREKTOR

mgr inż. Wiesław Orzędowski
Dyrektor

Zatwierdzam:

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
SEKRETARZ STANU

Anna Gembicka
Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

9.05.2021m

Opracowanie: Tamara Siecińska - Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw
Redakcja techniczna: Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw
Kierujący: Wiesław Orzędowski – Dyrektor LODR w Końskowoli
Zaopiniowany: Rada Społeczna Doradztwa Rolniczego

Końskowola, 05.05.2021 r.

Spis treści

WSTĘP.....	4
A. INFORMACJA O ZMIANACH W ORGANIZACJI OŚRODKA DORADZTWA ROLNICZEGO W ROKU 2020.....	5
B. ZAKRES I METODYKA PROCESU SPRAWOZDAWCZEGO.....	12
C. DZIAŁALNOŚĆ MERYTORYCZNA.....	19
C.1. Zadania nieodpłatne	20
Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich.....	20
Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej.....	28
Zadanie 3. Prowadzenie działalności w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich	45
Zadanie 4. Udzielanie pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej, lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych	46
Zadanie 5. Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji oraz gromadzenie i upowszechnianie informacji rynkowej w tym zakresie	48
Zadanie 6. Prowadzenie doświadczalnictwa odmianowego w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego.....	50
Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska....	51
Zadanie 8. Podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego zarządzania gospodarstwa rolnego.....	64
Zadanie 9. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku	69
Zadanie 10. Współdziałanie w realizacji zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych	73
Zadanie 11. Prowadzenie analiz przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej.....	76
Zadanie 12. Udział w szacowaniu szkód łąwieckich, a także ustalanie wysokości odszkodowania za te szkody.....	79
Zadanie 13. Dokonywanie oceny i akceptacji planów restrukturyzacji, o których mowa w ustawie z dnia 9 listopada 2018 r. o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne (Dz.U. z 2019 r. poz. 33).....	80
C.2. Zadania odpłatne	81
C.3. Projekty i zadania zlecone	87
C.4. Operacje zrealizowane w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR).....	90
D. Współpraca z innymi instytucjami i samorządem.....	99
E. Wykaz ważniejszych wydarzeń	103
F. Działalność wydawnicza.....	103
G. Kształcenie i doskonalenie zawodowe kadry własnej.....	104
H. Ocena rezultatów działalności LODR w 2020 r.	106
I. Załącznik elektroniczny – płyta CD.....	110

Wstęp

- **Status prawny**

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Końskowoli od dnia 20 sierpnia 2016 r. jest państwową jednostką organizacyjną posiadającą osobowość prawną (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 721).

Sprawozdanie z działalności LODR w Końskowoli zostało opracowane z uwzględnieniem Statutu oraz Regulaminu Organizacyjnego LODR w Końskowoli.

- **Podstawy funkcjonowania:**

1. Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Końskowoli działa na podstawie ustawy z dnia 22 października 2004 roku o jednostkach doradztwa rolniczego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 721).
2. Statut Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Końskowoli stanowiący Załącznik do Zarządzenia Nr 30 Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 19 sierpnia 2016 r. (poz. 22).
3. Regulamin Organizacyjny LODR w Końskowoli zatwierdzony przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 sierpnia 2019 r.

- **Rada Społeczna Doradztwa Rolniczego**

Rada Społeczna Doradztwa Rolniczego działająca przy Lubelskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Końskowoli jest organem opiniotwórczo-doradczym Dyrektora LODR w Końskowoli powoływanym przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (art. 9 ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego).

Do składu Rady Społecznej Doradztwa Rolniczego przy LODR w Końskowoli należą:

- Przedstawiciel Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi: **Agnieszka Filipek**;
- Przedstawiciel Sejmiku Województwa Lubelskiego: **Tomasz Solis**;
- Przedstawiciel Zarządu Województwa Lubelskiego: **Ewa Szałachwiej**;
- Przedstawiciele Lubelskiej Izby Rolniczej: **Gustaw Jędrejek, Waldemar Rzepecki**;
- Przedstawiciele zgłoszeni przez związki zawodowe rolników działające na obszarze województwa:

Andrzej Rusiński – Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”,

Krzysztof Głuchowski – Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”,

Robert Kuźniarz – Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników,

Mariusz Gołębiowski - Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”;

- Przedstawiciele zgłoszeni przez szkoły wyższe oraz instytuty badawcze, kształcące i realizujące działania na potrzeby rolnictwa i rozwoju wsi:

Prof. dr hab. Tomasz Gruszecki – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie,

Prof. dr hab. Janusz Podleśny – Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa PIB w Puławach;

- Przedstawiciel szkoły ponadgimnazjalnej kształcącej na potrzeby rolnictwa i działającej w obszarze województwa: **Mirosław Worobik** – Zespół Szkół Rolniczych CKP w Pszczeliej Woli.

- **Podstawa prawna sporządzenia Sprawozdania z Programu Działalności.**

Sprawozdanie z Programu Działalności LODR w Końskowoli zostało opracowane z uwzględnieniem Statutu Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Końskowoli oraz Regulaminu Organizacyjnego LODR w Końskowoli, opierając się na zadaniach wyznaczonych Ustawą o JDR z dnia 22 października 2004 roku.

A. Informacja o zmianach w organizacji ośrodka doradztwa rolniczego w roku 2020

1. Ogólna informacja o zmianach organizacyjnych w 2020 r.

1. Struktura organizacyjna + schemat.

Centrala w Końskowoli z następującymi komórkami organizacyjnymi:

Dyrekcja

Dział Technologii Produkcji Rolniczej i Doświadczalnictwa

Dział Ekonomiki i Zarządzania Gospodarstwem Rolnym

Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich

Dział Rolnictwa Ekologicznego i Ochrony Środowiska

Dział Teleinformatyki

Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw

Dział Administracyjno-Gospodarczy

Dział Księgowości

Dział Kadr i Organizacji Pracy

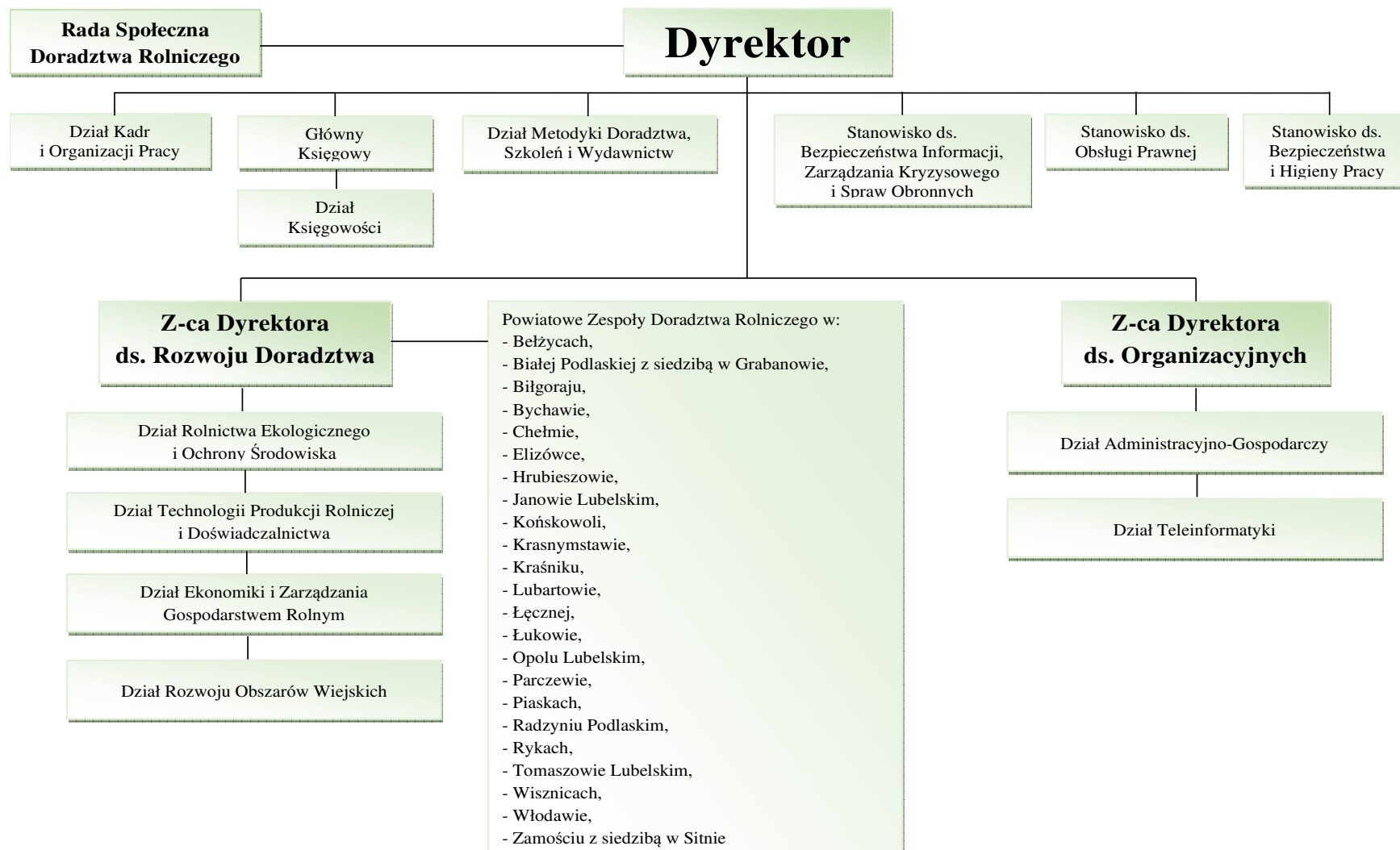
Stanowisko do Spraw Obsługi Prawnej

Stanowisko do Spraw Bezpieczeństwa i Higieny Pracy

Stanowisko do Spraw Bezpieczeństwa Informacji, Zarządzania Kryzysowego i Spraw Obronnych

23 Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego

SCHEMAT STRUKTURY ORGANIZACYJNEJ LODR

W województwie lubelskim jest 20 powiatów i 213 gmin (193 gminy wiejskie i miejsko-wiejskie i 20 miejskich), a na ich terenie pracują 23 Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego (PZDR) – z przynależnymi do nich gminami.

Zasoby materialne.

2. Zasoby materialne.

- a. Sale wykładowe
CIS w Końskowoli – 120 miejsc
CEER w Grabanowie – na stołówce 200 miejsc
Biurowiec Końskowola – 60 miejsc
Biurowiec w Grabanowie – I sala 90 miejsc, II sala 30 miejsc
- b. Sale komputerowe
Nie dotyczy
- c. Laboratorium
W 2020 roku wykonano 3249 szt. prób gleb polowych i 244 szt. gleb ogrodniczych oraz 16 szt. analiz wapna nawozowego.
W glebach polowych oznaczamy: pH, fosfor, potas, magnez. W glebach ogrodniczych oznaczamy: pH, fosfor, potas, wapń, magnez, azot.
- d. Pole doświadczalne (gospodarstwa demonstracyjne) – 9,36 ha i sad doświadczalny - 42,54 ha
- e. Tereny wystawowe
Końskowola - teren pawilonów wystawowych - 1724 m²
Sitno – plac wystawowy 70030 m²
- f. Hotel
CIS w Końskowoli – 53 miejsca
CEER w Grabanowie – 40 miejsc
- g. Stołówka/ ~~restauracja~~/ ~~bar~~
CIS w Końskowoli – 80 miejsc
CEER w Grabanowie – 130 miejsc
- h. Ścieżka dydaktyczna
W Lubelskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Końskowoli ścieżka dydaktyczna EKOTRASA została założona w 2008 roku, rozciąga się na długości około 1 km. Obejmuje ona takie obiekty jak: kolektory słoneczne, punkt segregacji odpadów, kompostownik, domek dla owadów pożytecznych, ogród biosurowcowy, ogród ozdobno-rekreacyjny, ekologiczne gry terenowe, sad doświadczalno-wdrożeniowy, przydomową oczyszczalnię ścieków, pole

doświadczalno-wdrożeniowe oraz Pasiekę hodowlaną Pożóg. W 2020 roku EKOTRASA ze względu na pandemię COVID-19 nie była udostępniana grupom jako obiekt edukacyjny. Dotychczas prowadzone były warsztaty stacjonarne i terenowe związane z odnawialnymi źródłami energii, zanieczyszczeniami środowiska i sposobami ich zapobiegania. Zajęcia obejmowały również tematykę racjonalnego odżywiania, ekologicznego stylu życia oraz kwestię bioróżnorodności. Ścieżka dydaktyczna jest dobrym miejscem do praktycznej nauki rozpoznawania ziół, roślin ozdobnych czy gatunków owocowych w sadzie doświadczalno-wdrożeniowym. Ekologiczne gry terenowe pomagały w nauce rozpoznawania gatunków drzew, roślin uprawnych oraz czasu rozkładu różnych odpadów. Domek dla owadów pożytecznych oraz karmniki i budki lęgowe dla ptaków to elementy ścieżki sprzyjające bioróżnorodności. Zainteresowaniem cieszyły się zajęcia w pasiece, połączone z obserwacją życia pszczoł i degustacją miodu. W 2020 roku postanowiono zmodernizować ogród biosurowcowy. Przygotowano 6 podniesionych rabat pod nasadzenia w 2021 roku, powstała ścieżka sensoryczna. Zakupiono zbiornik do zbierania wody deszczowej, który będzie zainstalowany do celów edukacyjnych.

i. Stacja meteo

Stacja meteorologiczna usytuowana na terenie siedziby głównej LODR w Końskowoli służy do odczytywania parametrów pogodowych. Stację otrzymaliśmy w 2016 roku od Dyrektora CDR O/Radom w nagrodę za zaangażowanie w rozwój rolnictwa ekologicznego w województwie lubelskim oraz propagowanie dobrych praktyk w całym kraju.

j. Pasieka – liczba pni: 215 (3 pasieki).

Końskowola – 83

Grabanów – 102

Sitno – 30

k. Budynki i budowle niezbędne do realizacji usług

Końskowola:

- *Budynek Dyrekcji,*

- *Centrum Innowacyjno-Szkoleniowe,*

- *garaż murowany okrągły,*

- *budynek biurowy Pożóg II,*

- *teren zaplecza gospodarczego z budynkami stodoły,*

- *2 garaże, magazyn nawozowy, budynek gospodarczy, dawna stajnia oraz*

grunty orne w Pożogu II,

- *pasieka hodowlana z pawilonem,*

- *sad doświadczalny LODR z budynkami i budowlami: wiata, magazyn, chłodnia, zbiornik na wodę, oświetlenie, linia energetyczna i ogrodzenie.*

Sitno:

- zespół pałacowo-parkowy,
- warsztat z garażami,
- domek – pracownia WGD,
- 2 magazyny,
- pasieka, 3 wiaty.

Grabanów:

- garaż,
- budynek dydaktyczny PZDR w Białej Podlaskiej z/s w Grabanowie,
- kontener – pracownia pszczelarska,
- 3 garaże metalowe,
- Centrum Edukacji Ekologiczno-Rolniczej.

Nieruchomości w Sitnie, Grabanowie i Końskowoli LODR w Końskowoli użytkuje na podstawie umów użyczenia do dnia 31.12.2020 r. i umowy dzierżawy (kontener – pracownia pszczelarska – Grabanów) do dnia 31.12.2021 r.

Umową darowizny z dnia 29.12.2020 r. zawartą w formie aktu notarialnego (Rep. A nr 7844/2020) właścicielem nieruchomości, na których Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli aktualnie prowadzi działalność ustawową i statutową, stał się Skarb Państwa. Stronami zawartej umowy darowizny byli: Województwo Lubelskie oraz Skarb Państwa – Starosta Puławski. Tym samym, na mocy zawartej umowy grunty położone w gm. Końskowola oznaczone w ewidencji gruntów jako działki: nr 1810/2 o pow. 1,7051 ha, nr 1820/23 o pow. 1,6200 ha, nr 1820/27 o pow. 0,7708 ha, nr 1850/3 o pow. 0,0532 ha, nr 1850/2 o pow. 0,6940 ha, nr 1840/11 o pow. 0,0648 ha, nr 1840/16 o pow. 0,1512 ha, nr 1820/1 o pow. 33,2383 ha, nr 1840/43 o pow. 0,9222 ha, przeniesiono na własność, na rzecz Skarbu Państwa – Starosty Puławskiego w celu realizacji zadań statutowych LODR w Końskowoli.

Certyfikaty i uprawnienia.

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli posiada następujące zaświadczenia:

1. „Zaświadczenie o wpisie instytucji szkoleniowej do rejestru instytucji szkoleniowych” pod numerem ewidencyjnym: 2.06/00106/2006 (informacje o wpisie corocznie aktualizowane);
2. Zaświadczenie o wpisie do „Rejestru podmiotów niebędących przedsiębiorcami, prowadzących szkolenia w zakresie środków ochrony roślin” pod numerem: 06/14/3413.

Wdrożone systemy zarządzania.

Nie dotyczy.

Elektroniczny system wspomaganie pracy doradczej.

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego posiada system sprawozdawczości elektronicznej zamieszczony na serwerze zewnętrznym firmy Internet Business Center. System jest dostępny dla pracowników wprowadzających dane przez przeglądarkę internetową w sposób ciągły. System pozwala na gromadzenie danych niezbędnych do przygotowania różnego rodzaju zestawień, podsumowań, wyliczeń w dowolnym momencie tzn. bez konieczności zbierania

informacji drogą e-mailową, jak również wpisywania tygodniowych planów pracy. Obejmuje on wszystkich pracowników merytorycznych. Każdy doradca po zalogowaniu się do systemu uzyskuje możliwość wprowadzania danych nt. zrealizowanych w danym miesiącu zadań (nieodpłatnych i odpłatnych). Wprowadzone rekordy można generować w różnych układach (np.: wg realizowanych zadań, wg komórek organizacyjnych).

3. Informacja o zatrudnieniu (tabela A), stan na dzień 31 grudnia 2020 r.

Tab. A. Zatrudnienie w Lubelskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego, stan na dzień 31.12.2020

L.p.	Komórki organizacyjne	Liczba zatrudnionych osób
1.	Dyrektor	1
2.	Zastępca dyrektora	1
3.	Dział Księgowości	8
4.	Dział Kadr i Organizacji Pracy	7
5.	Dział Administracyjno - Gospodarczy	20
6.	Dział Teleinformatyki	3
7.	Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw	7
8.	Dział Ekonomiki i Zarządzania Gospodarstwem Rolnym	6
9.	Dział Rolnictwa Ekologicznego i Ochrony Środowiska	5
10.	Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich	8
11.	Dział Technologii Produkcji Rolniczej i Doświadczalnictwa	12
12.	Stanowisko samodzielne	2
13.	Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego	206
14.	Pozostali pracownicy (np. pole, sad, pasieka)	15
Razem		301

Tab. B. Zatrudnienie w Powiatowych Zespołach Doradztwa Rolniczego

L.p.	Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego	Liczba gmin	Liczba pracowników
1.	PZDR w Bełżycach	5	6
2.	PZDR w Białej Podlaskiej z/s w Grabanowie	10	21
3.	PZDR w Biłgoraju	14	10
4.	PZDR w Bychawie	6	7
5.	PZDR w Chełmie	15	13
6.	PZDR w Elizówce	6	7
7.	PZDR w Hrubieszowie	8	8
8.	PZDR w Janowie Lubelskim	7	7
9.	PZDR w Końskowoli	11	8
10.	PZDR w Krasnymstawie	10	10
11.	PZDR w Kraśniku	10	10
12.	PZDR w Lubartowie	13	7
13.	PZDR w Łęcznej	6	7
14.	PZDR w Łukowie	11	6
15.	PZDR w Opolu Lubelskim	7	7
16.	PZDR w Parczewie	7	8
17.	PZDR w Piaskach	5	4
18.	PZDR w Radzyniu Podlaskim	8	5
19.	PZDR w Rykach	6	4
20.	PZDR w Tomaszowie Lubelskim	13	9
21.	PZDR w Wisznicach	8	7
22.	PZDR we Włodawie	8	4
23.	PZDR w Zamościu z/s w Sitnie	19	31
	Razem	213	206

B. Zakres i metodyka procesu sprawozdawczego

1. Priorytetowe działania w 2020 r. (tabela).

Priorytety wskazane przez MRiRW wpisywały się w realizację Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 r.) w obszarach usprawnienia procesu organizacji produkcji rolniczej, zaopatrzenia, przetwórstwa i zbytu produktów rolnych (tworzenie sieci sprzedaży), produkcji i promocji zdrowej żywności, wspierania przedsiębiorczości na wsi i tworzenie nowych miejsc pracy – procesy przeobrażeń wsi, działania prośrodowiskowe.

Priorytety działalności doradczej LODR w Końskowoli były również spójne z priorytetami MRiRW oraz Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.

2. Opis procesu przygotowania sprawozdania z działalności.

Etapy przygotowania sprawozdania z działalności.

- a) Pracownicy merytoryczni poszczególnych komórek organizacyjnych przygotowują swoje sprawozdania indywidualne, a kierownicy sporządzają sprawozdania z komórki organizacyjnej.
- b) Dział Metodyki Doradztwa, Szkoleń i Wydawnictw dokonuje opracowania sprawozdania opierając się na przesłanych sprawozdaniach i danych ze sprawozdawczości elektronicznej. Zostają sporządzone również załączniki w formie elektronicznej.
- c) Kierownictwo Jednostki opracowuje ocenę rezultatów (*zamieszczona w części H*).
- d) Sprawozdanie zostaje przedłożone Dyrektorowi do oceny i weryfikacji i po uwzględnieniu uwag Dyrektora zostaje przedłożone do zaopiniowania Radzie Społecznej Doradztwa Rolniczego, a następnie do zatwierdzenia przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Tab. Priorytetowe działania w 2020 r.

Numer priorytetu	Nazwa priorytetu	szkolenie		konferencja		szkolenie wyjazdowe		broszura		ulotka		materiał informacyjny/artykuł	porada/informacja	konkurs/olimpiada	pokaz/demonstracja	stoisko inf.promocyjne	targi/ wystawy	pozostałe
		I.form	I.uczestników	I.form	I.uczestników	I.form	I.uczestników	liczba	nakład	liczba	nakład	liczba	liczba odbiorców	I.form	I.form	I.form	I.form	I.form
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>	<i>k</i>	<i>l</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>o</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>s</i>	<i>t</i>
1	Upowszechnianie informacji na temat ASF, szczególnie w zakresie przestrzegania zasad bioasekuracji w gospodarstwach utrzymujących świnie oraz konsekwencji związanych z pojawieniem się choroby w stadzie;	23	334									4 / 3	1200/ 1170					
2	Ochrona wód i powietrza, uwzględniająca wymagania ramowej dyrektywy wodnej, dyrektywy azotanowej, dyrektywy NEC, w tym:	78	1559									3/ 3	2149/ 1744		0/ 60			
2a	upowszechnianie <i>dobrych praktyk rolniczych mających na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych,</i>	47	957									1/ 0	1641/ 1486					

Numer priorytetu	Nazwa priorytetu	szkolenie		konferencja		szkolenie wyjazdowe		broшуra		ulotka		materiał informacyjny/artykuł	porada/informacja	konkurs/olimpiada	pokaz/demonstracja	stoisko inf.promocyjne	targi/ wystawy	pozostałe
		l.form	l.uczestników	l.form	l.uczestników	l.form	l.uczestników	liczba	nakład	liczba	nakład	liczba	liczba odbiorców	l.form	l.form	l.form	l.form	l.form
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>	<i>k</i>	<i>l</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>o</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>s</i>	<i>t</i>
	programu azotanowego oraz wymagań ramowej dyrektywy wodnej,																	
2b	wsparcie realizacji ogólnopolskiego programu regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie, w szczególności poprzez upowszechnianie wiedzy nt. pozytywnej roli wapnowania w procesie produkcji rolniczej,	24	514									1/ 2	435/ 185		0/ 60			
2c	upowszechnianie dobrych praktyk rolniczych dotyczących ograniczenia emisji amoniaku do powietrza;	7	88									1/ 1	73/ 73					
3	Upowszechnianie wiedzy z zakresu gospodarowania wodą w gospodarstwie, w tym:	30	460	2	61							0/ 0	87/ 92					1 (radio)
3a	praktyk rolniczych mających na celu zwiększenie retencji,	17	250	1	23							0/ 0	87/ 92					1 (radio)

Numer priorytetu	Nazwa priorytetu	szkolenie		konferencja		szkolenie wyjazdowe		broшуra		ulotka		materiał informacyjny/artykuł	porada/informacja	konkurs/olimpiada	pokaz/demonstracja	stoisko inf.promocyjne	targi/ wystawy	pozostałe
		l.form	l.uczestników	l.form	l.uczestników	l.form	l.uczestników	liczba	nakład	liczba	nakład	liczba	liczba odbiorców	l.form	l.form	l.form	l.form	l.form
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>	<i>k</i>	<i>l</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>o</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>s</i>	<i>t</i>
3b	powtórnego wykorzystania wody w gospodarstwie;	13	210	1	38							0/ 0	87/ 92					
4	Upowszechnianie wiedzy i promocja produkcji zdrowej żywności, w tym w zakresie:	55	986	2	109					0	0	3/ 25	1416/ 895	0/ 0	0/ 121			
4a	higieny produkcji żywności pochodzenia roślinnego w gospodarstwie,	11	263									1/ 0	14/ 23					
4b	rolnictwa ekologicznego,	21	418	2	109							2/ 24	1167/ 643	0/ 0	0/ 45			
4c	bezpieczeństwa żywności oraz ochrony zwierząt, w szczególności obowiązujących przy uboju z konieczności zwierząt gospodarskich kopytnych poza rzeźnią,	4	47							0	0	0/ 1	35/ 50					

Numer priorytetu	Nazwa priorytetu	szkolenie		konferencja		szkolenie wyjazdowe		broшуra		ulotka		materiał informacyjny/artykuł	porada/informacja	konkurs/olimpiada	pokaz/demonstracja	stoisko inf.promocyjne	targi/ wystawy	pozostałe
		l.form	l.uczestników	l.form	l.uczestników	l.form	l.uczestników	liczba	nakład	liczba	nakład	liczba	liczba odbiorców	l.form	l.form	l.form	l.form	l.form
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>	<i>k</i>	<i>l</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>o</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>s</i>	<i>t</i>
4d	możliwości i sposobów wykorzystywania pasz niemodyfikowanych genetycznie w żywieniu zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem rodzimych źródeł białka paszowego,	7	85									0/ 0	140/ 84		0/ 76			
4e	przeciwdziałania antybiotykooporności u ludzi i zwierząt,	7	100									0/ 0	30/ 48					
4f	przeciwdziałania marnowaniu żywności;	5	73									0/ 0	30/ 47					
5	Upowszechnianie wiedzy na temat produkcji żywności na niewielką skalę i wprowadzania jej na rynek w krótkich łańcuchach dystrybucji, w tym na temat działalności marginalnej, lokalnej i	21	472	1	31							19/ 4	618/ 447		0/ 8			

Numer priorytetu	Nazwa priorytetu	szkolenie		konferencja		szkolenie wyjazdowe		broшуra		ulotka		materiał informacyjny/artykuł	porada/informacja	konkurs/olimpiada	pokaz/demonstracja	stoisko inf.promocyjne	targi/ wystawy	pozostałe
		l.form	l.uczestników	l.form	l.uczestników	l.form	l.uczestników	liczba	nakład	liczba	nakład	liczba	liczba odbiorców	l.form	l.form	l.form	l.form	l.form
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>	<i>k</i>	<i>l</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>o</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>s</i>	<i>t</i>
	ograniczonej, rolniczego handlu detalicznego i sprzedaży bezpośredniej;																	
6	Promocja oraz wsparcie współpracy i różnych form wspólnego działania (formalnych i nieformalnych), w szczególności grup producentów rolnych i spółdzielni;	8	95									2/ 6	54/ 94		0/ 2		0/ 0	
7	Wsparcie rolników w podejmowaniu i rozwoju działalności pozarolniczej z wykorzystaniem potencjału naturalnego, kulturowego oraz społecznego obszarów wiejskich, ze szczególnym uwzględnieniem funkcji turystycznych, edukacyjnych i opiekuńczych;	15	278	1	43							2/ 5	324/ 222		0/ 10			

Numer priorytetu	Nazwa priorytetu	szkolenie		konferencja		szkolenie wyjazdowe		broшуra		ulotka		materiał informacyjny/artykuł	porada/informacja	konkurs/olimpiada	pokaz/demonstracja	stoisko inf.promocyjne	targi/ wystawy	pozostałe
		l.form	l.uczestników	l.form	l.uczestników	l.form	l.uczestników	liczba	nakład	liczba	nakład	liczba	liczba odbiorców	l.form	l.form	l.form	l.form	l.form
<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>	<i>d</i>	<i>e</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>j</i>	<i>k</i>	<i>l</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>o</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>s</i>	<i>t</i>
8	Wsparcie wdrażania Wspólnej Polityki Rolnej, w tym w zakresie:	170	2864									15/ 18	17162 / 11742					6 (art. w innym wyd.)
8a	działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020, w tym nowego działania PROW 2014 – 2020 „Dobrostan zwierząt”,	74	1267									11/ 16	7580/ 5547					5 (art. w innym wyd.)
8b	systemu wsparcia bezpośredniego gospodarstw rolnych,	88	1502									4/ 1	9184/ 5904					1 (art. w innym wyd.)
8c	informowania i upowszechniania wiedzy odnośnie do założeń WPR po 2020 r.	8	95									0/ 1	398/ 291					

C. Działalność merytoryczna

Podstawowym zadaniem doradztwa rolniczego jest udzielanie wszechstronnej pomocy rolnikom oraz mieszkańcom obszarów wiejskich w celu zwiększenia dochodów z gospodarstwa rolnego oraz działania mające na celu poprawę warunków życia rodzin wiejskich.

Zadania te zgodnie z art. 4 ust. 2-5 i art. 5 ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli realizował poprzez:

- doradztwo indywidualne,
- organizowanie szkoleń, kursów i konferencji,
- organizowanie wystaw, pokazów, kolekcji, demonstracji i innych przedsięwzięć upowszechniających wiedzę rolniczą, nowe technologie produkcji i promujących produkty i wyroby przetwórstwa rolno-spożywczego,
- sporządzanie opracowań ekonomicznych, finansowych i technologicznych,
- prowadzenie działalności informacyjnej i wydawniczej.

Z usług doradczych pracowników Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli skorzystało w 2020 r. ponad 120 tys. mieszkańców obszarów wiejskich. Przeprowadzono ogółem 692 formy szkoleniowe, a ich tematyka jest przedstawiona w Zadaniu 1. Wzięło w nich udział ponad 16,5 tys. osób. Część szkoleń w związku z COVID-19 przeprowadzono w formie webinarium i wideokonferencji.

Udzielano również wielu informacji i porad w formie on-line. Szczególnym zainteresowaniem cieszył się temat składania wniosków „Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich” oraz wniosków z działania „Restrukturyzacja małych gospodarstw”. W 2020 r. wiele porad i informacji dotyczyło również składania wniosków na dopłaty bezpośrednie poprzez platformę e-Wniosek Plus. Wiele czasu poświęcono także na propagowanie bezpiecznego chowu świń, ze względu na występujący w naszym województwie problem ASF.

Pracownicy LODR w Końskowoli udzielali bezpłatnej pomocy przy wypełnianiu wniosków o pomoc finansową dla producentów świń, którzy zaprzestali produkcji w związku z obowiązującym zakazem utrzymywania w gospodarstwie świń lub ich wprowadzenia do gospodarstwa, wydanym w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń.

Świadczyli również bezpłatną pomocą w wypełnianiu wniosków o przyznanie pomocy dla rolników szczególnie dotkniętych kryzysem COVID-19 w ramach działania: „Wyjątkowe tymczasowe wsparcie dla rolników, mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw szczególnie dotkniętych kryzysem związanym z COVID-19” oraz na zakup komputera dla dziecka z rodziny rolniczej.

Ważnym tematem w 2020 r. były również zagadnienia gospodarowania wodą, mała retencja oraz Lokalne Partnerstwa ds. Wody.

W 2020 r. „Lubelskie Aktualności Rolnicze” zajęły II miejsce w XXVIII edycji konkursu „Najlepsze Wydawnictwo Ośrodków Doradztwa Rolniczego w 2019 roku” w kategorii „Najlepsze czasopismo periodyczne”. Komisja konkursowa przeprowadziła ocenę i wybrała najlepsze - spośród 16 zgłoszonych - wydawnictwa wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego w 2019 roku. Organizatorem konkursu jest Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Poznaniu.

C.1. Zadania nieodpłatne

Zadanie 1. Prowadzenie szkoleń dla rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich

LODR w Końskowoli zorganizował w 2020 roku ogółem 692 formy szkoleniowe i przeszkolił ponad 16 tysięcy rolników i mieszkańców obszarów wiejskich (w tym 122 webinaria – 2082 osoby i 9 wideokonferencji – 521 osób).

Przykładowa tematyka form szkoleniowych:

Przykładowa tematyka szkoleń:

Z.1.A. Analizy glebowe i precyzyjne nawożenie roślin; Konserwujące systemy uprawy roli jako nowe rozwiązania w produkcji roślinnej, warunkujące ochronę gleby, wody i klimatu; Nowe rozwiązania technologiczne w uprawie zbóż i rzepaku; Nowoczesne technologie w produkcji sadowniczej; Tarcznik niszczytel - jego rozwój i monitorowanie w warunkach Polski; Produkcja żywności na niewielką skalę i wprowadzanie jej na rynek w krótkich łańcuchach dystrybucji; Innowacyjne rozwiązania w produkcji zwierzęcej; Warunki otrzymania dofinansowania na wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój.

W tym, w formie webinarium zorganizowano 4 szkolenia dla 56 rolników.

Z.1.B. Agrotechnika roślin bobowatych grubonasiennych; Agrotechnika zbóż i rzepaku; Agrotechnika zbóż jarych; Agrotechnika zbóż ozimych; Agrotechnika, nawożenie, ochrona w uprawach polowych; Analizy glebowe i precyzyjne nawożenie roślin; Kompleksowa uprawa roślin sadowniczych – gatunki ziarnkowe; Kompleksowa uprawa roślin sadowniczych – krzewy jagodowe i truskawki; LOZ – Lista odmian zalecanych na teren województwa lubelskiego – dobór odmian; Nawożenie, potrzeby pokarmowe warzyw polowych; Płodozmian w uprawie warzyw polowych; Rola wapnowania w uprawie roślin rolniczych i dofinansowanie do wapnowania; Systemy nawadniania w uprawie warzyw polowych; Technologia uprawy roślin przemysłowych; Technologia uprawy roślin strączkowych; Technologia uprawy zbóż; Uprawa roślin sadowniczych – jagodowe; Zasady nawożenia nawozami naturalnymi i mineralnymi; Zmianowanie jako podstawa płodozmianu, mająca na celu poprawę warunków plonowania roślin warzywniczych;

Chów bydła mięsnego; Metody odchovu cieląt i jałówek. Obniżenie kosztów remontu stada; Pasze białkowe w żywieniu zwierząt; Wymogi wzajemnej zgodności w gospodarstwie rolnym; Zagospodarowanie odchodów i emisja zanieczyszczeń do środowiska z gospodarstw zajmujących się produkcją zwierzęcą; Przechowywanie nawozów naturalnych; Zmniejszenie uciążliwości produkcji zwierzęcej dla otoczenia - regulacje prawne; Bezpieczeństwo i higiena pracy w gospodarstwach rolnych; Stosowanie środków ochrony roślin; Zapobieganie rozprzestrzenianiu się ASF (zasady bioasekuracji); Agrotechnika rzepaku ozimego; Zapewnienie bezpieczeństwa pasz i żywienia zwierząt w łańcuchu żywnościowym; Zasady bioasekuracji w gospodarstwie utrzymującym świnie.

W tym, w formie webinarium zorganizowano 33 szkolenia dla 633 rolników.

Z.1.C. Rachunkowość w gospodarstwie rolnym; Zasady prowadzenia ewidencji przychodów i rozchodów na potrzeby realizacji działań inwestycyjnych PROW 2014-2020; Podatek VAT

w rolnictwie; Formy ubezpieczeń społecznych w rolnictwie z elementami zasad ubezpieczeń majątkowych; Zmiany w podatku VAT.

W tym, w formie webinarium zorganizowano 9 szkoleń dla 213 rolników.

Z.1.D. Zasady rolnictwa ekologicznego; Zasady i warunki produkcji ekologicznymi metodami; Wymogi i zasady otrzymania dofinansowania do upraw ekologicznych; Kompost nawóz na miarę XXI w., przygotowanie i wykorzystywanie; Produkcja metodami ekologicznymi; Produkcja ziół i wykorzystanie ich walorów w gospodarstwie domowym; Rolnictwo ekologiczne w ramach PROW 2014-20.

W tym, w formie webinarium zorganizowano 4 szkolenia dla 83 rolników.

Z.1.E. Wykorzystanie potencjału naturalnego, kulturowego i społecznego obszarów wiejskich do założenia pozarolniczej działalności; Wspólne działania szansą aktywizacji i integracji lokalnego społeczeństwa; Twórcze wykorzystywanie zasobów kultury materialnej i niematerialnej wsi jako element służący rozwojowi organizacji społecznych; Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich poprzez kultywowanie tradycji rękodzielniczych regionu np. warsztaty wycinkarskie, wykonywanie ozdób świątecznych, wykonywanie palm wielkanocnych itp.; Twórczy potencjał czyli jak obudzić w sobie kreatywność; Warunki otrzymania dofinansowania na założenie działalności pozarolniczej; Zasady zakładania i prowadzenia działalności pozarolniczej; Kultywowanie tradycji bożonarodzeniowych; Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich - szkolenie z carvingu; Mój twórczy rozwój, jak obudzić w sobie kreatywność - ogród w słoju.

W tym, w formie webinarium zorganizowano 5 szkoleń dla 80 rolników.

Z.1.F. Zapobieganie marnowaniu żywności poprzez racjonalne planowanie zakupów; Wpływ żywności na zdrowie człowieka – zapobieganie chorobom cywilizacyjnym; Planowanie żywienia rodziny - układanie jadłospisów dla różnych grup wiekowych; Estetyzacja najbliższego otoczenia ogródków przydomowych, rabat, trawników w kontekście nowych stylów i trendów; Wykorzystywanie informacji znajdujących się na etykietach produktów spożywczych w planowaniu żywienia rodziny oraz robienia zakupów; Zapobieganie marnowaniu żywności poprzez racjonalne planowanie zakupów; Jak funkcjonalnie zagospodarować posesję wiejską.

W tym, w formie webinarium zorganizowano 5 szkoleń dla 88 rolników.

Z.1.G. Zasady przyznawania płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w 2020 r. oraz płatności w ramach wybranych działań PROW 2014-2020, w tym e-Wniosek; PROW 2014-2020; Restrukturyzacja małych gospodarstw; Wspólna Polityka Rolna po 2020 roku; Kredyty preferencyjne dla rolników; Ogólnopolski program regeneracji gleb poprzez ich wapnowanie; Zasady Programu Czyste Powietrze; Sankcje w płatnościach bezpośrednich za niedotrzymanie zobowiązań za zazielenienie; Prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej - podatki i opłaty; Modernizacja gospodarstw rolnych - zobowiązania; Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi; Dobrostan zwierząt w PROW 2014-2020.

W tym, w formie webinarium zorganizowano 34 szkolenia dla 471 rolników.

Z.1.H. Organizacja i tworzenie grup producentów rolnych oraz ich związków; Platforma Żywnościowa - nowe możliwości obrotu produktami rolno-spożywczymi; Zasady zachowania higieny podczas produkcji żywności; Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich w zakresie małego przetwórstwa lokalnego. Tworzenie sieci współpracy partnerskiej dotyczącej rolnictwa i obszarów wiejskich, rozwoju lokalnego; Systemy bezpieczeństwa

żywności, dobre praktyki higieniczne, produkcyjne przy produkcji żywności w warunkach domowych, HACCP.

W tym, w formie webinarium zorganizowano 2 szkolenia dla 27 rolników.

Z.1.I. Zarządzanie w gospodarstwie rolnym; Analiza finansowa poszczególnych gałęzi działalności rolniczej.

W tym, w formie webinarium zorganizowano 2 szkolenia dla 37 rolników.

Z.1.J. Sprzedaż bezpośrednia produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego z gospodarstw rolnych – obowiązki zwolnienia; Afrodyzjaki od rolnika - targowa sprzedaż lokalna.

W tym, w formie webinarium zorganizowano 1 szkolenie dla 10 rolników.

Z.1.K. Zasady nawożenia azotem w ramach programu azotanowego; Prawidłowa gospodarka nawozowa ograniczająca spływy substancji biogenych do wód i cieków wodnych; Zasady stosowania nawozów w pobliżu cieków naturalnych, zbiorników wodnych, kanałów i rowów; Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art. 103 ust.1 ustawy Prawo wodne.

W tym, w formie webinarium zorganizowano 5 szkoleń dla 111 rolników.

Z.1.L. Integrowana produkcja zbóż; Integrowana ochrona i produkcja roślin; Upowszechnianie wiedzy z zakresu praktyk rolniczych mających na celu zwiększenie retencji w gospodarstwie rolnym; Zmiany uprawy roli mające na celu zmniejszenie odparowania oraz zatrzymania wody w glebie (np. mulczowanie zamiast orki, orka w poprzek stoku zatrzymująca wodę z opadów); Wykorzystanie na obszarach wiejskich instalacji OZE takich jak: kolektory do podgrzewania wody, panele fotowoltaiczne, małe turbiny wiatrowe, wodne, systemy rekuperacji (wentylacja z odzyskiem ciepła), pompy ciepła (pobierające ciepło np. z gleby, powietrza), kotły na biomasę i inne; Alternatywne do antybiotyków metody poprawy dobrostanu w produkcji zwierzęcej; Stosowanie środków ochrony roślin; Zasady przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa; Upowszechnianie wiedzy z zakresu praktyk rolniczych mających na celu zwiększenie retencji w gospodarstwie rolnym; Prosument - dostępne technologie i rozwiązania prawne; Przeciwdziałanie antybiootykooporności u zwierząt; Spotkanie Sympatyków Nasion.

W tym, w formie webinarium zorganizowano 8 szkoleń dla 127 rolników.

Z.1.M. Tradycyjne zawody i rękodzieło jako element oferty turystycznej i alternatywne źródło dochodu; Twórczość ludowa - dostępność oraz znaczenia dla młodego pokolenia; Tradycje kulinarne na polskim stole; Nasze kulinarne dziedzictwo - smaki regionów.

W tym, w formie webinarium zorganizowano 1 szkolenie dla 17 rolników.

Z.1.N. Promocje wsi jako atrakcyjnego miejsca życia i wypoczynku, agroturystyka i turystyka wiejska, tworzenie sieci współpracy; Kuchnia tradycyjna i regionalna dla turystów – dostępność oraz która kuchnia jest częściej wybierana; Zasady i warunki tworzenia oraz funkcjonowania gospodarstw opiekuńczych; Koncepcja i funkcjonowanie Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych.

W tym, w formie webinarium zorganizowano 4 szkolenia dla 55 rolników.

Z.1.O. Program azotanowy – maksymalne dawki azotu, plany nawozowe i rejestry nawożenia; Dyrektywa azotanowa – wymogi dla gospodarstw rolnych; Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna; Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne – zasady i wymogi realizacji; Wybrane pakiety

działania rolno-środowiskowo-klimatycznego; Gospodarowanie odpadami powstałymi w wyniku produkcji rolnej.

W tym, w formie webinarium zorganizowano 5 szkoleń dla 74 rolników.

Szkolenia wyjazdowe:

Z.1.A. – 2 szkolenia: Innowacyjne technologie w zakresie mechanizacji produkcji rolnej – Nadarzyn.

Z.1.B. – planowano szkolenie wyjazdowe z Agrotechniki ziemniaka, ale z powodu pandemii COVID-19 nie zostało zrealizowane.

Z.1.F. – 2 szkolenia: Ekologiczna uprawa owoców miękkich – malina i borówka - Borówkowe i Malinowe Factory 2020 – Karczmiska.

Z.1.G. – 1 szkolenie: Innowacyjne wdrożenia oraz doświadczenia w organizacji grup operacyjnych w województwie lubelskim – Sosnówka.

Z.1.J. – 2 szkolenia: II ABC serowarstwa w województwie lubelskim – Janów Podlaski, Innowacje w lubelskim serowarstwie - Kazimierz Dolny.

Konferencje:

Z.1.A. - 8 konferencji nt. **Nowe rozwiązania technologiczne w uprawie rzepaku** – Sitno; **Produkcja Roślinna w warunkach niekorzystnych zmian klimatycznych** (wideokonferencja); **Dzień Ziemniaka - Innowacyjne technologie uprawy ziemniaka oraz możliwość wykorzystania skrobi w przemyśle** – Pożóg II; **Innowacyjne technologie w produkcji drobiarskiej** – Końskowola (wideokonferencja); **Innowacyjne technologie uprawy roślin ozdobnych** – Końskowola (wideokonferencja); **Innowacyjne technologie w chowie i hodowli trzody chlewnej** – Końskowola (wideokonferencja); **Pilotażowe spotkanie związane z gospodarowaniem wodą na terenach rolniczych województwa lubelskiego** (Lokalne partnerstwo ds. wody LPW) – Kraśnik; **Stan gospodarki wodnej powiatu kraśnickiego i aspekty prawne gospodarowania wodą w rolnictwie** (Lokalne partnerstwo ds. wody LPW) – Końskowola (wideokonferencja).

Z.1.B. – 8 konferencji nt. **Aktualne problemy w produkcji mleka** – Sitno; **Aktualne problemy nowoczesnego pszczelarstwa** – Grabanów, Sitno; **SOS - Pszczołom na ratunek** – Tomaszów Lubelski; **Zastosowanie badań naukowych w praktyce pszczelarskiej** – Pszczela Wola; **Próba prognozowania zmian w rolnictwie i środowisku obszarów wiejskich** – Końskowola (wideokonferencja); **Innowacyjne rozwiązania w nawadnianiu warzyw polowych** – Lublin; **Wykorzystanie nowych technologii upraw sposobem na łagodzenie skutków niekorzystnego oddziaływania warunków glebowo-klimatycznych na wzrost i rozwój kukurydzy** – Końskowola (wideokonferencja).

Z.1.C. – 1 konferencja nt. **Formy ubezpieczeń społecznych w rolnictwie z elementami zasad ubezpieczeń majątkowych** – Końskowola.

Z.1.D. – 3 konferencje nt. **Prezentacja firm skupujących produkty ekologiczne** – Końskowola; **Środowiskowe uwarunkowania zdrowia na obszarach wiejskich** –

Końskowola (wideokonferencja); **Organizacja kanałów i możliwości sprzedaży produktów ekologicznych** – Końskowola (wideokonferencja).

Z.1.E. – 1 konferencja nt. **Możliwości wsparcia przedsiębiorczości na obszarach wiejskich z Funduszy Europejskich** – Końskowola.

Z.1.F. – planowano konferencje, ale z powodu pandemii COVID-19 nie zostały zrealizowane.

Z.1.G. – 1 konferencja nt. **Nowoczesna i bezpieczna hodowla ziemniaka w województwie lubelskim** – Końskowola (wideokonferencja).

Z.1.H. – 2 konferencje nt. **Platforma Żywnościowa - nowe możliwości obrotu produktami rolno-spożywczymi** – Końskowola, Sitno.

Z.1.J. – 1 konferencja nt. **Naturalnie, że lokalnie** – Opole Lubelskie.

Tab. 1. Działalność szkoleniowa według form

L.p.	Forma	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba uczestników	Liczba form	Liczba uczestników
1	2	3	4	5	6
1	Szkolenie	860	12 769	660	14 135
2	Szkolenie wyjazdowe	4		7	121
3	Konferencja	25		25	2 404
4	Razem	889	12 769	692	16 660

Tab. 2. Działalność szkoleniowa wg form i tematów - wykonanie / plan (P), wykonanie (W) /

Symbol	Tematyka	Szkolenie		Szkolenie wyjazdowe				Konferencja		Szkolenie e-learnigowe		Webinarium		Pozostałe formy szkoleniowe		Ogólna liczba form		Łączna liczba uczestników	
		3	4	5	6	7	8	7	8	7	8	7	8	9	10	11	12		
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W		
Z.1.A.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze	29	21	1	2	5	8							35	31	772	1 454		
Z.1.A.1.	Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej	23	18	1	2	4	6							28	26	630	1 214		
Z.1.A.2.	Nowe rozwiązania w produkcji zwierzęcej	4	1			1	2							5	3	100	127		
Z.1.A.3.	Prowadzenie przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO)	2	2											2	2	42	113		
Z.1.B.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych	195	188	1		6	8							202	196	2 835	5 632		
Z.1.B.1.	Technologia produkcji roślinnej	98	93	1		3	3							102	96	1 394	2 633		

Symbol	Tematyka	Szukanie		Szukanie wyjazdowe		Konferencja		Szukanie e-learnigowe		Webinarium		Pozostałe formy szkoleniowe		Ogólna liczba form		Łączna liczba uczestników	
		3	4	5	6	7	8	7	8	7	8	7	8	9	10	11	12
1	2	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.1.B.2.	Technologia produkcji zwierzęcej	38	31			3	5							41	36	724	1 505
Z.1.B.3.	Normy i wymogi wzajemnej zgodności	19	21											19	21	218	552
Z.1.B.4.	Poprawa stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego w gospodarstwach rolnych	9	8											9	8	111	101
Z.1.B.5.	BHP	4	11											4	11	47	485
Z.1.B.6.	Bioasekuracja w gospodarstwie rolnym	27	24											27	24	341	356
Z.1.C.	Rachunkowość w gospodarstwach rolnych	23	36			2	1							25	37	369	1 312
Z.1.C.1.	Rachunkowość rolna	19	29											19	29	249	1 092
Z.1.C.2.	Rachunkowość podatkowa	3	6			1								4	6	80	161
Z.1.C.3.	Ubezpieczenia społeczne oraz majątkowe	1	1			1	1							2	2	40	59
Z.1.D.	Rolnictwo ekologiczne	25	23			3	3							28	26	466	645
Z.1.D.1.	Produkcja metodami ekologicznymi	21	21			2	2							23	23	381	568
Z.1.D.2.	Sprzedaż produktów ekologicznych	1				1	1							2	1	50	52
Z.1.D.3.	Rolnictwo ekologiczne w ramach PROW, 2014-2020	3	2											3	2	35	25
Z.1.E.	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	31	23	1		3	1							35	24	607	556
Z.1.E.1.	Prowadzenie działalności pozarolniczej	9	7	1		2	1							12	8	285	214
Z.1.E.3.	Współpraca z lokalnymi organizacjami społecznymi	22	4			1								23	4	322	63
Z.1.E.4.	Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich		12												12		279
Z.1.F.	Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego	42	23		2	3								45	25	798	399
Z.1.F.1.	Profilaktyka prozdrowotna, świadomość konsumencka i racjonalne żywienie	33	18		2	3								36	20	690	330
Z.1.F.2.	Estetyzacja wiejskiej zagrody	9	5											9	5	108	69
Z.1.G.	Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych, lub zagranicznych	297	190		1	1								297	192	3 890	3 259
Z.1.G.1.	Płatności bezpośrednie	145	88											145	88	1 885	1 520
Z.1.G.2.	PROW	133	84		1	1								133	86	1 778	1 455
Z.1.G.4.	Kredyty preferencyjne, komercyjne, leasing	5	1											5	1	50	18
Z.1.G.5.	Inne programy	14	17											14	17	177	266
Z.1.H.	Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku	27	24			1	2							28	26	375	942
Z.1.H.1.	Zasady tworzenia i funkcjonowanie grup producentów rolnych, grup i organizacji producentów owoców i warzyw, zrzeszeń i innych form organizacji	14	8			1								15	8	204	124
Z.1.H.2.	Tworzenie sieci współpracy w ramach łańcucha żywnościowego		5				2								7		555
Z.1.H.3.	Systemy jakości żywności	1												1		10	

Symbol	Tematyka	Szukolenie		Szukolenie wyjazdowe		Konferencja		Szukolenie e-learnigowe		Webinarium		Pozostale formy szukoleniowe		Ogólna liczba form		Łączna liczba uczestników	
		3	4	5	6	7	8	7	8	7	8	7	8	9	10	11	12
1	2	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.1.H.4.	Systemy bezpieczeństwa żywności, dobre praktyki higieniczne, produkcyjne przy produkcji żywności w warunkach domowych, HACCP	12	11											12	11	161	263
Z.1.I.	Zarządzanie gospodarstwem rolnym	7	8											7	8	76	170
Z.1.I.1.	Zarządzanie, organizacja i planowanie pracy w gospodarstwie rolnym	2	6											2	6	20	144
Z.1.I.2.	Wylizywanie dochodów, kosztów i opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej	5	2											5	2	56	26
Z.1.J.	Promocja produktów lokalnych i regionalnych	11	8	1	2	1	1							13	11	211	155
Z.1.J.1.	Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych			1	2	1	1							2	3	70	59
Z.1.J.2.	Krótkie łańcuchy dostaw (od pola do stołu), w tym sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie, działalność marginalna, lokalna i ograniczona	11	8											11	8	141	96
Z.1.K.	Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art.103 ust. 1 ustawy Prawo wodne	21	12											21	12	277	250
Z.1.K.1.	Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art.103 ust. 1 ustawy Prawo wodne	21	12											21	12	277	250
Z.1.L.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska	51	36											51	36	746	675
Z.1.L.1.	Zasady integrowanej produkcji		2												2		56
Z.1.L.2.	Zasady integrowanej ochrony roślin	11	7											11	7	125	207
Z.1.L.3.	Zasady przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa	19	15											19	15	258	231
Z.1.L.4.	Energetyka prosumencka	3	1											3	1	38	15
Z.1.L.5.	Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym	6	4											6	4	78	69
Z.1.L.7.	Ustawa o ochronie zwierząt	12	5											12	5	247	97
Z.1.L.8.	Inne działania na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa		2												2		
Z.1.M.	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzenia gospodarstwa rolnego	7	7											7	7	75	102
Z.1.M.2.	Twórczość ludowa, tradycyjne zawody i rękodzieło	1	2											1	2	10	30
Z.1.M.3.	Tradycje kulinarne	6	5											6	5	65	72
Z.1.N.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku	14	8				1							15	8	197	150
Z.1.N.1.	Promocje wsi jako atrakcyjnego miejsca życia i wypoczynku, agroturystyka, turystyka wiejska, tworzenie sieci współpracy	6	2				1							7	2	95	55
Z.1.N.2.	Zagrody edukacyjne	3	2											3	2	30	25
Z.1.N.3.	Gospodarstwa opiekuńcze	5	4											5	4	72	70
Z.1.O.	Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programu działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych	80	53											80	53	1 075	959

Symbol	Tematyka	Szkozenie		Szkozenie wyjazdowe		Konferencja		Szkozenie e-learnigowe		Webinarium		Pozostate formy szkoleniowe		Ogólna liczba form		Łączna liczba uczestników	
		3	4	5	6	7	8	7	8	7	8	7	8	9	10	11	12
1	2	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.1.O.1.	Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna	46	31											46	31	639	660
Z.1.O.2.	Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne	34	22											34	22	436	299
RAZEM		860	660	4	7	25	25							889	692	12 769	16 660

**j) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane*

Zadanie 2. Prowadzenie działalności informacyjnej wspierającej rozwój produkcji rolniczej

Doradcy i specjaliści pracujący w LODR w Końskowoli udzielali informacji w zakresie tematycznym pokazanym poniżej. Problemy, z którymi zwrócili się do nich rolnicy i mieszkańcy obszarów wiejskich, dotyczyły szerokiego spektrum działalności doradczej, konkursów, imprez promocyjnych, targów. Udzielono 30229 informacji, w tym w formie on-line (e-mail, telefon) zrealizowano 20402 informacje.

Tematyka materiałów zamieszczanych na stronie internetowej w „Aktualnościach” wynikała z bieżących potrzeb i dostępnych informacji - ważniejsze wydarzenia z działalności LODR w Końskowoli, dostępne programy z PROW 2014-2020, informacje nt. ASF itp.; ponadto każdy dział ma swoją zakładkę, w której zamieszczał najbardziej aktualne informacje branżowe.

Miesięcznik „Lubelskie Aktualności Rolnicze” - 11 numerów (średni nakład 5577 egzemplarzy). Artykuły zamieszczane w tym wydawnictwie pisali w zdecydowanej większości pracownicy LODR.

Z.2.A. Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze (1375) – przykładowe informacje: Zwalczanie przędziorka w truskawkach, zalecane środki ochrony roślin; Ochrona pszenicy ozimej w okresie niedoboru wody; Terminy i dawki nawożenia malin nawozami organicznymi oraz mineralnymi wieloskładnikowymi; Wprowadzenie do gospodarstwa nowych herbicydów i fungicydów. Prawidłowe i bezpieczne stosowanie; Substancje wspomagające wegetację roślin, znaczenie biohumusu, makro i mikro-pierwiastków; Zasady prowadzenia ewidencji zabiegów agrotechnicznych związanych z nawożeniem azotem; Analizy glebowe i precyzyjne nawożenie roślin; Żywienie krów mlecznych w okresach niedoboru pasz - zastosowanie w żywieniu młóta browarnianego; Bilansowanie dawek pokarmowych dla opasów. Wpływ wapnia i białka w paszy; Żywienie loch próśnych. Zasady żywienia loch na początku i na końcu ciąży. Ilość energii metabolicznej w paszy; Wypas bydła mlecznego. Zalecenie do okresów wypasów, fazy dojrzałość traw. Tężyca pastwiskowa; Działy specjalne w rolnictwie, hodowla dżdżownic; Innowacyjne metody udoju i zadawania paszy; Systemy żywienia trzody chlewnej; Dobór systemu nawodnieniowego do uprawy maliny; Użytkowanie i nawożenie łąk i pastwisk - wybór mieszanki z nowymi odmianami; Stosowanie mocznika z insektycydem; Środki ochrony roślin dopuszczone do stosowania w produkcji ogórków gruntowych; Nowoczesne rozwiązania w ramach utrzymania bydła - obora. Przygotowanie do dobrostanu rezygnacja z uwięzi w oborze. Zakup poidel stacjonarnych z podgrzewaną wodą jako innowacja w gospodarstwie; Stosowanie preparatów do zakwaszania gnojowicy; Rozwiązania techniczne w zadawaniu pasz; Wykorzystanie tymolu w jesiennym zwalczaniu warrozy; Przetwórstwo na poziomie gospodarstwa, możliwości pozyskania środków z Funduszy Unijnych celem wsparcia tej działalności; Wysoka jakość produkowanych owoców, bezpośredni kontakt z konsumentem i możliwości wykorzystania środków unijnych.

W tym w formie on-line (e-mail, telefon) zrealizowano 912 informacji.

Materiały informacyjne na stronie www (22) - przykładowe: Jagodowe Trendy 2020 w Lublinie; 61 Ogólnopolska Konferencja Ochrony Roślin Sadowniczych; Przymrozki wiosenne w sadownictwie - występowanie i metody zapobiegania; Wyjątkowo mszycowy sezon; Aktualne problemy w produkcji mleka; Przetwórstwo rolno spożywcze - możliwość współpracy; Maszynowy zbiór jabłek przemysłowych w LODR w Końskowoli; Biowęgiel - nowe możliwości poprawy jakości gleb w uprawach sadowniczych; Krajowe Dni Ziemiaka 2020 w Lubkowie.

Ulotka (1): Dzień Ziemniaka 2020 Innowacyjne technologie uprawy ziemniaka oraz możliwości wykorzystania skrobi w przemyśle (nakład 250 szt.).

Artykuły do miesięcznika „LAR” (27) - przykładowe: Susza fizjologiczna roślin przyczyny i zapobieganie; Leszczyna - jak założyć plantację, stanowisko, sadzonki, odmiany, zagrożenia w uprawie; Nowoczesne technologie uprawy gleby; Strączkowe alternatywą dla monokultur zbożowych; Jak ograniczać czerwienie?; Poźniwna uprawa gleby w lata suche; Konserwacja maszyn po sezonie; Grusza prowadzana w formie MIKADO/V – wady i korzyści; Wypas krów mlecznych wpływa na ich prawidłową kondycję.

Artykuły w innych wydawnictwach (w tym wywiady prasowe) (2): Wywiad na temat doświadczeń prowadzonych na polu DW w Pożogu II (Wydawnictwo Apra); Tradycja i nowoczesność na "Dniu Ziemniaka" w Końskowoli (www.agropolska.pl).

Audycje radiowe (w tym wywiad radiowy) (11) - przykładowe: Wywiad na temat przeciwdziałania skutkom suszy - nowe technologie w uprawie (Radio Lublin); Wywiad na temat nowych technologii stosowanych na polu DW w Pożogu II (Radio Lublin).

Audycje tv (w tym wywiad tv) (8) - przykładowe: Rzepak ozimy - Doświadczenia poprawiające strukturę gleby cz. I i II; Rzepak ozimy - Doświadczenia poprawiające strukturę gleby (Cykl filmów instruktażowych w zakresie nowoczesnych technologii upraw); Przetwórstwo rolno spożywcze - możliwość współpracy (Agro wiadomości NON STOP); Przedstawienie doświadczeń na polu. Wykorzystanie skrobi ziemniaczanej. Agrotechnika ziemniaka; Pięć ton w ciągu godziny. Nowoczesna maszyna do zbioru jabłek (TVP 3 Lublin).

Stoisko informacyjno-promocyjne (3) – przykładowe: Dni Pola 2020 – (Pożóg II).

Z.2.B. Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych (6120) – przykładowe informacje: Uprawa borówki amerykańskiej - dobór odmian, uprawa; Uprawa seradeli na ziarno, nawożenie, termin siewu; Dobór środków ochrony roślin do zwalczania chwastów w zasiewach zbóż jarych; Punkty sprzedaży materiału siewnego; Uprawa soi w warunkach Lubelszczyzny, termin siewu, nawożenie; Zalecenia dawki nawozu azotowego na zastosowanie w uprawie pszenicy ozimej i rzepaku ozimego; Charakterystyka odmian zbóż jarych; Technologia uprawy słonecznika na nasiona; Cięcie zimowe w sadzie jabłoniowym - termin i ochrona przed chorobami ran po cięciu; Szczepienia bydła mlecznego, szczepienia krów i cieląt; Oznakowanie świń; Chów drobiu rzeźnego, metody odchovu, żywienie; Pasze dla bydła, zakup; Możliwości zakupu gęsi; Możliwości rejestracji przemieszczeń zwierząt przez Internet; Pasze białkowe w żywieniu zwierząt; Normy i wymogi wzajemnej zgodności (cross-compliance) - podstawowe informacje; Normy dobrostanu dla bydła opasowego i wymogi programu wypas bydła; Wymogi dotyczące posiadania i przechowywania dokumentacji przez rolników prowadzących produkcję rolną oraz przechowujących odchody zwierzęce; Wymogi cross-compliance w gospodarstwie, wypełnianie dokumentacji; Przechowywanie nawozów naturalnych; Wyliczenie wielkości zbiornika na nawozy naturalne; Rozbudowa płyty obornikowej, budowa zbiornika na gnojówkę; Zakup karmideł paszowych dla gęsi; Możliwości zakupu promienników podczerwieni; Zasady BHP obowiązujące w gospodarstwie rolnym; Przestrzeganie zasad BHP przy usuwaniu pomiotu ptasiego; Zasady przechowywania środków ochrony roślin;

Przeszkolenie pracowników zatrudnionych do prac sezonowych w gospodarstwie; Niezbędne oznaczenia w gospodarstwie; Postępowanie w razie wystąpienia wypadku w gospodarstwie rolnym; Zasady i obostrzenia w poszczególnych strefach ASF; Bioasekuracja w chlewni - wektory wnikania wirusa; Zasady, których należy przestrzegać w celu ochrony gospodarstwa przed wirusem ASF i ptasiej grypy; Działania zapobiegające przenoszeniu wirusa ASF; Odmiany truskawek i plonowanie w warunkach polskich; Dobór odpowiednich nawozów w uprawach sadowniczych na nadchodzący sezon wegetacyjny; Zasady prawidłowego zmianowania, ochrona i nawożenie zbóż i rzepaku jarego, dobór fungicydów i herbicydów w ochronie pszenicy ozimej i jarej w 2021 roku; Zapoznanie z nowymi zalecanymi odmianami zbóż jarych i rzepaku; Poprawa jakości uprawy tytoniu; Technologia uprawy kukurydzy na nasiona metodą bezorkową; Jesienne zabiegi herbicydowe w porzeczce czarnej; Możliwości utrzymania bydła w okresie zimowym; Żywienie bydła w okresie zimowym; Stosowanie grochu w żywieniu opasów; Żywienie macior; Żywienie królików paszami gospodarskimi; Pasze objętościowe i treściwe dla koni; Rozwój produkcji drobnego inwentarza; Rasy zachowawcze świń, charakterystyka, żywienie; Wymiary kojców dla świń; Spis stanu stada świń; Wybór karmideł do odchowu i tuczu indyków; Warunki przygotowania opryskiwacza do atestacji; Możliwości budowy pomieszczenia do przechowywania orzechów laskowych; Czynniki kształtujące mikroklimat pomieszczeń; Transport płodów rolnych - BHP; Czystość nawierzchni na podwórku, chodnikach i drogach dojazdowych; Zewnętrzne i wewnętrzne bariery sanitarne.

W tym w formie on-line (e-mail, telefon) zrealizowano 3672 informacje.

Materiały informacyjne na stronę www (62) - przykładowe: Nowe odmiany buraka w 2020 roku; Kalendarz upraw w liczbach – terminy siewu i sadzenia warzyw gruntowych; Aktualna sytuacja na plantacjach malin i truskawek – zalecenia; Czas na siew bobiku, łubinu i grochu; Amoniak w kurnikach; Aktualne problemy nowoczesnego pszczelarstwa; Przydomowy chów królików; Trudna sytuacja w branży drobiarskiej; Indywidualne znakowanie loch w systemie IRZ; Zbiorniki i silosy na zgłoszenie - informacja na stronę; Chroń dziecko w gospodarstwie rolnym; Stan ognisk i przypadków grypy ptaków na terenie Polski; Choroby wywoływane u drobiu przez pasożyty zewnętrzne; Noszenie maseczek ochronnych w gospodarstwie rolnym; ASF - Aktualna sytuacja epizootyczna w województwie lubelskim; Mechanizacja rolnictwa w dobie zmian klimatycznych i dążeniach w kierunku nowego zielonego ładu; Uprawa uproszczona alternatywą dla uprawy tradycyjnej w poprawie warunków glebowych; Technologia uprawy kukurydzy w 2020 r. na polu doświadczalno-wdrożeniowym w Pożogu II; Oświadczenia o zapewnionym wypasie bydła mięsnego (działanie Dobrostan zwierząt wariant 2.3 Dobrostan krów mamek); Podsumowanie Konkursu AgroLiga 2020 – etap wojewódzki; Nowe ognisko grypy ptaków w województwie lubelskim; Zapobieganie i zwalczanie gryzoni na fermach drobiu; Odstępstwa od obowiązku wykonywania badań krwi w kierunku ASF przed ich przemieszczeniem.

Ulotka (6): Technologia uprawy roślin okopowych na Polu doświadczalno - wdrożeniowym w Pożogu; Technologia uprawy roślin bobowatych grubonasiennych i kukurydzy na Polu doświadczalno - wdrożeniowym w Pożogu; Technologia uprawy mieszanek traw i motylkowatych na Polu doświadczalno - wdrożeniowym w Pożogu; Technologia uprawy zbóż i rzepaku na Polu doświadczalno – wdrożeniowym (druk po 75 szt.); Róże z kolekcji BABYLON EYES (druk 50 sztuk); Ziemiaki - przeznaczenie kulinarne (nakład 500 szt.).

Artykuły do miesięcznika „LAR” (101) - przykładowe: Wiosenna ochrona rzepaku przed chorobami grzybowymi; Substancje czynne planowane do wycofania z użycia na terenie Unii Europejskiej w 2020 r.; Przypołudnik stokrotkowy - cząstka Afryki na balkonach i tarasach;

Uprawa rumianku zwyczajnego w województwie lubelskim; Pigwa wielkoowocowa - alternatywny gatunek ziarnkowy w lubelskich sadach; Jakich błędów unikać w uprawie soi; Koń huculski; Hibiskus syryjski - uprawa, pielęgnacja, ochrona; Przyzagrodowy chów gęsi; Mocznik w mleku miarą żywienia krów; Hipokalcemia - by krowa nie zalegała; Pasożyty w produkcji trzody chlewnej; Dobrostan w chowie bydła opasowego; Mikroklimat w pomieszczeniach dla świń (część I i II); Systemy utrzymania bydła; Zbiorniki i silosy na zgłoszenie; Innowacje w rolnictwie - możliwości wdrażania i finansowania; Aspergiloza u drobiu; Zgnilizna Twardzikowa - choroba decydująca o wysokości plonu; Uprawa i właściwości jeżówki purpurowej; WERTICILIOZA – groźny patogen w uprawie truskawki i maliny; Komórki somatyczne w mleku; Grzyby groźne dla pasz; Nim żreback przyjdzie na świat; Ograniczyć produkcję amoniaku w hodowli bydła; Drony w rolnictwie; Ryzyko występowania w Polsce wysoce zjadliwej grypy ptaków.

Audycje radiowe (w tym wywiad radiowy) (9): Informacja nt. przebiegu pogody, suszy i jej ewentualnych skutków dla rolnictwa (Radio Lublin); Wywiad radiowy - susza w rolnictwie - sytuacja na Lubelszczyźnie (Radio Lublin); Sytuacja w branży drobiarskiej w czasie pandemii COVID – 19 (Radio Puławy); Jesienne przygotowanie roślin w sadach i w ogrodach do spokojnego przezimowania (Katolickie Radio Zamość).

Audycje tv (w tym wywiad tv) (10) - przykładowe: Najnowsze tendencje w rolnictwie precyzyjnym. Materiał na YT - relacja z konferencji (Agrofakt); Wywiad - jakość pasz z użytków zielonych (Pronar); Wywiad do TV internetowej na temat Dni Pola 2020 (Nawozy Non Stop); Jaki stan zbóż w województwie lubelskim? (Portal rolniczy „Farmer”); Różne warianty uprawy rzepaku również z rośliną towarzyszącą (Portal rolniczy „Farmer”); Podsumowanie sezonu wegetacyjnego kukurydzy (portal nawozy.eu - Grupa Azoty).

Artykuły w innych wydawnictwach (w tym wywiady prasowe) (4): Wywiad na temat uprawy rzepaku na terenie woj. lubelskiego (Polska Agencja Prasowa); Wywiad na temat problemów w uprawie rzepaku ozimego (Fakt za Miastem); Sytuacja na plantacjach truskawek oraz prognoza zbiorów (Dziennik Wschodni); Aktualna sytuacja na plantacjach truskawek (Dziennik Wschodni).

Stoisko informacyjno-promocyjne (8) - przykładowe: „Jagodowe Trendy” (Lublin), „Dni Pola 2020” (Pożóg II); Dzień Ziemiaka (Pożóg II); II Wojewódzkie Lubelskie Święto Miodu (Lublin).

Z.2.C. Rachunkowość w gospodarstwach rolnych (2134) – przykładowe informacje: Prowadzenie uproszczonej, obowiązkowej ewidencji przychodów i rozchodów przy korzystaniu za środków unijnych; Prowadzenie rachunkowości rolnej; Rachunkowość rolna - niezbędne dokumenty; Warunki zwrotu VAT z inwestycji; Podatek VAT przy zakupach od rolników ryczałtowych; Podzielona płatność - na czym polega; Stawka VAT na maszyny rolnicze; Biała lista podatników - dokonanie zmian; Przechowywanie dokumentów podatników VAT; Numeracja faktur; Wymóg rozliczeń podatkowych z urzędem skarbowym poprzez mikrorachunek; Ubezpieczenie społeczne rolników w KRUS, ubezpieczenie majątkowe i OC rolników, dobrowolne ubezpieczenie wypadkowe itp.; Ubezpieczenie upraw rolnych a szkody suszowe; Ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w 2020 r. z dopłatą z budżetu państwa do składek ubezpieczenia; Stawki ubezpieczenia KRUS; Nowy JPK_VAT z deklaracją; Progi kwotowe przy mechanizmie podzielonej płatności. W tym w formie on-line (e-mail, telefon) zrealizowano 1279 informacji.

Materiały informacyjne na stronę www (3): Mikrorachunek podatkowy, Mechanizm podzielonej płatności, Zmiany w wystawianiu faktur do paragonów; Zarządzanie ryzykiem produkcyjnym w gospodarstwie – ubezpieczenia w rolnictwie; Wiążąca Informacja Stawkowa (WIS).

Artykuły w miesięczniku „LAR” (18) - przykładowe: Sytuacja produkcyjno-ekonomiczna w rolnictwie polskim w latach 2018-2019; Biała lista podatników VAT; Mikrorachunek podatkowy; System Podzielonej Płatności; Wiążąca informacja stawkowa (WIS); Ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w 2020 roku; 500 plus dla seniora; 500 plus dla osób niesamodzielnych; Samochód osobowy na gospodarstwo rolne; Nowy JPK_VAT z deklaracją; Wyjście rolnika z VAT – powrót do ryczału. Zasady stosowania faktury uproszczonej. Faktura uproszczona – czy może być paragonem; Stawki podatku VAT - zamieszanie z rzepakiem.

Z.2.D. Rolnictwo ekologiczne (1202) – przykładowe informacje: Informacja na temat sposobu wypełniania zgłoszenia do jednostki certyfikującej; Gatunki drzew owocowych zalecanych do uprawy w rolnictwie ekologicznym; Ekologiczna produkcja owoców; Uprawa zbóż metodami ekologicznymi; Zasady prowadzenia gospodarstwa metodami ekologicznymi; Zasady nabywania ekologicznego materiału siewnego; Uprawa porzeczki czerwonej metodą ekologiczną; Firmy skupujące produkty ekologiczne; Produkcja warzyw metodami ekologicznymi; Lubelska e-spiżarnia i możliwości promocji własnych produktów z gospodarstwa; Firmy skupujące ekologiczne owoce miękkie. Funkcjonowanie kooperatywy spożywczej. Ekobazar; Sprzedaż moreli ekologicznych; Możliwości zakupu gryki ekologicznej; Zasady certyfikacji pigwowca w ekologii; Zasady realizacji zobowiązania rolnictwa ekologicznego; Termin składania do jednostki certyfikującej planu produkcji w gospodarstwie; Udział motylkowych w zasiewach w rolnictwie ekologicznym; Możliwości dofinansowania do upraw w rolnictwie ekologicznym; Przystawianie gospodarstwa konwencjonalnego na ekologiczne metody produkcji; PROW 2014-2020 – ekologia – stawki, pakiety; Wysokości dopłat do rolnictwa ekologicznego do upraw jagodowych; Zasady dołączenia nowych działek do zobowiązania ekologicznego; Planowane zmiany w dokumentacji do JC; Nowe technologie upraw roślin sadowniczych pod względem ekologii; Stawki płatności w pakietach rolniczych działania rolnictwo ekologiczne; Certyfikacja sadu jabłoniowego bez ubiegania się o płatności ekologiczne; Konsekwencje likwidacji TUZ C w rolnictwie ekologicznym; Sprzedaż czosnku ekologicznego na podstawie certyfikatu ekologicznego; Zasady znakowania produktów eko przy sprzedaży oraz obowiązkowej rejestracji w sanepidzie; stawki płatności w rolnictwie ekologicznym; Wykaz nawozów i ŚOR dopuszczonych w ekologii.

W tym w formie on-line (e-mail, telefon) zrealizowano 750 informacji.

Materiały na stronę www (5): Informacja o relacji w TVP 3 Lublin - Rolnictwo ekologiczne; Prezentacja firm skupujących produkty ekologiczne; Konkurs na Najlepszego Doradcę Ekologicznego; Relacja z Borówkowe Factory i Malinowe Factory; Organizacja kanałów i możliwości sprzedaży produktów ekologicznych - relacja z wideokonferencji.

Artykuły w miesięczniku „LAR” (29) - przykładowe: Ekologiczna hodowla bydła mięsnego; Uprawa ekologiczna truskawek; Ochrona roślin w rolnictwie ekologicznym; Uprawiamy bez czarny - ekologicznie; Ekologiczna uprawa pszenicy orkisz; Smacznie i ekologicznie pod kasztanem; Ekologiczna uprawa marchwi; Zobowiązanie ekologiczne - na czym polega; Konsultacje społeczne Projektu Planu Strategicznego dla WPR; Uprawa roślin jagodowych w gospodarstwie ekologicznym; Sady tradycyjne.

Audycje tv (w tym wywiad tv) (1): Prezentacja firm skupujących produkty ekologiczne (TVP 3 Lublin).

Z.2.E.Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich (770) – przykładowe informacje: Warunki i zasady otrzymania dofinansowania na założenie działalności pozarolniczej; Działalność pozarolnicza, a tworzenie miejsc pracy; Prowadzenie działalności pozarolniczej; Nabory wniosków na założenie działalności pozarolniczej; Tworzenie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej; Możliwości i zasady wsparcia podmiotów ekonomii społecznej - spółdzielni socjalnej; Możliwości organizacji i zasady prowadzenia opieki dla seniorów na terenach wiejskich; Możliwości ubiegania się o wsparcie dla KGW; Możliwości zgłoszenia swoich produktów do lubelskiej e-spiżarni; Harmonogram warsztatów dla KGW oraz szkoleń dla rolników z terenu działania KGW; Wymogi związane z rejestracją działalności pozarolniczej; Planowany termin naboru wniosków z działania Premia na założenie działalności gospodarczej; Działalność nierejestrowana oraz wysokość składek KRUS i limitu dochodu przy założeniu działalności pozarolniczej; Klasyfikowanie w ewidencji kosztów działalności Kół Gospodyń Wiejskich usług związanych z oprawą artystyczną różnych wydarzeń i organizacji degustacji; Sposoby aktywizacji mieszkańców obszarów wiejskich.

W tym w formie on-line (e-mail, telefon) zrealizowano 554 informacje.

Materiały na stronę www (19) - przykładowe: Szkolenie - wsparcie na START; Nabór wniosków na założenie działalności gospodarczej. LGD „Zielony Pierścień”; Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego zaprasza Koła Gospodyń Wiejskich do udziału w konkursach; Projekt REWARD i przedsiębiorczość kobiet; Dotacje na działalność Kół Gospodyń Wiejskich; Konkurs Sposób na Sukces; Premia na rozpoczęcie działalności pozarolniczej w ramach PROW 2014-2020; Konkursy Bożonarodzeniowe; Zaproszenie do udziału w projekcie „Inkubatory Przetwórstwa Lokalnego szansą na współpracę w sektorze rolnym” oraz warsztatach „Pszczelarstwo – rękodzieło i kulinaria”.

Artykuły w miesięczniku „LAR” (7): Motywacja - złe demony wokół nas; Maj w ogrodzie - zabiegi pielęgnacyjne; Poczuj się jak w Prowansji...; Działalność Stowarzyszenia Zagrody Razem; Dom Pielgrzyma w Pratulinie laureatem konkursu „Sposób na sukces”; Inteligentne wioski; Żółwiowy Zakątek.

Z.2.F. Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego (384) – przykładowe informacje: Oddziaływanie ekologicznych produktów na zdrowie człowieka; Zasady i sposób odżywiania w sytuacji obniżonej odporności; Profilaktyka prozdrowotna, znaczenie wypoczynku dla organizmu oraz unikanie stresu i szkodliwych używek; Czynniki, które decydują o naszym zdrowiu, samopoczuciu; Wiosenne nasadzenia w ogrodzie; Pomoc w zaprojektowaniu otoczenia posesji; Nasadzenia wokół placu zabaw dla dzieci. Wybór mebli ogrodowych; Wykorzystywanie właściwości zdrowotnych ziół i roślin w kuchni; Wpływ żywności na zdrowie człowieka; Racjonalne odżywianie, zapewnienie odpowiednich składników pokarmowych jako możliwość utrzymania odporności poprzez spożywanie produktów rolnictwa ekologicznego; Marnowanie żywności oraz sposoby zapobiegania marnotrawieniu żywności; Okrywanie roślin na zimę w ogrodzie; Kiedy przycinać truskawki jesienią czy wiosną?; Zabiegi pielęgnacyjne w ogrodzie w sezonie jesiennym.

W tym w formie on-line (e-mail, telefon) zrealizowano 307 informacji.

Materiały informacyjne na stronę www (1): Forum Kobiet Aktywnych w nowej odsłonie.

Artykuły w „LAR” (17) - przykładowe: Jak oczyścić organizm po świętach; Ozonoterapia - leczenie ozonem; Pokrzywa zwyczajna i jej nadzwyczajne właściwości; Wzmacniamy odporność - sezon na porzeczki; Mniszek lekarski na zdrowie; Rośliny o właściwościach kosmetycznych; Pamiętajmy o wodzie; Dom bez chemii - jak zrezygnować z detergentów?; Leczenie ogrodem.

Audycje radiowe (w tym wywiad radiowy) (1): Organizacja konferencji „Środowiskowe uwarunkowania zdrowia na obszarach wiejskich” (Katolickie Radio Zamość).

Z.2.G. Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych (13085) – udzielono informacji na przykładowe tematy: Możliwości złożenia wniosku o płatności bezpośrednie w aplikacji eWniosekPlus oraz możliwości skorzystania z pomocy doradcy; Dopłaty obszarowe 2020 - zmiany i terminy; Nowy termin składania oświadczeń; Wypełnianie wniosków o dopłaty bezpośrednie w 2020 r. „Dobrostan zwierząt”; Terminy naboru wniosków w ramach operacji typu: Restrukturyzacja małych gospodarstw; Obecne i planowane nabory wniosków w ramach PROW 2014-2020; Terminy składania wniosków o przyznanie pomocy finansowej na operacje typu: Modernizacja gospodarstw rolnych; Możliwości pozyskania pomocy finansowej w ramach PROW; Aktualny harmonogram planowanych naborów wniosków w ramach PROW 2014-2020; Możliwość i zasady uzyskania pomocy i wsparcia finansowego dla małego gospodarstwa; Kredyty preferencyjne i komercyjne na działalność rolniczą; Kredyty preferencyjne na zakup ziemi, wymóg pokrewieństwa przy zakupie UR; Kredyty na inwestycje w działach specjalnych produkcji rolnej; Możliwości korzystania z kredytu na zakup sprzętu rolniczego; Program Czyste Powietrze - kryteria dostępu; Możliwości uzyskania dofinansowania z Ogólnopolskiego programu regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie; Pomoc de minimis dopłata do materiału siewnego, termin składania wniosków w 2020 roku; Dobrostan zwierząt – jakie wymogi trzeba spełnić?; Stawki dla poszczególnych dopłat bezpośrednich za 2020 r.; Obecne i planowane nabory wniosków w ramach PROW 2014-2020; Pomoc dla rolników szczególnie dotkniętych kryzysem COVID-19 – zasady przyznawania pomocy; Pomoc na zakup komputera dla dziecka z rodziny rolniczej - warunki programu.

W tym w formie on-line (e-mail, telefon) zrealizowano 9132 informacje.

Materiały na stronę www (18) - przykładowe: Oświadczenia potwierdzające brak zmian we wniosku o płatności bezpośrednie - od 1 marca do 15 kwietnia 2020 roku; Do 10 mln zł na inwestycje w przetwórstwo; Najważniejsze zmiany dla beneficjentów/wnioskodawców ARiMR w czasie epidemii; Możliwość zwolnienia ze składek ZUS beneficjentów pozarolniczej działalności gospodarczej, także beneficjentów poddziałania 6.2; Odroczenie terminu spłaty zadłużenia wobec ARiMR; Materiały informacyjne dotyczące nowych płatności bezpośrednich - ekoschematów; Stawki płatności bezpośrednich za 2020 rok; Konkurs plastyczny „PROW zmienia lubelską wieś”; Konsultacje publiczne - długoterminowa wizja dla obszarów wiejskich; Pomoc dla producentów świń – wyrównanie obniżonych dochodów; Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie do wapnowania gleb „Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie”.

Artykuły do „LAR” (27) - przykładowe: Płatności bezpośrednie w 2020 roku; Zanim będzie za późno - Zobowiązania beneficjenta działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego PROW 2014-2020; Restrukturyzacja małych gospodarstw. Jest decyzja i co dalej?; Fundusze Norweskie i Fundusze EOG – pomoc nie tylko z Unii Europejskiej; Inwestycje odtwarzające

potencjał produkcji rolnej; Kredyty preferencyjne z dopłatami z ARiMR w 2020 roku; Rolniku korzystaj bezpiecznie z bankowości elektronicznej w swoim banku; Agroenergia - nowy program z dotacją dla rolników; Składamy wniosek o płatność w Programie „Czyste Powietrze”; Są pieniądze za przekazanie małego gospodarstwa; Zakup urządzeń do dezynfekcji oraz budowa ogrodzenia gospodarstwa w ramach dofinansowania; Grupy producenckie - co nowego? (pod kątem działania 9 Tworzenie grup producentów i organizacji producentów); Działania PROW; Pożyczki z KOWR na rozwój obszarów wiejskich; Kredyty z częściową spłatą kapitału na zakup użytków rolnych przez młodych rolników – linia MRcsk; Scalanie Gruntów; Ogólnopolski program regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie.

Artykuły w innych wydawnictwach (6) - przykładowe: Sezon na wnioski o płatności bezpośrednie; Popularne nabory wniosków i ich terminy; Rusza pomoc dla rolników szczególnie dotkniętych kryzysem COVID-19; Obowiązki rolników, którzy wnioskowali o płatności dobrostanowe; Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej (Wiadomości Gminne - miesięcznik gminy Biała Podlaska, nakład - 600 egz.).

Z.2.H. Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku (175) – np. Minimalna ilość członków w grupie producenckiej; Branże produkcji w jakich mogą działać grupy; Termin naboru wniosków na poddziałanie 9. Tworzenie grup producentów i organizacji producentów; Forma i wysokość wsparcia finansowego grup producentów; Złożenie zgłoszenia do jednostki certyfikującej; Sprzedaż bezpośrednia produktów pochodzenia zwierzęcego z zachowaniem zasad sanitarnych; Bezpieczne przetwarzanie produktów pochodzenia zwierzęcego i bezwzględne dbanie o higienę w pomieszczeniu (sery podpuszczkowe wędzone); Pomoc Inspekcji Weterynaryjnej i sanitarnej przy rozpoczęciu sprzedaży bezpośrednio do konsumenta; Tworzenie sieci współpracy, sprzedaży na terenie gospodarstwa, wsparcie w ramach RHD; Certyfikowanie produktów rolniczych, dofinansowanie procesu certyfikacji z funduszy unijnych; Dobre praktyki higieniczne, produkcyjne przy produkcji żywności w warunkach domowych.

W tym w formie on-line (e-mail, telefon) zrealizowano 121 informacji.

Materiały na stronę www (3): Platforma Żywnościowa – nowe możliwości obrotu produktami rolno-spożywczymi; Rejestr GPR; Poradniki dla rolników opracowane przez GIW - Wymagania weterynaryjne przy prowadzeniu uboju na użytek własny, wymagania weterynaryjne przy prowadzeniu rzeźni rolniczej.

Artykuły w „LAR” (7) - przykładowe: Platforma żywnościowa; Tworzenie grup producentów rolnych - wkrótce nabór; Krajowe systemy jakości żywności; Grupy producentów rolnych - zmiany w projekcie ustawy; RZS „Rol-Kąt”.

Z.2.I. Zarządzanie gospodarstwem rolnym (629) – przykładowe: Wyliczenie wielkości ekonomicznej gospodarstwa i symulacja jego wzrostu przy dodatkowych założeniach; Prawidłowe i ekonomiczne organizowanie pracy w gospodarstwie rolnym; Ceny targowiskowe, skupu zbóż, skupu żywca i skupu owoców; Analiza koniunktury w rolnictwie - co może opłacać się w rolnictwie w przyszłości; Informacja o obowiązku spisu rolnego prowadzonego przez GUS do końca listopada i sankcjach karnych niewywiązania się z tego obowiązku; Przykładowe kalkulacje uprawy rzepaku i pszenicy; Koszty produkcji mniszka lekarskiego i buraków cukrowych; Kalkulacja opłacalności produkcji owczarskiej; Wspomaganie zarządzania w gospodarstwie - nowe rozwiązania informatyczne - programy

komputerowe, drony, zapisywanie wykonanych zabiegów, karty pól, rejestry ochrony roślin w aplikacji farmnet.

W tym w formie on-line (e-mail, telefon) zrealizowano 503 informacje.

Materiały informacyjne na stronie www (40) przykładowe: Blok cenowy z targowisk i skupów żywca, zbóż.

Artykuły w „LAR” (13) przykładowe: Koszty produkcji i opłacalność uprawy rzepaku ozimego; Analiza wpływów i wydatków w gospodarstwie mleczarskim; Truskawka - aspekty ekonomiczne. Czy sadzić jesienią 2020?; Czy warto uprawiać malinę jesienną?; Prezentacja wyników poszczególnych kosztów produkcji i wskaźników opłacalności pszenicy ozimej na Lubelszczyźnie w 2019 roku; Koszty produkcji i opłacalność uprawy gryki zwyczajnej; Koszty i opłacalność wprowadzenia „trzeciej rośliny” w płodozmianie zbożowym; Świadczenie usług rolniczych przez rolnika.

Z.2.J. Promocja produktów lokalnych i regionalnych (486) – przykładowe informacje: Promocja i organizacja sprzedaży produktów tradycyjnych; Możliwość i zasady otrzymania pomocy finansowej w ramach rolniczego handlu detalicznego; Prowadzenie działalności w ramach RHD; Możliwości promocji produktów regionalnych w sytuacji pandemii; Zasady wpisu produktów na LPT; Informacja o konkursie fotograficznym „Polska smakuje” organizowanym przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa; Promocja produktów rolnych wytworzonych w gospodarstwie na platformie e-bazarek LODR Końskowola - zasady rejestracji; Zalety związane z krótkim łańcuchem dostaw, pozytywny wpływ na jakość produktu; Zmniejszenie obciążeń finansowych w dobie pandemii COVID-19 dla drobnych przedsiębiorców i producentów.

W tym w formie on-line (e-mail, telefon) zrealizowano 338 informacji.

Materiały informacyjne na stronie www (15) - przykładowe: Certyfikacja produktów lokalnych przez Lokalną Grupę Działania „Zielony Pierścień” - Marka Lokalna; Informacja dla osób prowadzących działalność w zakresie produkcji pierwotnej (podstawowej).

Artykuły w „LAR” (5) - przykładowe: Lawendowy sukces Moniki; Dobrze bo polskie – jak rozpoznać Polski produkt?; Unijne systemy jakości żywności.

Audycje radiowe (w tym wywiad radiowy) (1): E-spiżarnia w LODR w Końskowoli (Radio Plus).

Audycje tv (w tym wywiad tv) (2): E-spiżarnia w LODR w Końskowoli (Panorama Lubelska); Poranek między Wisłą a Bugiem (TVP Lublin).

Artykuły w innych wydawnictwach (2): Lubelska E-Spiżarnia - Tygodnik Chełmski (nakład 14 500); Lubelska E-Spiżarnia Echo Katolickie z Siedlec (nakład 12.000).

Stoisko informacyjno-promocyjne (0): planowano stoisko informacyjno-promocyjne, ale z powodu pandemii COVID – 19 liczba imprez została znacznie ograniczona, w związku z tym, stoiska nie zrealizowano.

Z.K. Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art. 103 ust. 1 ustawy Prawo wodne (225) – przykładowe informacje: Zasady korzystania z wód podziemnych; Pozwolenia wodno-prawne; Przedstawienie przepisów prawnych związanych z poborem wody do nawodnień; Zalecenia zawarte w zbiorze DPR; Przychody i straty azotu, fosforu i potasu przemieszanego z glebą oraz przyswajalność przez rośliny; Odległości przyzmy od obornikiem od ujęć i cieków wodnych; Załączniki preselekcyjne do wniosku o płatność nawodnieniową; Procedury prawne przy budowie obiektów wodnych i pozyskiwaniu środków z ARiMR; Zasady nawożenia zgodnie z planem nawozowym; Moja woda – dofinansowanie; Wymogi dotyczące właściciela gruntów zgodnie z ustawą Prawo Wodne.

W tym w formie on-line (e-mail, telefon) zrealizowano 155 informacji.

Materiały informacyjne na stronę www (1): Pamiętaj o ograniczeniach przy stosowaniu nawozów zawierających azot.

Artykuły w „LAR” (0) – na etapie planowania przez pomyłkę wpisano 1 artykuł w miesięczniku ODR.

Z.2.L. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska (1176) - przykładowe informacje: Zasady integrowanej produkcji rolnej; Zalety wapnowania w kontekście integrowanej produkcji roślinnej; Obowiązek stosowania zasad integrowanej ochrony roślin przez wszystkich profesjonalnych użytkowników środków ochrony roślin; Integrowana produkcja i ochrona truskawek; Progi szkodliwości przy zwalczaniu szkodników w uprawie rzepaku ozimego; Zasady prowadzenia integrowanej ochrony roślin; Ochrona ziemniaka przed chwastami; Zabiegi agrotechniczne zapobiegające degradacji gleb; Podmioty zaopatrujące w czujniki wilgotności gleby; Dofinansowanie do nowych źródeł ciepła i termomodernizacji budynków jednorodzinnych; OZE - inwestycje i wytwarzanie energii elektrycznej na małą skalę; Fotowoltaika (otrzymywanie prądu z energii słonecznej) oraz instalacje słoneczne (otrzymywanie ciepłej wody z energii słonecznej); Fotowoltaika jako Odnawialne Źródła Energii; Gospodarowanie odpadami powstałymi w gospodarstwach z produkcją zwierzęcą; Obowiązek konserwacji urządzeń melioracyjnych przez właściciela gruntu; Obowiązkowa segregacja śmieci; Sposób stosowania komunalnych osadów ściekowych na powierzchni ziemi; Gospodarka wodnościekowa w gospodarstwie i postępowanie z odpadami, opakowania po śor i zużytej folii kiszonkarskiej; Ubój gospodarczy zwierząt; Powierzchnia boksu dla koni dorosłych oraz klaczy ze źrebięciem; Obowiązki wynikające z ustawy o ochronie zwierząt i konsekwencje ich nieprzestrzegania; Transport zwierząt zgodnie z ustawą o ochronie zwierząt; Maksymalne zagęszczenie gęsi i kaczek w pomieszczeniu inwentarskim; Wielkość klatek dla królików utrzymywanych pojedynczo; Zasady prowadzenia ewidencji stosowania nawozów do opracowanego planu nawozowego; Zasady integrowanej produkcji - kontrola; Integrowana produkcja roślin jako krajowy system jakości żywności; Cele stosowania integrowanej ochrony roślin; Integrowana ochrona pszenżyta ozimego; Zasady racjonalnego doboru płodozmianu i integrowanej ochrony warzyw; Mała retencja i melioracje - przepisy prawne; Odpowiedni płodozmian z maksymalnym okresem zielonego pokrycia gleb, utrzymanie miedz, zakrzaczeń i zadrzewień śródpolnych, dbałość o istniejące i tworzenie nowych śródpolnych zbiorników wody, z możliwością ich wykorzystania do nawodnień w okresach suszy atmosferycznej i z nią związanej suszą glebową; Mikroinstalacje i zasady rozliczania produkcji energii; Dostępne środki na wykonanie instalacji fotowoltaicznej, pomp ciepła, pieca na biomasę; Oszczędne i racjonalne korzystanie z wód, dążenie do unikania strat wody – właściwe jej wykorzystanie oraz na wprowadzenie nowoczesnych urządzeń technicznych; Humanitarne traktowanie zwierząt; Stosowanie

antybiotyków u zwierząt, antybiotykooporność; Zachowanie naturalnych elementów krajobrazu - zadrzewienia śródpolne, nie przecinanie krzewów w okresie lęgowym ptaków, oczka wodne, miedze śródpolne - jako środowiska naturalne dla ptactwa dzikiego i organizmów pożytecznych.

W tym w formie on-line (e-mail, telefon) zrealizowano 917 informacji.

Ulotka (0): planowano wydanie 1 ulotki, ale z powodu ograniczeń w kontaktach z rolnikami (brak imprez i szkoleń stacjonarnych) przełożono druk na 2021 r.

Materiały informacyjne na stronę www (6) - przykładowe: Kukurydza – zaprawa nasienna przeciwko szkodnikom; Czym odchwaszczać bobowate w sezonie 2020? (przykłady herbicydów); Oprzędziki w bobiku, grochu i łubinie; Postępowanie z odpadami w gospodarstwie oraz wytyczne w czasie trwania epidemii; Odpady i źródła ich powstawania w produkcji drobiarskiej; AgroFossilFree: Strategie i technologie dla rolnictwa europejskiego wolnego od paliw kopalnych.

Artykuły w „LAR” (22) - przykładowe: Zmiany w Programie Ochrony Roślin Sadowniczych na 2020 r.; Antraknoza - groźny patogen truskawki; Rdza maliny i jej zwalczanie; Fotowoltaika wady i zalety; Próchnica - na zdrowie dla roślin i człowieka; Mrówcza praca, czyli znaczenie mrówek w przyrodzie; Ekologiczna ochrona ogrodów i sadów - Siatki na ptaki; Biowęgiel - czarne złoto w intensywnym sadownictwie i szkółkarstwie; Ochrona róż przed mszycami; Doradca do spraw wody; Dobre praktyki w transporcie zwierząt; Wpływ roślin inwazyjnych na bioróżnorodność.

Audycje radiowe (w tym wywiad radiowy) (1): Nowa aplikacja pomocna w szacowaniu strat suszowych (Radio Lublin).

Z.2.M. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urzędzenia gospodarstwa rolnego (188) – przykładowe informacje: Sposoby pogłębiania wiedzy na temat dziedzictwa kulturalnego regionu Lubelszczyzny; Tradycje kulinarne Lubelszczyzny; Konkurs organizowany przez KOWR - „Bitwa Regionów”; Informacja o konkursie ogłoszonym przez Urząd Marszałkowski: "Lubelski stroik świąteczny"; Dziedzictwo kulturowe i dbałość o tradycyjny krajobraz wiejski; Ochrona i zachowanie kultury materialnej wsi - pozyskiwanie eksponatów przez sitnieńskie muzeum, wyposażenie gospodarstwa rolnego i domowego, warunki ekspozycji; Twórczość ludowa jako dodatkowe źródło dochodu i promocja gospodarstwa agroturystycznego; Twórczość ludowa, tradycyjne zawody i rękodzieło; Tradycje kulinarne Lubelszczyzny - bożonarodzeniowe; Tradycje kulinarne w gospodarstwie agroturystycznym z wykorzystaniem produktów z gospodarstwa.

W tym w formie on-line (e-mail, telefon) zrealizowano 148 informacji.

Artykuły w „LAR” (13) - przykładowe: Zespół „Sulowiacy” skończył 45 lat; Tradycje Tłustego Czwartku, czyli słodki i tłusty stół w zapusty; Wielkanocne smakołyki; Zioła w kuchni; Muzeum w Sitnie - schronisko dla monideł i świętych obrazów; Październik bo październik - rzecz o pewnej trzepacze i nie tylko; Uzdrowiająca moc natury - seler korzeniowy; Ocet owocowy, a może ziołowy?; Jemy sezonowe owoce i warzywa.

Artykuły w innych wydawnictwach (1): Muzeum w Sitnie - schronisko dla monideł i świętych obrazów (Wieści gminne - miesięcznik gminy Sitno).

Stoisko informacyjno-promocyjne (4) - przykładowe: stoiska na dożynkach gminno-parafialnych.

Z.2.N. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku (126) – przykładowe informacje: Możliwości noclegowe w kwaterach agroturystycznych w powiecie puławskim; Formalno-prawne aspekty przy zakładaniu gospodarstwa agroturystycznego; Wymagania higieniczne w żywieniu gości w gospodarstwie agroturystycznym; Promowanie turystyki wiejskiej; Agroturystyka - wspólna promocja na targach i mediach gospodarstw agroturystycznych; Zagrody edukacyjne - ogólne zasady funkcjonowania; Zagrody edukacyjne - zasady przystąpienia do Krajowej sieci zagród edukacyjnych; Możliwość świadczenia usług opiekuńczych - funkcjonowanie gospodarstw opiekuńczych. W tym w formie on-line (e-mail, telefon) zrealizowano 92 informacje.

Materiały informacyjne na stronę www (2) - przykładowe: Wybieramy „Kwaterę z pomysłem”; Aktywny staruszek – gospodarstwa opiekuńcze jako forma aktywizacji seniorów na wsi - Zapoznanie z dobrymi praktykami zagranicznymi.

Artykuły w „LAR” (5) - Pensjonat dla koni - alternatywne źródło dochodu; Produkt lokalny - dziedzictwo regionu; Koło gospodyń wiejskich sołectwa Lasy; Warzywa z wody? Jedź do Zagrody!; „Aktywny staruszek” gospodarstwa opiekuńcze jako forma aktywizacji seniorów na wsi - dobre praktyki z Włoch.

Artykuły w innych wydawnictwach (0): na etapie planowania przez pomyłkę wpisano 1 artykuł w innych wydawnictwach zamiast w artykuły w miesięczniku ODR.

Artykuły w innych wydawnictwach (0): na etapie planowania przez pomyłkę wpisano 1 artykuł w innych wydawnictwach (Pozostałe) zamiast w artykuły w miesięczniku ODR.

Z.2.O. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych (2154) – przykładowe informacje: Wymóg prowadzenia rejestru nawożenia azotem dla gospodarstw >10 ha lub >10 DJP; Procedury rolniczego wykorzystania nawozów mineralnych, w tym dawek i równomierności rozprowadzania nawozów, które zapewniają utrzymanie strat substancji odżywczych do wody na dopuszczalnym poziomie; Ochrona wód przed zanieczyszczeniami, warunki przechowywania nawozów naturalnych; Wymóg prowadzenia rejestru nawożenia azotem; Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych związkami azotu pochodzenia rolniczego, dyrektywa azotanowa i wodna; Odległości przechowywania nawozów naturalnych od cieków i ujęć wodnych; Ograniczenie zanieczyszczeń wód substancjami biogennymi z rolnictwa; Program azotanowy - obowiązki rolnika posiadającego gospodarstwo powyżej 10 ha; Pojemności zbiorników oraz płyt do przechowywania nawozów naturalnych; Konieczność prowadzenia w gospodarstwie ewidencji zabiegów agrotechnicznych związanych z nawożeniem azotem; Działanie rolno-środowiskowe klimatyczne. Ogólne zasady przyznawania płatności, załączniki do wniosku, stawki płatności; Zasady ubiegania się o dopłaty do zwierząt w Programie PRSK - klacze; Termin koszenia łąki w pakiecie 5.4; Rodzaje pakietów rolnośrodowiskowych; Zmiany dotyczące realizacji zobowiązań w pakiecie rolnictwo zrównoważone; Plan azotowy, klasyfikacja gospodarstw pod względem wielkości, obowiązek posiadania planu azotowego, ilość DJP; Dopuszczalna obsada krów na pastwisku na glebie mineralnej; Wysokość składowania obornika na przymie polowej; Możliwości uprawy międzyplonów w pakiecie 2.1, dobór gatunków, możliwość zmian, terminy

przyorywania; ogólne zasady programów rolnictwo zrównoważone, ochrona gleb i wód, Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie; Informacja o położeniu działek względem obszaru NATURA 2000

W tym w formie on-line (e-mail, telefon) zrealizowano 1522 informacje.

Ulotka (0): planowano opracowanie ulotki nt. działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w nowym PROW 2021-2027, ale nie ukazały się żadne wiążące informacje i w związku z tym przełożono wydanie na 2021 r.

Materiały informacyjne na stronę www (2): Nawożenie azotem od 15 lutego; Program Azotanowy.

Artykuły w „LAR” (18) - przykładowe: Rów śródpolny zatrzymujący wodę na polu; A może nostrzyk biały; Ścieki szare można wykorzystać; Rolnictwo zrównoważone, a wapnowanie regeneracyjne gleb; Gospodarowanie na obszarach NATURA 2000; Chwasty jako rośliny wskaźnikowe; Allelopatia czyli wzajemne oddziaływanie roślin; Zazielenienie jako element ochrony środowiska naturalnego; Wymagania i płatności pakiet 7 - Zachowanie zagrożonych zasobów zwierząt w rolnictwie; Płodozmian w rolnictwie ekologicznym.

Cykl filmów instruktażowych udostępnianych na stronie internetowej LODR i kanale YouTube:

1. Wieloletnie badania roślin uprawnych na Polu DW LODR-u.
2. Rośliny bobowate grubonasienne - kolekcja odmian na polu doświadczalno-wdrożeniowym LODR w Końskowoli.
3. Bioróżnorodność łąk i pastwisk.
4. Użytkowanie i dobór mieszanek na łąki i pastwiska. Część 1.
5. Użytkowanie i dobór mieszanek na łąki i pastwiska. Część 2.
6. Zboża ozime – Doświadczenia z obniżoną normą wysiewu. Część 1.
7. Zboża ozime – Doświadczenia z obniżoną normą wysiewu. Część 2.
8. Rzepak ozimy – doświadczenia poprawiające strukturę gleby. Część 1.
9. Rzepak ozimy – kolekcja odmian na polu doświadczalno - wdrożeniowym. Część 2.
10. Zabieg ochrony rzepaku.
11. Rośliny bobowate grubonasienne cennym elementem zmianowania.
12. Dobre i zdrowe – przetwarzanie i sprzedaż produktów z gospodarstwa rolnego. Winnica Pasjonata.
13. Dobre i zdrowe – przetwarzanie i sprzedaż produktów z gospodarstwa rolnego. Plantacja Lawendy La'Lawenda.
14. Dobre i zdrowe - przetwarzanie i sprzedaż produktów z gospodarstwa rolnego. Pasieka Hodowlana Z. i M. Janikowie.
15. Dobre i zdrowe - przetwarzanie i sprzedaż produktów z gospodarstwa rolnego. Manufaktura Różana.
16. Dobre i zdrowe - przetwarzanie i sprzedaż produktów z gospodarstwa rolnego. Vita Natura EcoSusz Jolanta Chlebek.
17. Dobre i zdrowe - przetwarzanie i sprzedaż produktów z gospodarstwa rolnego. Gospodarstwo Ekologiczne Skarby Natury z Zabłocia.
18. Dobre i zdrowe - przetwarzanie i sprzedaż produktów z gospodarstwa rolnego. Lubelskie zioła.

19. Dobre i zdrowe - przetwarzanie i sprzedaż produktów z gospodarstwa rolnego. Ekologiczne Gospodarstwo Mleczne pod Kasztanem.
20. Dobre i zdrowe - przetwarzanie i sprzedaż produktów z gospodarstwa rolnego. Gospodarstwo Ogrodnicze Szczepanówka.
21. Dobre i zdrowe - przetwarzanie i sprzedaż produktów z gospodarstwa rolnego. Lubelskie Słoiiki.
22. LODR Dzień Ziemniaka 2020.

Tab. 3. Działalność informacyjna wg form - wykonanie

L.p.	Forma	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców
1	2	3	4	5	6
1.	Informacja		25 643		30 229
2.	Wydawnictwa	Liczba form	Nakład	Liczba form	Nakład
2.2.	Ulotka	6	12 000	7	1100
2.3.	Info na www.	75		199	
2.4.	Art. w miesięczniku odr	301		309	
3.	Pozostałe	Liczba form		Liczba form	
3.1.	Audycje radiowe (w tym wywiady radiowe)	1		23	
3.2.	Audycje tv (w tym wywiady tv)	3		21	
3.3.	Artykuły w innych wydawnictwach (w tym wywiady prasowe)	1		15	
3.4.	Stoisko informacyjno-promocyjne	61		15	

**) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane*

W tym w formie on-line (e-mail, telefon) zrealizowano 20402 informacje.

Tab. 4. Działalność informacyjna wg form i tematów - wykonanie / plan (P), wykonanie (W) /

Symbol	Tematyka	Informacja		Wydawnictwa										Stoisko informacyjno-promocyjne		Pozostała działalność informacyjna	
				Broшура		Ulotka		Info na www.		Art. w miesięczniku odr.		Inne wydawnictwa					
				5	6	7	8	9	10	11	12	13	14				
1	2	3	4	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.2.A.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze	1 036	1 375				1	5	22	23	27			3	3	2	21
Z.2.A.1.	Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej	870	1 194				1	5	18	20	23			3	3	2	17
Z.2.A.2.	Nowe rozwiązania w produkcji zwierzęcej	151	169						3	3	4						4
Z.2.A.3.	Prowadzenie przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO)	15	12						1								
Z.2.B.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych	5 542	6 120			4	6	17	62	104	101			2	8	2	23
Z.2.B.1.	Technologia produkcji roślinnej	1 848	2 175			3	6	10	28	69	57				7	1	22
Z.2.B.2.	Technologia produkcji zwierzęcej	660	844			1		3	8	25	28			2	1	1	1
Z.2.B.3.	Normy i wymogi wzajemnej zgodności	778	788					1	3	4	6						
Z.2.B.4.	Poprawa stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego w gospodarstwach rolnych	174	145						2	1	5						
Z.2.B.5.	BHP	557	491					1	1								
Z.2.B.6.	Bioasekuracja w gospodarstwie rolnym	1 525	1 677					2	20	5	5						
Z.2.C.	Rachunkowość w gospodarstwach rolnych	1 660	2 134					3	3	16	18						
Z.2.C.1.	Rachunkowość rolna	998	1 341							3	3						
Z.2.C.2.	Rachunkowość podatkowa	474	595					3	2	8	11						
Z.2.C.3.	Ubezpieczenia społeczne oraz majątkowe	188	198						1	5	4						
Z.2.D.	Rolnictwo ekologiczne	1 064	1 202					1	5	29	29						1
Z.2.D.1.	Produkcja metodami ekologicznymi	567	643					1	2	23	24						
Z.2.D.2.	Sprzedaż produktów ekologicznych	155	159						3	3	3						
Z.2.D.3.	Rolnictwo ekologiczne w ramach PROW 2014-2020	342	400							3	2						1
Z.2.E.	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	620	770					1	19	9	7						
Z.2.E.1.	Prowadzenie działalności pozarolniczej	369	428						3		1						
Z.2.E.2.	Tworzenie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej	35	44					1		1							
Z.2.E.3.	Współpraca z lokalnymi organizacjami społecznymi	65	76							2	1						
Z.2.E.4.	Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich	151	222						16	6	5						
Z.2.F.	Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego	380	384					2	1	23	17						1
Z.2.F.1.	Profilaktyka prozdrowotna, świadomość konsumencka i racjonalne żywienie	160	158					2	1	18	13						1
Z.2.F.2.	Estetyzacja wiejskiej zagrody	220	226							5	4						

Symbol	Tematyka	Informacja		Wydawnictwa										Stoisko informacyjno-promocyjne		Pozostała działalność informacyjna	
				Broszura		Ulotka		Info na www.		Art. w miesięczniku odr.		Inne wydawnictwa					
				P	W	P	W	P	W	P	W	P	W				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Z.2.G.	Ubieganie się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej lub innych instytucji krajowych, lub zagranicznych	10 357	13 085						18	18	27						6
Z.2.G.1.	Płatności bezpośrednie	4 982	5 904						4	1	1						1
Z.2.G.2.	PROW	4 337	5 835						11	14	16						5
Z.2.G.3.	Programy Regionalne	25	26														
Z.2.G.4.	Kredyty preferencyjne, komercyjne, leasing	144	166							2	3						
Z.2.G.5.	Inne programy	869	1 154						3	1	7						
Z.2.H.	Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolnospożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku	159	175					1	3	5	7						
Z.2.H.1.	Zasady tworzenia i funkcjonowanie grup producentów rolnych, grup i organizacji producentów owoców i warzyw, zrzeszeń i innych form organizacji	59	94					1	2	5	6						
Z.2.H.2.	Tworzenie sieci współpracy w ramach łańcucha żywnościowego	5	5														
Z.2.H.3.	Systemy jakości żywności	50	53								1						
Z.2.H.4.	Systemy bezpieczeństwa żywności, dobre praktyki higieniczne, produkcyjne przy produkcji żywności w warunkach domowych, HACCP	45	23						1								
Z.2.I.	Zarządzanie gospodarstwem rolnym	600	629					40	40	12	13						
Z.2.I.1.	Zarządzanie, organizacja i planowanie pracy w gospodarstwie rolnym	88	96							1	1						
Z.2.I.2.	Wyliczanie dochodów, kosztów i opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej	166	156							10	9						
Z.2.I.3.	Badanie koniunktury w rolnictwie	125	138							1	2						
Z.2.I.4.	Informacja rynkowa	221	239					40	40		1						
Z.2.J.	Promocja produktów lokalnych i regionalnych	238	486					2	15	7	5			1			5
Z.2.J.1.	Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych	76	105						1	3	3			1			5
Z.2.J.2.	Krótkie łańcuchy dostaw (od pola do stołu), w tym sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie, działalność marginalna, lokalna i ograniczona	61	253					1	14	1	1						
Z.2.J.3.	Rolniczy handel detaliczny	101	128					1		3	1						
Z.2.K.	Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art. 103 ust. 1 ustawy Prawo wodne	222	225					1	1	1							
Z.2.K.1.	Zalecenia zawarte w zbiorze zaleceń dobrej praktyki rolniczej, o którym mowa w art. 103 ust. 1 ustawy Prawo wodne	222	225					1	1	1							
Z.2.L.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska	1 400	1 176			1		1	6	23	22						1

Symbol	Tematyka	Informacja		Wydawnictwa										Stoisko informacyjno-promocyjne		Pozostała działalność informacyjna		
				Brożura		Ulotka		Info na www.		Art. w miesięczniku odr.		Inne wydawnictwa						
				P	W	P	W	P	W	P	W	P	W					P
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
Z.2.L.1.	Zasady integrowanej produkcji	155	120															
Z.2.L.2.	Zasady integrowanej ochrony roślin	472	335					1	3	7	6							
Z.2.L.3.	Zasady przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa	168	183							2	1							1
Z.2.L.4.	Energetyka prosumencka	60	74															
Z.2.L.5.	Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym	174	158							1								
Z.2.L.6.	Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami	97	116						2	1	1							
Z.2.L.7.	Ustawa o ochronie zwierząt	198	123			1				1	1							
Z.2.L.8.	Inne działania na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa	76	67						1	11	13							
Z.2.M.	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urzędzenia gospodarstwa rolnego	185	188							12	13			55	4			1
Z.2.M.1.	Dziedzictwo kultury materialnej i zachowanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego wsi	75	72							1	1			55	4			1
Z.2.M.2.	Twórczość ludowa, tradycyjne zawody i rękodzieło	25	35							2	2							
Z.2.M.3.	Tradycje kulinarne	85	81							9	10							
Z.2.N.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku	155	126					1	2	4	5							1
Z.2.N.1.	Promocje wsi jako atrakcyjnego miejsca życia i wypoczynku, agroturystyka i turystyka wiejska, tworzenie sieci współpracy	75	59						1	2	2							1
Z.2.N.2.	Zagrody edukacyjne	50	54							1	2							
Z.2.N.3.	Gospodarstwa opiekuńcze	30	13					1	1	1	1							
Z.2.O.	Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz program działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych	2 025	2 154			1			2	15	18							
Z.2.O.1.	Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna	1 186	1 189						2	4	5							
Z.2.O.2.	Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne	824	949			1				9	8							
Z.2.O.3.	Ochrona bioróżnorodności, w tym NATURA 2000	15	16							2	5							
Razem		25 643	30 229			6	7	75	199	301	309			61	15	5	59	

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane. Należy wyjaśnić powody podjęcia zadań, które nie były ujęte w programie lub braku realizacji zadań zaplanowanych;

***) należy opisać pozostałą działalność informacyjną (audycje radiowe, artykuły w innym wydawnictwie, wideoporady)

Zadanie 3. Prowadzenie działalności w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich

Informacje udzielane rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych dotyczyły: spełniania wymogów prawnych przez stosujących środki ochrony roślin oraz sprzęt używany do wykonywania zabiegów ochrony roślin oraz osoby zajmujące się dystrybucją ŚOR (czyli tzw. doradztwem), informacji o kursach operatorów kombajnów zbożowych, informacji dotyczących podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników pod kątem zwiększenia punktacji dla ubiegających się o dotacje „Premia dla młodych rolników” oraz „Restrukturyzacja Małych Gospodarstw”, informacji o terminie, miejscu i sposobie uzupełnienia wykształcenia rolniczego.

Współpraca ze szkołami rolniczymi dotyczyła ustaleń w związku z lokalizacją stacji meteorologicznej na terenie szkoły.

Tab. 5. Działalność w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i mieszkańców wsi według form - wykonanie

L.p.	Forma	Liczba odbiorców	
		Plan	Wykonanie
1	2	3	4
1.	Informacja	1 900	2 319

*) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane

Tab. 6. Działalność w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych rolników i mieszkańców wsi - wg form i tematów - wykonanie / plan (P), wykonanie (W) /

Symbol	Tematyka	Informacja		Porada indywidualna		Pozostałe formy podnoszenia kwalifikacji		Łączna liczba odbiorców	
		P	W	P	W	P	W	P	W
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Z.3.2.	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych	1 899	2 315					1 899	2 315
Z.3.2.1.	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych	1 899	2 315					1 899	2 315
Z.3.3.	Współpraca ze szkołami rolniczymi	1	4					1	4
Z.3.3.1.	Współpraca ze szkołami rolniczymi	1	4					1	4
Razem		1 900	2 319					1 900	2 319

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane

Zadanie 4. Udzielanie pomocy rolnikom i innym mieszkańcom obszarów wiejskich w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej lub współfinansowanej ze środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej, lub innych instytucji krajowych lub zagranicznych

Udzielono 9184 porady z zakresu płatności bezpośrednich, 7979 z zakresu PROW 2014 -2020, 11 z programów regionalnych, 161 z zakresu kredytów dla rolników, 1342 dotyczących dofinansowania do innych programów, w tym w formie on-line (e-mail, telefon) 10872.

Pomoc rolnikom w zakresie tego zadania prowadzona była poprzez doradztwo indywidualne - porady, konsultacje oraz pomoc w zakresie ubiegania się o wsparcie finansowe ze środków krajowych oraz środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej. Pomoc skierowana do rolników oraz mieszkańców obszarów wiejskich, którzy zainteresowani byli uzyskaniem wsparcia finansowego na działania inwestycyjne, działalność pozarolniczą, oraz pomoc z programów regionalnych. Doradcy służyli pomocą beneficjentom rolnym w sporządzaniu dokumentacji, która polegała na pomocy w wypełnianiu wniosków oraz innych dokumentów niezbędnych do uzyskania dofinansowania w ramach instrumentów Wspólnej Polityki Rolnej (płatności bezpośrednie - e-wnioski, PROW 2014-2020), pomocy krajowej (np. dopłaty do materiału siewnego, pomoc de minimis). W miarę udostępniania informacji na temat Wspólnej Polityki Rolnej na latach 2021-2027 udzielane były porady i informacje z zakresu tematycznego jaki interesował beneficjentów.

Realizacja tego działania pod kątem kredytowania działalności rolniczej polegała głównie na udzielaniu rolnikom porad na temat dostępności i zasad udzielania kredytów preferencyjnych oraz o aktualnych liniach kredytowych. Rolnicy mieli także możliwość wnioskowania o opracowanie przez doradców LODR biznesplanu na potrzeby planowanego kredytu.

Tematyka porad (przykłady): Składanie wniosków bezpośrednich za pomocą aplikacji eWniosekPlus oraz nadanie loginu dostępu do aplikacji - wymagane dane weryfikacyjne; Warunki jakie musi spełnić rolnik, żeby zamiast e-wniosku mógł złożyć oświadczenie o dopłaty bezpośrednie; Zasady przyznawania płatności w przypadku przekazania gospodarstwa rolnego – płatności bezpośrednie (jednolita płatność obszarowa, płatność za zazielenienie, płatność dla młodych rolników, płatność dodatkowa, płatności związane do powierzchni upraw, płatności związane do zwierząt, płatność dla małych gospodarstw); Zasady przyznawania płatności bezpośrednich w 2020 roku, płatności do zwierząt - wyjaśnienie rozbieżności pomiędzy stanem w gospodarstwie a IRZ, ustalenie rodzaju i powierzchni obszarów EFA w ramach obowiązku zazielenienia; Restrukturyzacja małych gospodarstw - zasady, warunki, kryteria wyboru, termin naboru wniosków; Modernizacja Gospodarstw Rolnych - zasady, warunki, kryteria wyboru, planowany termin naboru wniosków w 2020 roku; Premia na rozpoczęcie działalności pozarolniczej - podstawowe zasady, warunki, kryteria wyboru, planowany termin naboru wniosków w 2020 roku; Dobrostan zwierząt w ramach PROW 2014-2020; Warunki i możliwości odroczenia terminu spłaty zadłużenia wobec ARiMR; Kredyty na zakup nieruchomości i budowę budynków gospodarczych, produkcja trzody chlewnej, itp.; Warunki i zasady udzielania kredytów, formy zabezpieczeń, pomoc de minimis itp.; Kredyty preferencyjne na utworzenie gospodarstwa rolnego w dziale specjalnym produkcji rolnej na budowę folii lub szklarni do produkcji pomidorów i ogórków szklarniowych itp.; Możliwości kredytowania zakupu gruntów rolnych; realizacji praktyki zazielenienia; Przestrzegania wymogów wynikających z płatności obszarowych; Stawki dopłat bezpośrednich, płatności do bydła, krów, roślin strączkowych, naliczania ONW, zazielenienia; Dokumentacja niezbędna do wywiązania się z obowiązku przedstawienia wykształcenia

rolniczego rolnika w działaniu „Ułatwianie startu młodym rolnikom”; Programy regionalne - warunki korzystania z dofinansowań.

W tym w formie on-line (e-mail, telefon) zrealizowano 10382 porady.

Z.4.I.5. Pozostałe porady (inne programy), np.: Zasady Ogólnopolskiego programu regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie; Zasady Programu Czyste Powietrze; Zasady programu Agroenergia finansowanego ze środków NFOŚiGW; Rozliczenie dotacji „Czyste Powietrze”; Dopłaty do cen produkcji bydła związane z COVID – 19; Pomoc dla posiadaczy chryzantem - kryterium dostępu; Warunki dofinansowania komputera dla dzieci rolników; Pomoc na wyrównanie kwoty obniżonego dochodu uzyskanego przez producenta świń ze sprzedaży świń utrzymywanych na obszarze objętym restrykcjami w związku ze zwalczaniem afrykańskiego pomoru świń. Zasady ubiegania się o pomoc oraz niezbędna dokumentacja.

W tym w formie on-line (e-mail, telefon) zrealizowano 490 porad.

Nieodpłatnie sporządzana dokumentacja (Z.4.II.1., Z.4.II.2., Z.4.II.5.):

- korekta wniosku z kampanii 2019, zmiana nr działek po scaleniach; Wniosek na udzielenie pomocy na wyrównanie kwoty obniżonego dochodu uzyskanej przez producenta świń ze sprzedaży świń na obszarze objętym restrykcjami w związku ze zwalczaniem Afrykańskiego Pomoru Świń; Wniosek na zakup komputera dla dziecka z rodziny rolniczej; Wniosek - o przyznanie pomocy dla rolników szczególnie dotkniętych kryzysem COVID-19; Nieoprocentowana pożyczka dla producentów świń na obszarze ASF na sfinansowanie zobowiązań cywilnoprawnych – wniosek.

Tab. 7. Pomoc w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej wg form - wykonanie

Lp.	Forma	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców
1	2	3	4	5	6
1.	Porada indywidualna		14 935		18 677
3.	Dokumentacja niezbędna do uzyskania pomocy (nieodpłatna)		150		499

**) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane*

Tab. 8. Pomoc w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy finansowej wg form i tematów - wykonanie / plan (P), wykonanie (W) /

Symbol	Tematyka	Porada indywidualna		Doradztwo grupowe				Liczba odbiorców (3+5)	
				Liczba form		Liczba uczestników			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		P	W	P	W	P	W	P	W
Z.4.I.	Działalność doradcza	14935	18677					14935	18677
Z.4.I.1.	Płatności bezpośrednie	7 540	9 184					7 540	9 184
Z.4.I.2.	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	6 576	7 979					6576	7 979
Z.4.I.3.	Programy regionalne	10	11					10	11
Z.4.I.4.	Kredyty preferencyjne, kredyty komercyjne, leasing	136	161					136	161
Z.4.I.5.	Pozostała działalność doradcza	673	1 342					673	1 342
Z.4.II.	Dokumentacja niezbędna do uzyskania pomocy (nieodpłatna)	150	499					150	499
Z.4.II.1.	Sporządzanie wniosków o płatności bezpośrednie i ONW		2						2
Z.4.II.2.	Wypełnianie dokumentacji do wniosków w zakresie PROW	10	10					10	10
Z.4.II.5.	Inna dokumentacja	140	487					140	487
	Razem	15085	19176					15085	19176

^{*)} należy pozostawić tylko te formy i zakresy tematyczne, które były realizowane,

^{**)} w części opisowej należy wymienić pozostałe formy, ^{***)} z wyłączeniem programu rolnośrodowiskowego.

Zadanie 5. Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji oraz gromadzenie i upowszechnianie informacji rynkowej w tym zakresie

Celem realizacji tego zadania jest monitorowanie kształtowania się cen podstawowych produktów rolnych, środków produkcji w województwie lubelskim oraz upowszechnianie tych informacji wśród rolników. Ośrodki Doradztwa Rolniczego są zobowiązane do systematycznego i ciągłego przekazywania cen do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Odbiorcami tych informacji są także Centrum Doradztwa Rolniczego, organizacje rolnicze, samorządowe, media lokalne i krajowe oraz firmy ubezpieczeniowe.

Notowania targowiskowe zbierane są co tydzień w większości powiatów województwa, następnie pozyskane dane wprowadzane są do internetowej bazy „Notowania”. Notowania dla MRiRW zbierane są tylko z wybranych targowisk i przesyłane poprzez Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rynkowej.

Opracowywanie okresowych analiz kształtowania się cen dla podstawowych produktów rolniczych i środków produkcji pozwala na określenie tendencji tych cen na rynku, co w konsekwencji pomaga rolnikom w podejmowaniu decyzji przy zarządzaniu swoim gospodarstwem.

Baza cen skupu produktów rolniczych z terenu całego naszego województwa wykorzystywana jest do celów informacyjnych, planowania i kalkulacji.

Monitoring cen nawozów mineralnych (1 raz w miesiącu), środków ochrony roślin (1 raz na 4 m-ce), pasz dla bydła i trzody chlewnej, dla koni, królików, pasze objętościowe (siano, słoma, sianokiszonka, kiszonka z kukurydzy), ceny oleju napędowego – co miesiąc publikowane były ceny na inny asortyment, ceny materiału siewnego kwalifikowanego, materiały budowlane,

maszyny i ciągniki rolnicze - raz w roku; informacje publikowane w „LAR” - co miesiąc inny asortyment i na stronie www.

Monitoring cen płodów rolnych: ceny skupu owoców i warzyw – od maja do października, ceny skupu żywca wieprzowego w wybranych punktach skupu - przez cały rok, ceny skupu zbóż (w wybranych punktach skupu) przez cały rok - przekazywane co tydzień do mediów (TVP 1, Panorama Lubelska, Radio Lublin, Radio Katolickie, gazety „Wspólnota” lokalne - 5, Agro News) oraz do MRiRW, KOWR, Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego, Biowet Puławy, WIJHARS w Lublinie, Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Świdniku.

Monitoring przebiegu prac w rolnictwie, monitoring przezimowania ozimin, monitoring cen usług rolniczych (międzysąsiedzkich, w wybranych punktach świadczących takie usługi), usług sezonowych (prace wiosenne, prasowanie siana itp.) – 1 raz na pół roku publikowane w „LAR”.
Analiza porównawcza cen nawozów mineralnych:

1 raz na m-c aktualizacja i przesyłanie do CDR, MRiRW; opracowana w formie wykresów: mocznik, sól potasowa 60%, polifoska 8 - publikowana na stronie internetowej, wywieszana na tablicach informacyjnych.

Analiza cen płodów rolnych: zbóż, warzyw i owoców - 1 raz na rok opracowywane i publikowane na stronie internetowej, wywieszane na tablicach informacyjnych. Porady dotyczące cen skupu zbóż, cen targowiskowych produktów rolnych, cen owoców i warzyw, słomy, siana, ceny gruntów, nawozów mineralnych, środków do produkcji.

Tab. 9. Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji wg form - wykonanie

L.p.	Forma	Liczba form	
		Plan	Wykonanie
1	2	3	4
1.	Monitoring	1 124	1 393
2.	Analiza	13	13
3.	Porada indywidualna	5	5
4.	Pozostałe formy związane z analizą rynku	25	25

*) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane

Tab. 10. Prowadzenie analiz rynku artykułów rolno-spożywczych i środków produkcji wg form i tematów - wykonanie

Symbol	Formy i zakres tematyczny	Liczba form	
		Plan	Wykonanie
1	2	3	3
Z.5.I.	Monitoring	1 124	1 393
Z.5.I.1.	Monitoring cen nawozów mineralnych	135	130
Z.5.I.2.	Monitoring cen środków produkcji	164	170
Z.5.I.3.	Monitoring cen płodów rolnych	804	1 053
Z.5.I.4.	Monitoring przebiegu prac w rolnictwie	8	13
Z.5.I.5.	Inne monitoringi	13	27
Z.5.II.	Analiza	13	13
Z.5.II.1.	Analiza cen nawozów mineralnych	3	3
Z.5.II.3.	Analiza cen płodów rolnych	10	10
Z.5.III.	Porada	5	5
Z.5.III.1.	Porada indywidualna	5	5
Z.5.IV.	Pozostałe	25	25
Z.5.IV.1.	Pozostałe formy związane z analizą rynku	25	25
Razem		1 167	1 436

*) należy pozostawić tylko te formy i zakresy tematyczne, które były realizowane,

Zadanie 6. Prowadzenie doświadczalnictwa odmianowego w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego

LODR w Końskowoli w ramach systemu Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego w sezonie 2019/2020 na Polu Doświadczalno - Wdrożeniowym LODR w Pożogu II prowadził doświadczenie z pszenicą ozimą oraz dwa doświadczenia z ziemniakami (po jednym doświadczeniu z ziemniakami jadalnymi i skrobiowymi).

Doświadczenie z pszenicą ozimą prowadzone było na dwóch poziomach: poziom A1 (technologia ekstensywna) i poziom A2 (technologia intensywna). Doświadczenia miały na celu sprawdzenie wartości gospodarczej zarejestrowanych odmian zbóż dla wzbogacenia i aktualizowania charakterystyki ich właściwości rolniczo – użytkowych, z uwzględnieniem przydatności do uprawy w zrównoważonych warunkach nawożenia i ochrony. Na podstawie ww. powstaje Lista Odmian Zalecanych do uprawy w woj. lubelskim. W sezonie 2019/2020 doświadczenie realizowane było z udziałem 34 odmian (liczba obserwacji – 24, liczba zabiegów - 9).

W sezonie 2020 prowadzone były dwa doświadczenia z ziemniakami. Jedno z odmianami jadalnymi średniowczesnymi oraz średniopóźnymi (z udziałem 9 odmian), a drugie z odmianami skrobiowymi średniowczesnymi (z udziałem 9 odmian). Oba doświadczenia były prowadzone w trzech powtórzeniach. Na podstawie obserwacji i końcowych wyników przeprowadzonych badań można sprawdzić wartość zarejestrowanych odmian ziemniaków w celu rozszerzenia i udoskonalenia charakterystyki ich cech rolniczo-użytkowych, biorąc pod uwagę wszystkie inne aspekty tj. nawożenie czy ochrona. (Liczba obserwacji - 22, Liczba zabiegów – 8).

Wszystkie doświadczenia realizowane są na podstawie umowy z dnia 17.04.2014 r. zawartej pomiędzy Lubelskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Końskowoli a Centralnym Ośrodkiem Badania Odmian Roślin w Słupi Wielkiej. LODR w Końskowoli zobowiązany jest do założenia ścisłych doświadczeń polowych z wybranymi gatunkami roślin uprawnych, przeprowadzania stosownych zabiegów agrotechnicznych, wykonywania obserwacji i pomiarów w trakcie wegetacji roślin oraz oceny jakości po zbiorze doświadczeń oraz prowadzenia dokumentacji zgodnie z metodyką opracowaną przez COBORU.

Tab. 11. Prowadzenie doświadczalnictwa odmianowego w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego – ogółem - wykonanie

Forma	Plan		Wykonanie	
	Ogólna liczba doświadczeń	Ogólna liczba powtórzeń	Ogólna liczba doświadczeń	Ogólna liczba powtórzeń
1	2	3	4	5
Doświadczenie w ramach PDO	3	8	3	8

Sposób liczenia jednolity dla wszystkich (doświadczenia/ powtórzenia)

Tab. 12. Prowadzenie doświadczalnictwa odmianowego w ramach porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego – wg rodzajów - wykonanie / plan (P), wykonanie (W) /

Symbol	Wyszczególnienie	Liczba doświadczeń	Liczba doświadczeń	Ogólna liczba powtórzeń	Ogólna liczba powtórzeń
1	2	3	4	5	6
		P	W	P	W
Z.6.1.	Doświadczenia wg metod określonych regulaminem COBORU	3	3	8	8
Z.6.1.4.	Pszonica ozima	1	1	2	2
Z.6.1.9.	Ziemniaki	2	2	6	6

**) należy pozostawić tylko te rośliny, dla których prowadzono doświadczenia*

Zadanie 7. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska

Realizacja tego tematu zakładała podnoszenie świadomości, poziomu wiedzy i umiejętności rolników. Polegała na wprowadzaniu do gospodarstw nowych rozwiązań, metod produkcji, które nie pogarszają stanu środowiska a jednocześnie są elementem postępu i unowocześnienia w gospodarstwach.

Zadanie 7 było realizowane poprzez udzielanie porad, prowadzenie demonstracji, organizację pokazów, konkursów. Kolecje i demonstracje prowadzono min. na Polu Doświadczalno - Wdrożeniowym w Pożogu II.

Najważniejsze realizowane tematy dotyczyły:

- nowych technologii uprawy gleby takich jak uprawa bezorkowa – zadanie to zrealizowano w doświadczeniach z uprawą rzepaku,
- odmian odpornych na agrofagi, niekorzystne warunki pogodowe, odmian mieszańcowych (kolecje odmian i w doświadczenia polowe), które prezentowano m.in. podczas Dni Pola. Wydarzenie ze względu na ograniczenia pandemiczne przeprowadzono udostępniając obiekt do samodzielnego zwiedzania,
- upowszechnienia nowych i przywrócenie do uprawy starych odmian ziemniaka jadalnego (kolecja odmianowa). Duże znaczenie w upowszechnieniu i promocji tego zagadnienia miała organizacja „Dnia Ziemniaka” i bezpośrednia transmisja telewizyjna z tego wydarzenia,
- nowych technik siewu stosując obniżone normy wysiewu (siew w podwójnych rzędach, siew z roślinami towarzyszącymi, nowe terminy siewu),
- nowych technologii w zakresie monitoringu plantacji i zagrożeń ze strony agrofagów np. wykorzystanie dronów, kamer multispektralnych. Obserwacje prowadzono m.in. na plantacji rzepaku i monitorowano plon mieszanek na użytkach zielonych,
- nawożenia i technik jego stosowania takich jak: podsiew nawozów, nawożenie na podstawie potrzeb pokarmowych roślin, wykorzystanie skanerów glebowych w celu szybkiej analizy gleby,
- wykorzystania poplonów w poprawie właściwości gleb – na polu doświadczalno - wdrożeniowym LODR prowadzono kolecję mieszanek poplonowych i mieszanek na użytki zielone,

- wykorzystania nowoczesnych i bezpiecznych dla środowiska substancji chemicznych, nowe formułacje środków ochrony roślin, adiuwanty.
- postępu w zakresie mechanizacji zbioru owoców (kombajn samojezdny do zbioru jabłek przemysłowych). Przygotowano film przedstawiający technologię zbioru i upowszechniano poprzez media społecznościowe i telewizję,
- uprawy warzyw gruntowych (buraki ćwikłowe i cebula), która jest prowadzona wg zasad integrowanej ochrony,
- Lokalnych Partnerstw ds. Wody.
- dobrostanu zwierząt,
- upowszechniania wiedzy dotyczącej bioasekuracji w gospodarstwach w celu ich ochrony przed ASF i ptasią grypą,
- nowych rozwiązań w chowie i hodowli zwierząt gospodarskich, żywienia drobiu, automatyzacji w produkcji drobiarskiej,
- ograniczenia emisji między innymi amoniaku i fosforu do środowiska w produkcji świń.

W 2020 r. prowadzono również współpracę z Okręgową Stacją Chemiczno - Rolniczą w Lublinie w związku z realizacją „Ogólnopolskiego programu regeneracji środowiskowej gleb poprzez ich wapnowanie”.

W zakresie rolnictwa ekologicznego i regulacji prawnych zarówno krajowych, jak i unijnych w ramach produkcji metodami ekologicznymi udzielano porad specjalistycznych. Porady były wynikiem zapotrzebowania rolników, producentów i przetwórców żywności ekologicznej. W ramach doradztwa wykorzystywane były dobre praktyki upowszechniające systemy produkcji ekologicznej. W celu zweryfikowania problemów produkcyjnych i administracyjnych pojawiających się w gospodarstwach ekologicznych w ramach tego tematu odbywano wizyty w gospodarstwach ekologicznych. Ze względu na pandemię COVID-19 wizyty ograniczono do minimum. Ważnym tematem była też możliwość sprzedaży produktów ekologicznych, jak również możliwość skorzystania ze wsparcia finansowego w ramach działania „Rolnictwo ekologiczne” PROW 2014-2020. Obszary wiejskie i rolnictwo emitują najwięcej (poza przemysłem) zanieczyszczeń do atmosfery, wody i ziemi. Przez to należą do istotnych czynników oddziaływujących na zmieniający się klimat. Jednym z działań podejmowanych w zakresie zmniejszenia negatywnego wpływu rolnictwa na zmiany klimatu jest informowanie i edukacja mieszkańców wsi na temat zarówno zagrożeń dla klimatu wynikających z intensywnej gospodarki rolnej jak i działań mogących takie zagrożenia zmniejszyć. Odpowiednia promocja i budowa poparcia na rzecz wprowadzenia na szerszą skalę alternatywnych źródeł energii do gospodarstw rolnych może być sposobem na przygotowanie się do nadchodzących zmian klimatu.

W tym temacie również doradztwo skupiało się przede wszystkim na energetyce słonecznej. Tematem porad było również pokazanie zalet źródeł energii odnawialnych. Wykorzystanie źródeł energii odnawialnej było również poruszane w trakcie szkoleń prowadzonych on-line. Gospodarka wodno-ściekowa była częstym tematem zarówno pytań od rolników jak i doradztwa. Związane to jest z tym, że rolnicy coraz bardziej uświadamiają sobie zagrożenia związane z zanieczyszczeniem środowiska i zasobów wodnych oraz coraz większymi objawami suszy w uprawach rolnych.

W ramach upowszechniania zalet energetyki prosumenckiej największą popularnością cieszyły się inwestycje w fotowoltaikę (program wsparcia budowy elektrowni słonecznych).

Celem realizacji tego zadania jest również upowszechnianie i popularyzacja idei tworzenia i funkcjonowania grup i organizacji producentów rolnych. Idea organizowania się rolników jest jednym z priorytetów WPR. Problem rozdrobnienia gospodarstw na polskiej wsi wciąż

pozostaje jednym z kluczowych problemów rolnictwa. Jest jedną z przyczyn małej wydajności produkcji rolnej, niskich dochodów rolników, niskich plonów oraz małej jakości produktów. Jednym z pomysłów na poprawę sytuacji w tym zakresie jest wspieranie procesu powstawania grup producenckich poprzez rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej wspólnego działania. Grupowe formy działania rolników dają możliwość wzmocnienia pozycji negocjacyjnej producentów rolnych w łańcuchu żywnościowym.

W celu wspierania organizowania się rolników w grupy producenckie w LODR w Końskowoli w 2020 r. organizowane były szkolenia, udzielane porady oraz informacje, opracowywane artykuły do LAR oraz artykuły na stronę internetową. Współpracowano z rolnikami należącymi do grup producenckich oraz prezesami grup. Na stronie internetowej LODR prowadzony jest aktualny „Rejestr grup producentów rolnych” oraz „Rejestr wstępnie uznanych grup producentów, uznanych organizacji producentów i ich zrzeszeń oraz ponadnarodowych organizacji producentów i ich zrzeszeń na rynku owoców i warzyw”.

Porady (przykładowe): Nowe nawozy wapniowe; Czyszczenie i zaprawianie nasion zbóż; Zakup materiału siewnego - dobór odmian z LZO na 2021, analiza gleby – skaner; Nowe rozwiązania technologiczne w ochronie przed chorobami grzybowymi w uprawie zbóż i rzepaku; Dobór odmian kukurydzy do uprawy pod kątem odmian o mniejszej podatności na stres suszy i o ziarnie dent 2; Zasadność stosowania uprawy pasowej przy uprawie kukurydzy; Ochrona kukurydzy przed chwastami, perspektywy na 2021; Ochrona kukurydzy przed stonką kukurydzianą przy wykorzystaniu biopreparatów na bazie nicieni; Bobowate - zakup nowych odmian – grochy, lista odmian; Rhizobium szczepienie nasion bobowatych; Określanie suchej masy w trawach; Pobieranie prób na azot glebowy; Separacja nasion w siewniku – mieszalnik; Zakup renomowanego miksera do fertygacji krzewów borówki; Zakup maszyn do pielęgnacji międzyrzędzi; Jak usprawnić technologię zbioru buraczków ćwikłowych (ogławianie); Zakup urządzenia do różyczkowania kalafiora i brokuła; Nowe możliwości w późnym odchwaszczaniu zbóż; Budowa zbiornika retencyjnego w celu magazynowania ogrzanej wody do podlewania uprawy ogórka; Nowe rozwiązania w budowie systemów nawodnieniowych; Technologia bezorkowa, wybór nowych odmian do siewu; Zwalczanie miotły zbożowej jesienią; Próby glebowe, a nawożenie roślin; Systemy wspomaganie decyzji w ochronie roślin; Ocena stanu roślin - potrzeby związane z ochroną i nawożeniem ozimin wiosną; Dobór nawozów do upraw rolniczych; Uprawa soi - nawożenie, ochrona herbicydowa; Zabiegi agrotechniczne na wiosnę w zbożach; Ochrona zbóż; Nowe odmiany ziemniaków jadalnych; Uprawa grochu ozimego - odmiany w Polsce, nawożenie mineralne, przygotowanie stanowiska do uprawy, ochrona chemiczna przeciwko agrofagom; Stosowanie oprysku przy niskich temperaturach; Jesienna uprawa gleby, siew przewódek, dobór gatunków jarych, nawożenie; Wapnowanie gleby pod zasiewy roślin jarych; Użytkowanie i nawożenie łąk i pastwisk – kretowiska; Analiza gleby - pobieranie prób gleby do analizy, zalety badania gleby, wapnowanie; Dobór maszyn do zabiegów nawożenia; Spóźnione zabiegi odchwaszczające oraz dokarmianie dolistne ozimin; Wapnowanie gleb, a stosowanie obornika; Możliwość ograniczenia występowania skrzypu polnego różnymi metodami; Diagnostyka uszkodzeń pszenicy ozimej; Niedobory składników pokarmowych; Karłowatość liści ziemniaka przyczyna; Dłaczego łąciny w ziemniakach wolno rosną i są nienaturalnego kształtu; Nierówne wschody; Agrotechnika cebuli ozimej zabiegi pielęgnacyjne, herbicydy, nawożenie; Towarowa uprawa pigwy wielkoowocowej; Agrotechnika czosnku, wiosenne zabiegi pielęgnacyjne, nawożenie, ochrona; Agrotechnika dyni Bambino - nawożenie, zagęszczenie na ha; Towarowa uprawa leszczyny; Wybór stanowiska pod uprawę fasoli; Dobór odmiany i pory siewu marchwi na zbiór letni; Towarowa uprawa malin; Kolejność nawożenia w przypadku uzupełniania wapnia i fosforu; Maksymalne dawki pojedynczych składników wnoszone przed siewem

cebuli; Towarowa uprawa porzeczek; Towarowa uprawa wiśni; Towarowa uprawa jabłoni; Nawożenie i wapnowanie plantacji jagodowych; Towarowa uprawa truskawek; Zakładanie plantacji róż; Zakładanie plantacji choinek; Ochrona przeciwprzymrozkowa pomidora, ogórka, papryki.

Żywnienie bydła w okresie zimowym; Nowoczesne rozwiązania technologiczne w hodowli trzody chlewnej; Nowoczesne rozwiązania w produkcji bydła mięsnego najwyższej jakości; Nowoczesne rozwiązania w produkcji bydła mlecznego; Nowoczesne rozwiązania w produkcji zwierzęcej: utrzymanie zwierząt według standardu dobrostan zwierząt, montaż systemu komputerowego; Badanie CRP - uniknięcie antybiotyku u zwierząt; Naturalne antybiotyki stosowane u zwierząt gospodarskich; Nowe rozwiązania w produkcji królików; Innowacje w budownictwie inwentarskim; Innowacyjne metody zarządzania reprodukcją; Przygotowanie silosów oraz o odpowiednia fazę zbioru kukurydzy warunkiem uzyskania dobrej jakości kiszonki; Zioła w żywieniu zwierząt; Odbiór padłych zwierząt – zasady; Genetyka w hodowli bydła opasowego; Przyzagrodowy chów gęsi, żywienie, rasy; Nowe metody ograniczenia odorów w chlewni; Chów gęsi i kaczek, charakterystyka ras, żywienie; Nowoczesne metody odchowu cieląt; Stosowanie suplementów diety w jesiennym dokarmianiu pszczoł; Chów i hodowla jeleniowatych, systemy utrzymania, żywienie, dobór gatunków; System utrzymania owiec - pastwiskowo – alkierzowy; Żywnienie bydła mięsnego produktami ubocznymi przemysłu rolno-spożywczego (młóto browarniane, wysłodki buraczane, odpady piekarnicze) - zastosowanie w dawce dla wszystkich grup technologicznych, dawkowanie; Przyczyny problemów z rozrodem w stadzie krów mlecznych; Rejestr wypasu - zasady wypełniania; Żywnienie loch. Flushing. Skarmianie tuczników żytem – dawkowanie; Przyczyny padnięć warchlaków; Żywnienie zimowe opasów; Warunki utrzymania szynszyli; Stosowane pasze w żywieniu kaczek; Zapewnienie optymalnych warunków zimą w kurniku; Wykorzystywanie mleka odpadowego w pojeniu cieląt opasów, ekonomiczne uzasadnienie pojenia mlekiem pełnym i preparatem mlekozastępczym (porównanie); Dodatki mineralno-witaminowe w żywieniu jałowic i krów cielnych, najlepsza forma podania dodatków, dawkowanie; Paszowe dodatki ziołowe stosowane w żywieniu drobiu; Zagospodarowanie gnojowicy; Uzyskanie pozwolenia zintegrowanego; Nawozy naturalne - zagospodarowanie, wymagania; Przydatności ras do krzyżowania towarowego z bydlęciem mlecznym, przydatność do opasu, minimalne przyrosty dobowe w różnych systemach opasu, wybór najkorzystniejszego systemu opasu w oparciu o pasze dostępne w gospodarstwie (najbardziej opłacalny system); Profilaktyka zootechniczna w chowie i hodowli bydła mlecznego, terminy odrobaczania przy żywieniu pastwiskowym, ochrona bydła przed owadami, korekcja racic po zakończonym wypasie; Ograniczanie stresu cieplnego w oborze, efektywne metody żywienia bydła podczas upałów, metody obniżania temperatury w budynkach inwentarskich, sposoby ograniczania owadów w oborze; Sposoby ograniczenia powstawania amoniaku w ściółce.

Które firmy w regionie świadczą usługowe tłoczenia soku z jabłek oraz jaka jest cena takiej usługi; Prowadzenie przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO); Wymagania weterynaryjne jakie powinny być spełnione w związku z prowadzeniem działalności MLO; Dlaczego w okresie przedświątecznym korzystniej jest prowadzić sprzedaż warzyw przetworzonych na przykład parowanych buraków ćwikłowych, marchwi, pietruszki; Zakres i obszar produkcji oraz wielkości dostaw produktów pochodzenia zwierzęcego do zakładów prowadzących handel detaliczny w ramach działalności marginalnej; Wymagania dotyczące rodzajów zbywanej żywności; Znakowanie produktów pochodzenia zwierzęcego; RHD, jakie są możliwości otrzymania wsparcia ze strony ARiMR: warunki i dokumentacja.

Normy i wymogi wzajemnej zgodności - dobrostan dla cieląt; owiec, Spis stanu stada świń; Obowiązek posiadania zaświadczenia o stosowaniu środków ochrony roślin i prowadzenia ewidencji stosowanych środków ochrony roślin; Normy i zasady wzajemnej zgodności w gospodarstwie - rejestr zabiegów agrotechnicznych - zasady wypełniania, obliczanie

maksymalnych dawek azotu; Stosowanie komunalnych osadów ściekowych; Normy wzajemnej zgodności w zakresie pomieszczeń dla hodowli bydła opasowego; Pojemność i usytuowanie płyty obornikowej; Dobra kultura rolna, ochrona środowiska; Zapobieganie erozji gleby poprzez określenie minimalnej pokrywy glebowej i minimalnych praktyk w zakresie gospodarowania gruntami; Dobra praktyka rolnicza w zakresie nawożenia i orki na terenach podmokłych; Planowanie budowy urządzeń regulujących odpływ wody z pól i łąk gospodarstwa; Normy i wymogi wzajemnej zgodności - realizacja praktyk: dywersyfikacji upraw, utrzymania trwałych użytków zielonych oraz utrzymania obszarów proekologicznych; Minimalna okrywa na gruntach narażonych na erozję wodną; Zachowanie materii organicznej gleby i struktury gleby; Przechowywanie nawozów naturalnych; Prowadzenie rejestru pasz, którymi karmione są krowy mleczne; Wymagania dla gospodarstw produkujących pasze bez dodatków lub premiksów; Bezpieczeństwo żywności i pasz; Terminy przyorywania nieużytków w celu przywracania ich dla uprawy roślin; Ugory i odłogi - definicje i sposoby uprawy zgodnie z zasadami dobrej praktyki rolniczej.

Poprawa stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego w gospodarstwach rolnych poprzez zakup nowego ciągnika i kosiarki rotacyjnej i maszyn do zbioru zielonek; Jak postępować z różnego rodzaju opryskiwaczami, aby je prawidłowo zakonserwować, a podczas mrozu elementy pompy i końcówek rozpylających nie uległy rozsądzeniu; Wyposażenie gospodarstwa w obsypnik i pielnik w celu uprawy pietruszki korzeniowej; Ogrzewanie podłogowe w obiektach inwentarskich; Możliwości zmechanizowania zbioru orzechów; Zmiana maszyn rolniczych dla gospodarstw; Obliczanie zapotrzebowania na moc ciągnika i pojemność przyczep rolniczych; Finansowanie zakupów; Gniazda z automatycznym odbiorem jaj dla stad reprodukcyjnych; Nowoczesne systemy pojenia; Mechanizacja prac załadunkowych w gospodarstwie; Innowacyjne metody zarządzania gospodarstwem; Poprawa stanu technicznego maszyn w gospodarstwach rolnych - osłony na przekładniki mocy, procedura wymiany; Dobór oświetlenia sztucznego w kurniku - lampy żarowe, świetlówki fluorescencyjne, lampy LED.

Naprawy, konserwacja i regulacja maszyn rolniczych; Zabezpieczenia schodów w poręcze; Bezpieczna obsługa opasów; Bezpieczna obsługa koni; Bezpieczne stosowanie środków ochrony roślin z grupy toksycznych i bardzo toksycznych; Środki ochrony indywidualnej podczas pracy pilarką; Odzież ochronna podczas pracy w gospodarstwie; Dobre praktyki BHP w chowie bydła - zachowania agresywne zwierząt; Zasady postępowania w razie wypadku w gospodarstwie rolnym. Jak i gdzie dokonuje się zgłoszenia ewentualnego wypadku; Zasady bezpieczeństwa przy obsłudze siewnika do zbóż i rzepaku; Zagrożenia chemiczne, pyłowe i biologiczne; Przestrzeganie zasad higieny i zoohigieny w celu uniknięcia zarażenia chorobami odzwierzęcymi; Zasady BHP przy przeprowadzaniu korekcji racic; Zasady bezpieczeństwa w transporcie rolniczym; Zalecenia dla rolników prowadzących gospodarstwa w związku z zagrożeniem zarażenia COVID-19 - Zalecenia rekomendowane przez KRUS; Dopuszczalny ciężar przenoszony jednorazowo dla dorosłego mężczyzny; Zabezpieczenia otworów na poddaszu stodoły.

Bioasekuracja w gospodarstwie utrzymującym świnie; Programy pomocowe dla hodowców z terenu ASF; Dokumentacja wynikająca z programu bioasekuracji; Mycie - ważny etap prawidłowej bioasekuracji na fermie; Zakazy i nakazy jakie należy przestrzegać w związku z ryzykiem wystąpienia wysoce zjadliwej grypy ptaków na terenie Polski; Etapy dezynfekcji pomieszczeń drobiarskich; Bioasekuracja - zarządzanie zakażonym stadem; Postępowanie z padłymi zwierzętami w gospodarstwie; Wytyczne dotyczące postępowania w przypadku znalezienia padłego dzika; Czynniki sprzyjające wystąpieniu patogenów na fermie; Sankcje za nieprzestrzeganie bioasekuracji w gospodarstwie rolnym; Konieczność ogrodzenia budynków inwentarskich, wysokość ogrodzenia (plot, przęsła); Zalecenia dla drobnotowarowych

hodowców drobiu - chów przyzgodowy w związku z wystąpieniem zagrożenia wysoce zjadliwej grypy ptaków w województwie lubelskim.

Uprawa ekologiczna malin, nawożenie i ochrona; Zasady doboru pielnika do upraw międzyrzędowych jako niechemicznej metody ograniczania zachwaszczenia; Ekologiczna uprawa porzeczki czarnej; Uprawa dyni metodą ekologiczną; Metody zwalczania chwastów, chorób i szkodników w uprawach ekologicznych oraz zasady znakowania produktów ekologicznych przy sprzedaży; Prowadzenie rejestrów w systemie rolnictwa ekologicznego; Zakup materiału nasadzeniowego w rolnictwie ekologicznym; Środki ochrony roślin dopuszczane do stosowania w gospodarstwie ekologicznym; Zasady prowadzenie gospodarstwa ekologicznego; Nawozy mineralne dopuszczone do stosowania w gospodarstwach ekologicznych; Nowe technologie upraw roślin sadowniczych pod względem ekologii; Wapnowanie gleb w gospodarstwie ekologicznym, dobór nawozów wapniowych; Przystawianie gospodarstwa na metody ekologiczne - chów trzody chlewnej; Zasady prowadzenia w jednym gospodarstwie upraw ekologicznych i konwencjonalnych; Doradztwo z zasad i warunków zwalczania androfagów w uprawach ekologicznych; Przydatność kompostu popieczarkowego w produkcji ekologicznej, skład i zawartość procentowa składników pokarmowych w kompoście; Preparaty biologiczne i wyciągi roślinne w zwalczaniu chorób i szkodników roślin uprawnych; Odroczenie stosowania rozporządzenia 2018/848 o rok, do 1 stycznia 2022 roku - zasady i terminy; Podstawowe zasady rolnictwa ekologicznego – uprawa roślin poprzez właściwy płodozmian z wsiewkami i poplonami oraz jak najdłuższe przykrywanie gleby roślinnością; Sprzedaż produktów ekologicznych oraz obowiązek prowadzenia rejestru sprzedaży produktów. Sposoby rejestracji działalności; Zapotrzebowanie na przetworzone surowce ekologiczne - gdzie sprzedać; Sprzedaż ekologicznych produktów mlecznych. Biobazary lubelskie; Zasady znakowania produktów ekologicznych przy sprzedaży bezpośredniej; Rynki zbytu kapusty białej - główki, szatkowana i kiszona; Możliwości powoływania się na certyfikat w trakcie sprzedaży produktów, zasady zgodne z wymogami jednostki certyfikującej; Podstawowe rozporządzenie Rady Europy (WE) nr 834/2007 ustanowione 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 2092/91; Rynki zbytu surowca ekologicznego; Zasady utrzymania warunków sanitarnych przy produkcji ekologicznej przystosowanej do sprzedaży bezpośredniej z gospodarstwa; E- bazarek - forma dotarcia do większej liczby potencjalnych klientów - platforma dla producentów i kupujących; Przystawianie gospodarstwa konwencjonalnego na ekologię. Wymogi uzyskania dofinansowania; Płatności do upraw sadowniczych w gospodarstwach ekologicznych; Płatności do upraw rolniczych z certyfikatem; Nowe perspektywy dla rolnictwa ekologicznego po 2020 roku; Rolnictwo ekologiczne w ramach PROW 2014 – 2020; Prowadzenia rejestrów działań agrotechnicznych w ramach działania Rolnictwo ekologiczne PROW; Płatności dobrostanowe i certyfikacja bydła ekologicznego, wymagania, korzyści z systemu ekologicznego; Wstępna analiza gospodarstwa pod względem skorzystania z działania rolnictwo ekologiczne; Restrukturyzacja w ramach PROW 2014-2020 w gospodarstwach z produkcją ekologiczną; Dokumenty wymagane w przypadku przejmowania zobowiązań ekologicznych (tj. w ramach tzw. wniosków transferowych); Stawki dopłat do rolnictwa ekologicznego; Łączenie pakietów z działaniem „Rolnictwo ekologiczne”, konieczności utrzymania trwałych użytków zielonych, zachowywanie naturalnych elementów krajobrazu; Lista gatunków przypisanych do poszczególnych pakietów w ramach działania Rolnictwo ekologiczne.

Zasady tworzenia i funkcjonowania grup producentów rolnych, grup i organizacji producentów owoców i warzyw, zrzeszeń i innych form organizacji; Wybór formy prawnej; Jak rozwiązać Zrzeszenie Producentów Owoców i Warzyw? Kogo zawiadomić jakie procedury likwidacyjne; Wsparcie finansowe dla grup istniejących; Tworzenie sieci współpracy w ramach łańcucha

żywnościowego, sprzedaży bezpośredniej; Możliwości współpracy z rolnikami ekologicznymi z województwa lubelskiego w ramach tworzenia krótkich łańcuchów dostaw żywności i kooperatywizmu; Współpraca w ramach łańcucha żywnościowego pomiędzy rolnikiem, a samorządem lokalnym, kreowanie odpowiedniego wizerunku gospodarstwa; Skrócenie łańcucha żywnościowego i zbliżenie konsumenta do producenta, możliwość sprzedaży bezpośredniej na terenie gospodarstwa lub placach targowych; Kontynuacja uczestnictwa w systemie jakości żywności QMP, możliwości uzyskania pomocy w ramach działania „Wsparcie na przystępowanie do systemów jakości żywności”; Wymogi systemu jakości QMP, korzyści ekonomiczne, wynikające z przystąpienia do systemu, koszty wdrażania (certyfikacji), wskazanie jednostek zajmujących się certyfikowaniem w/w systemu; System jakości QMP - podmioty skupujące; Wymogi systemu jakości PQS, korzyści ekonomiczne, wynikające z przystąpienia do systemu, koszty wdrażania (certyfikacji), wskazanie jednostek zajmujących się certyfikowaniem w/w systemu; informacja o możliwości przystąpienia do certyfikacji produktów: produkcja ekologiczna oraz integrowana produkcja roślin - analizowanie produkcji; Warunki, korzyści i zasady otrzymania certyfikatu z integrowanej produkcji; Zasady uczestnictwa w systemach jakości żywności; Przestrzeganie zasad higienicznych i eliminowania ryzyka zanieczyszczeń zgodnie z zasadami i procedurami inspekcji; Przestrzeganie zasad higienicznych przechowywania surowców i kontrola jakości wytwarzanych produktów na bieżąco zgodnie z zasadami i procedurami inspekcji sanitarnej; Produkcja żywności w warunkach domowych, sposoby zapobiegania nieprawidłowościom; Przestrzeganie zasad higienicznych i kontrola jakości wytwarzanych produktów na bieżąco zgodnie z zasadami HACCP; Produkcja żywności - odpowiedni stan techniczny pomieszczeń i wyposażenia, zapewnienie higieny planowanych czynności.

Zasady integrowanej produkcji, na czym polega, jakie ma zastosowanie, korzyści; Metodyka integrowanej produkcji jabłoni; Omówienie ogólnych zasad dot. integrowanej produkcji zbóż, informacja na temat środków ochrony roślin i ich bezpiecznego stosowania; Środki ochrony roślin wycofane w tym roku; Integrowana produkcja żyta ozimego; Ochrona roślin w integrowanej produkcji rzepaku; Ogólne założenia integrowanej ochrony roślin, sposób dokumentowania integrowanej ochrony roślin w gospodarstwie; Integrowana ochrona zbóż ozimych - zabezpieczenie upraw przed chwastami, chorobami i szkodnikami z uwzględnieniem metod niechemicznych i dobrych praktyk rolniczych; Biologiczna walka ze szkodnikami; Korzystny wpływ zabiegów agrotechnicznych dokonywanych w optymalnym terminie; Integrowana ochrona jabłoni - zmiany w rejestracji środków ochrony roślin w 2021 roku; Zakup pułapek lepowych do monitorowania lotu połyśnicy marchwianki; Monitoring i lustracja rozsadnika kalafiora na obecność śmietki kapuścianej; Zasady integrowanej ochrony kalafiora przed mączlikiem warzywnym – zalecenia; Sygnalizacja lotu szkodników korzeniowych i kapustnych, ustalenie progu zagrożenia i ochrony; Racjonalna uprawa roślin poprzez: właściwy płodozmian z wsiewkami i poplonami oraz jak najdłuższe przykrywanie gleby roślinnością; Zabiegi agrotechniczne ograniczające rozwój chwastów oraz odporność odmian na choroby grzybowe; Zasady integrowanej ochrony roślin sadowniczych i środki ochrony roślin dopuszczone do stosowania w integrowanej ochronie; Integrowana ochrona leszczyny; Integrowana ochrona porzeczki; Integrowana ochrona wiśni; Integrowana ochrona malin; Integrowana ochrona ziół i zbóż - choroby grzybowe i szkodniki; Integrowana ochrona ziemniaków - progi szkodliwości dla larw stonki ziemniaczanej i zarazy ziemniaka; Integrowana ochrona bobowatych.

Zasady przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa - możliwości dbania o bioróżnorodność środowiska, tj. odpowiedni płodozmian z maksymalnym okresem zielonego pokrycia gleb, utrzymanie miedz, zakrzaczeń i zadrzewień śródpolnych, dbałość o istniejące i tworzenie nowych śródpolnych zbiorników wody, z możliwością ich wykorzystania do nawodnień w okresach suszy atmosferycznej i z nią związanej suszą

glebową; Zmiany uprawy roli mające na celu zmniejszenie odparowania oraz zatrzymania wody w glebie, praktyki wpływające na zwiększenie retencji w glebie; Agrotechniczne metody przeciwdziałania ekstremalnym zjawiskom pogodowym; Zasady uprawy gleby i nawożenia, prawidłowego płodozmianu jako czynniki wpływające na ochronę środowiska; Uprawa odmian odpornych na suszę i warunki klimatyczne; Kogo obejmuje „Błękitno - zielona infrastruktura”, omówienie programów retencji na obszarach wiejskich, retencja przydomowa, sposoby na deszczówkę oraz oczka wodne na lepszy klimat; Racjonalna gosp. na TUZ; Dbłość o śródpolne zbiorniki wody i wykorzystywanie ich do nawodnień; Poplony jako sposób na zatrzymywanie wody w rolnictwie na poziomie gospodarstwa; Czujniki do pomiaru wilgotności gleby.

Instalacje fotowoltaiczne - zasady rozliczania energii w systemie opustów - PGK; Możliwość produkcji energii z baterii fotowoltaicznych; Energetyka prosumencka. Model funkcjonowania rynku energetycznego; Montaż paneli fotowoltaicznych w ramach programu Czyste Powietrze oraz przedstawienie roli inwestora jako prosumenta; Dotacje do instalacji fotowoltaicznych; Kompletna instalacja do ogrzewania budynków mieszkalnych, gospodarczych z wykorzystaniem biomasy, koszty, dotacje, opłacalność; Odnawialne źródła energii – fotowoltaika; Możliwość pozyskania dofinansowania na gospodarstwo na założenie paneli fotowoltaicznych; Kolektory słoneczne w gospodarstwie rolnym: zasada działania, system kolektorów słonecznych do ogrzewania wody w gospodarstwie oraz suszenia plonów rolnych; Korzyści płynące z posiadania instalacji OZE; Korzyści płynące z posiadania pompy ciepła; Kotle na biomasę do ogrzewania budynku mieszkalnego - koszty, dotacje; Wykorzystanie energii elektrycznej uzyskanej ze źródeł odnawialnych do zasilania silników elektrycznych w obsłudze gospodarstwa rolnego i domowego oraz wykorzystanie ciepłej wody z instalacji solarnych.

Postępowanie ze ściekami po dezynfekcji budynków; Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków oraz prawidłowa gospodarka nawozami naturalnymi. Płyty obornikowe i zbiorniki na gnojówkę; Zasady postępowania z odpadami niebezpiecznymi w gospodarstwie; Postępowanie z odpadami - zasady segregacji; Pomoc przy zarejestrowaniu się w systemie BDO (system teleinformatyczny, który dysponuje bazą danych o podmiotach wprowadzających do obrotu produkty i produkty w opakowaniach oraz gospodarujących odpadami); Postępowanie z opakowaniami po zużytych nawozach i środkach ochrony; Formalności przy legalizacji przydomowej oczyszczalni ścieków.

Ustawa o ochronie zwierząt; Wymagania dotyczące sposobu i zakresu prowadzenia dokumentacji oraz okresu jej przechowywania, wymogi przy przewozie zwierząt gospodarskich; Przeciwdziałanie antybiotykooporności u zwierząt; Wymagania weterynaryjne dla handlu zwierzętami, strefa czerwona ASF; Obowiązek szczepienia psów przeciwko wściekliznie powyżej 3-mca życia; Podstawowe obowiązki wobec zwierząt. „5” dla zwierząt; Obowiązki hodowcy dotyczące warunków utrzymania zwierząt; Ubój gospodarczy; Postępowanie ze zwierzętami podczas załadunku; Wykroczenia jakie przewiduje ustawa o ochronie zwierząt; Postępowanie w przypadku śmierci zwierzęcia przed wydaniem decyzji administracyjnej.

Zasady racjonalnego nawożenia w oparciu o opracowany plan nawozowy; Poprawa jakości gleb poprzez wapnowanie; Ochrona środowiska na poziomie gospodarstwa; Zasady przeciwdziałania zmianom klimatu poprzez odpowiedni płodozmian, nawożenie organiczne, sianie roślin strączkowych; Działania na rzecz ochrony środowiska, zaprzestanie wypalania roślinności, zaniedbywania łąk i pastwisk.

W tym w formie on-line (e-mail, telefon) zrealizowano 7531 porad.

Pokazy: Dni Pola - prezentacja kolekcji odmianowych i doświadczeń założonych w sezonie 2019-2020 (Pole Doświadczalno – Wdrożeniowe w Pożogu II).

Konkursy: Konkurs Agroliga 2020; Konkursy z Z.7.B.5 (Konkurs „Bezpieczne Gospodarstwo rolne”) i Z.7.D.1 („Ogólnopolski Konkurs na najlepsze gospodarstwo ekologiczne”) nie zostały zrealizowane z powodu pandemii COVID-19.

Targi/wystawy: Planowano 5 imprez wystawienniczo-targowych, których nie zrealizowano z powodu pandemii COVID-19. W zamian zorganizowano Dni Pola (15-30.06.2020 r. łącznie z weekendami), w czasie których rolnicy mogli samodzielnie zwiedzać proponowane kolekcje i demonstracje polowe. Zorganizowano także Dzień Ziemniaka łącząc wydarzenie z transmisją telewizyjną na żywo.

Doradztwo grupowe:

Z.7.A.1 - Sposoby cięcia drzew owocowych; Problemy w uprawie ziemniaków jadalnych; Sposoby uprawy gleb przeciwdziałające skutkom zmian klimatu.

Z.7.A.2 - Problemy w gospodarce pasiecznej.

Z.7.D.1 - Problemy w prowadzeniu gospodarstw ekologicznych.

Tab. 13. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska - wg form - wykonanie

Lp.	Forma realizacji	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców
1	2	3	4	3	4
1.	Porada indywidualna		16 550		17 115
2.	Doradztwo grupowe	5	50	7	86
3.	Pokaz			1	
4.	Demonstracja	875		860	
5.	Konkurs	3		1	
7.	Targi / wystawy	5		2	

**) należy pozostawić tylko te formy, które zostały realizowane*

Tab. 14. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska – działalność doradcza wg form i tematów - wykonanie / plan (P), wykonanie (W) /

Symbol	Tematyka	Porada indywidualna		Doradztwo grupowe				Łączna liczba odbiorców (3+7), (4+8)	
				Liczba form		Liczba odbiorców			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		P	W	P	W	P	W	P	W
Z.7.A.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze	2 274	2 733	4	6	40	77	2 314	2 810
Z.7.A.1.	Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej	1 905	2 358	3	5	30	66	1 935	2 424
Z.7.A.2.	Nowe rozwiązania w produkcji zwierzęcej	290	303	1	1	10	11	300	314
Z.7.A.3.	Prowadzenie przetwórstwa w ramach działalności marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MLO)	79	72					79	72
Z.7.B.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych	8 913	8 800					8 913	8 800
Z.7.B.1.	Technologia produkcji roślinnej	4 367	3 994					4 367	3 994
Z.7.B.2.	Technologia produkcji zwierzęcej	1 131	1 405					1 131	1 405
Z.7.B.3.	Normy i wymogi wzajemnej zgodności	1 092	1 142					1 092	1 142
Z.7.B.4.	Poprawa stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego w gospodarstwach rolnych	197	146					197	146
Z.7.B.5.	BHP	459	400					459	400
Z.7.B.6.	Bioasekuracja w gospodarstwie rolnym	1 667	1 713					1 667	1 713
Z.7.D.	Rolnictwo ekologiczne	2 032	2 295	1	1	10	9	2 042	2 304
Z.7.D.1.	Produkcja metodami ekologicznymi	998	1 167	1	1	10	9	1 008	1 176
Z.7.D.2.	Sprzedaż produktów ekologicznych	222	274					222	274
Z.7.D.3.	Rolnictwo ekologiczne w ramach PROW 2014-2020	812	854					812	854
Z.7.H.	Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku	212	162					212	162
Z.7.H.1.	Zasady tworzenia i funkcjonowanie grup producentów rolnych, grup i organizacji producentów owoców i warzyw, zrzeszeń i innych form organizacji	59	54					59	54
Z.7.H.2.	Tworzenie sieci współpracy w ramach łańcucha żywnościowego	15	15					15	15
Z.7.H.3.	Systemy jakości żywności	110	79					110	79
Z.7.H.4.	Systemy bezpieczeństwa żywności, dobre praktyki higieniczne, produkcyjne przy produkcji żywności w warunkach domowych, HACCP	28	14					28	14
Z.7.L.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska	3 119	3 125					3 119	3 125
Z.7.L.1.	Zasady integrowanej produkcji	346	280					346	280
Z.7.L.2.	Zasady integrowanej ochrony roślin	1 661	1 676					1 661	1 676
Z.7.L.3.	Zasady przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa	162	174					162	174
Z.7.L.4.	Energetyka prosumencka	60	35					60	35
Z.7.L.5.	Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym	156	147					156	147
Z.7.L.6.	Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami	165	158					165	158
Z.7.L.7.	Ustawa o ochronie zwierząt		89						89
Z.7.L.8.	Inne działania na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa	569	566					569	566
Razem		16 550	17 115	5	7	50	86	16 600	17 201

**) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane*

Tab. 15. Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznego dla środowiska - działalność upowszechnieniowa wg form i tematów - wykonanie / plan (P), wykonanie (W) /

Symbol	Tematyka	Liczba form											
		Pokaz		Demonstracja		Konkurs		Olimpiada		Targi / wystawy		Pozostała działalność upowszechnieniowa	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.7.A.	Stosowanie nowoczesnych metod agrotechnicznych, hodowla oraz przetwórstwo rolno-spożywcze		1							1	1		
Z.7.A.1.	Nowe rozwiązania w produkcji roślinnej		1							1	1		
Z.7.B.	Rozwiązywanie problemów technologicznych i organizacyjno-ekonomicznych gospodarstw rolnych			569	551	2	1			4	1		
Z.7.B.1.	Technologia produkcji roślinnej			331	331					3	1		
Z.7.B.2.	Technologia produkcji zwierzęcej			227	207					1			
Z.7.B.4.	Poprawa stanu technicznego, technologicznego i organizacyjnego w gospodarstwach rolnych			11	13	1	1						
Z.7.B.5.	BHP					1							
Z.7.D.	Rolnictwo ekologiczne			45	46	1							
Z.7.D.1.	Produkcja metodami ekologicznymi			45	46	1							
Z.7.H.	Modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa jakości artykułów rolno-spożywczych i ich przetwórstwa oraz wzmocnienie pozycji rolników na rynku			17	18								
Z.7.H.1.	Zasady tworzenia i funkcjonowanie grup producentów rolnych, grup i organizacji producentów owoców i warzyw, zrzeszeń i innych form organizacji			2	2								
Z.7.H.3.	Systemy jakości żywności			15	16								
Z.7.L.	Upowszechnianie metod produkcji rolniczej i stylu życia przyjaznych dla środowiska			244	245								
Z.7.L.2.	Zasady integrowanej ochrony roślin			60	60								
Z.7.L.5.	Wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych w gospodarstwie rolnym			13	13								
Z.7.L.8.	Inne działania na rzecz ochrony środowiska na poziomie gospodarstwa			171	172								
Razem			1	875	860	3	1			5	2		

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane,

**) należy opisać „Pozostałe”,

***) szczegółowa tematyka w opisie

Tematyka demonstracji (zadań wdrożeniowo – upowszechnieniowych):

Z.7.B.1.:

1/R – Wdrażanie ekonomicznie uzasadnionych i bezpiecznych dla środowiska technologii produkcji roślinnej – 130 (demonstracje i kolekcje)

Demonstracje - na 15 gatunkach roślin. Najczęściej wybieranym gatunkiem była pszenica ozima. Najwięcej gospodarstw w których realizowano prace wdrożeniowe charakteryzowało się arealem na poziomie 10 - 50 ha. W 97% gospodarstw stosowano uprawę późniwą,

bezorkową technologię stosowało ok. 4% gospodarstw, nawożenie naturalne stosowało prawie 16% gospodarstw, wapnowanie prawie 21% gospodarstw, analiza gleby została przeprowadzona w ponad 42% wdrożeń, a w ponad 64% kwalifikowany materiał siewny. W 100% wdrożeń osiągnięto dodatni przychód. Głównym celem realizowanych wdrożeń w tej tematyce było podniesienie plonu i jakości oraz wprowadzenie do uprawy nowych odmian w poszczególnych gatunkach. Poza tym wdrożenia dotyczyły wprowadzania nowych źródeł, nowych sposobów nawożenia i strategii ochrony roślin. Dla wszystkich wdrożeń policzono koszty jednostkowe produkcji. W większości prac osiągnięto dobre rezultaty produkcyjne – znacznie przewyższające wyniki średnie dla województwa lubelskiego.

Kolekcje:

- kolekcja 26 odmian pszenicy ozimej;
- kolekcja buraka cukrowego - 6 odmian diploidalnych i 3 odmiany niemieckiej hodowli Strube;
- 4 kolekcje ziemniaków - 56 odmian z różnych grup przeznaczenia i terminu zbioru;
- kolekcja odmian roślin bobowatych grubonasiennych: 10 odmian grochu siewnego, 4 odmiany bobiku, 6 odmian łubinu wąskolistnego, 2 odmiany łubinu żółtego oraz jedną odmianę wyki siewnej;
- kolekcja 8 odmian soi o różnej wczesności;
- kolekcja kukurydzy uprawianej na ziarno - 11 odmian;
- kolekcja roślin bobowatych drobnonasiennych: koniczyna łąkowa (1 odmiana) i lucerna siewna (5 odmian);
- 2 rodzajach zasiewu mieszanek na UZ. W kolekcji mieszanek traw porównywano łącznie 20 mieszanek pod względem plonu zielonej masy.

2/R – Poprawa opłacalności produkcji poprzez ograniczenie zakwaszenia gleb i racjonalne nawożenie oraz właściwy płodozmian, w tym rekultywacja i zagospodarowanie terenów zdegradowanych – 60 demonstracji na 13 gatunkach roślin.

3/R – Właściwa regulacja oraz prawidłowy dobór parametrów pracy maszyn i urządzeń rolniczych gwarantujący dobre wykonanie zabiegu agrotechnicznego -16 demonstracji.

1/O Nowoczesne technologie w uprawach drzew ziarnkowych – 11 demonstracji.

2/O Nowoczesne technologie w uprawach drzew pestkowych – 10 demonstracji.

3/O Nowoczesne technologie w uprawach krzewów jagodowych i truskawek – 49 demonstracji.

4/O Nowoczesne technologie w uprawach warzyw gruntowych – 24 demonstracje.

5/O Produkcja owoców wysokiej jakości z uwzględnieniem sprzedaży konsumentom końcowym – 17 demonstracji.

6/O Produkcja warzyw wysokiej jakości z uwzględnieniem sprzedaży konsumentom końcowym – 10 demonstracji.

We wszystkich gospodarstwach wdrożeniowych z produkcji ogrodniczej jako podstawowy cel bez wyjątku, zgodnie z zaleceniami prowadzona była integrowana ochrona roślin sadowniczych i warzywniczych. W wielu gospodarstwach wyprodukowane owoce i warzywa na potrzeby przemysłu przetwórczego próbnie poddano badaniom w akredytowanych laboratoriach na obecność niepożądanych substancji, głównie pozostałości pestycydów, nawozów i metali ciężkich. W pobranych próbach nie stwierdzono przekroczenia NDP – najwyższych dopuszczalnych norm pozostałości. Obecnie takie działania wpisują się

w strategię bezpieczeństwa żywności w sektorze produkcji owoców i warzyw, będąc jednocześnie elementem szerszej strategii od pola do stołu promowanej na poziomie unijnym i krajowym.

7/O Nowoczesne technologie w uprawach roślin ozdobnych – 4 demonstracje.

Temat obejmował następujące gatunki roślin – platan klonolistny, róże krzaczaste i pienne oraz berberys. Stosowano nowoczesne technologie w produkcji, sortowanie i dystrybucję materiału szkółkarskiego. Sprzedaż odbywała się bezpośrednio w szkółce w obrębie gospodarstwa, bądź na różnego rodzaju targach, targowiskach oraz z dostawą do sklepów i klientów indywidualnych. Część materiału eksportowano na rynki zewnętrzne.

Z.7.B.2.: Tematyka działalności doradczej skupiała się przede wszystkim na zagadnieniach obejmujących poprawę jakości w produkcji zwierzęcej, warunki zoohigieniczne w gospodarstwie, żywienie, rozród, sposoby obniżenia kosztów produkcji żywca i mleka, oraz innowacje w chowie i hodowli zwierząt. Duży nacisk kładziono przede wszystkim na bioasekurację w gospodarstwach ze względu na występowanie afrykańskiego pomoru świń i wysoce zjadliwej ptasiej grypy. Upowszechniano zagadnienia zawarte w ustawie o ochronie zwierząt, oraz wymogi wzajemnej zgodności.

1/Z Poprawa bazy paszowej w produkcji mleka – 76 demonstracji.

2/Z Obniżenie kosztów remontu stada poprzez prawidłowy odchów jałówek - 30 demonstracji.

3/Z Produkcja żywca wołowego wysokiej jakości – 66 demonstracji.

4/Z Prawidłowy odchów prosiąt - 19 demonstracji.

5/Z Poprawa efektów ekonomicznych w produkcji tuczników – 16 demonstracji.

Z.7.B.4.:

6/Z Budowa i modernizacja budynków inwentarskich zgodnie z obowiązującymi przepisami – 13 demonstracji.

Z.7.D.1.:

EOŚ/1 Poprawa efektów ekonomicznych gospodarstw rolnych poprzez zmianę systemu produkcji z konwencjonalnej na metody ekologiczne – 3 demonstracje.

Zmiana systemu produkcji przyczyni się do zagospodarowania siły roboczej w gospodarstwie oraz do uzyskania wyższych dochodów za dobrej jakości produkty ekologiczne.

EOŚ/2 Technologia uprawy wybranego gatunku roślin rolniczych w gospodarstwie ekologicznym – 25 demonstracji.

W gospodarstwach objętych tym zadaniem najczęściej uprawianymi gatunkami roślin rolniczych były: owies, żyto ozime i gryka. Pozostałe gatunki to mieszanka strączkowo-zbożowa, pszenica jara i ozima, pszenżyto jare i ozime.

EOŚ/3 Technologia uprawy wybranego gatunku roślin ogrodniczych w gospodarstwie ekologicznym - 18 demonstracji.

Najczęściej uprawianymi gatunkami ogrodniczymi były: malina, czarna porzeczka i jabłonie. W gospodarstwach uprawiano również aronię czarnoowocową, pigwę, truskawkę, borówkę wysoką i ogórka.

Z.7.H.1.:

E/5 Wspieranie organizowania się rolników w grupy/organizacje producentów oraz pomoc w przygotowaniu dokumentacji związanej z rejestracją i funkcjonowaniem grup producenckich – 2 demonstracje.

Z.7.H.3.:

ROW/9 Systemy jakości żywności i ich praktyczne zastosowanie – 8 demonstracji.

ROW/10 Przetwórstwo produktów roślinnych i zwierzęcych na poziomie gospodarstwa rolnego – 8 demonstracji.

Z.7.L.2.:

4/R – Wdrażanie zasad integrowanej ochrony roślin rolniczych - 60 demonstracji.

Z.7.L.5.:

EOŚ/4 Produkcja odnawialnych źródeł energii na poziomie gospodarstwa (rośliny energetyczne, kolektory słoneczne, bioelektrownie itp.) – 13 demonstracji.

Z.7.L.8.:

EOŚ/5 Upowszechnianie w gospodarstwie elementów agrotechniki wpływających na podniesienie żyzności gleby poprzez zwiększenie udziału motylkowatych w strukturze zasiewów – 73 demonstracje.

W zadaniu wprowadzano rośliny bobowate między innymi: łubiny, grochy, soję, koniczynę czerwoną, lucernę, fasolę, bobik czyli gatunki wywierające korzystny wpływ na żyzność gleby, gospodarkę próchniczną, strukturę i tzw. ożywienie gleby. W większości przypadków zauważono bardzo korzystny wpływ roślin motylkowatych na poprawę struktury gleby i jej właściwości fizyko chemiczne. Dodatkowo siew roślin motylkowatych pozwolił wielu rolnikom na spełnienie wymogów zazielenienia i uzyskanie większych dochodów w przypadku produkcji na nasiona. Rośliny wysokobiałkowe wykorzystywane były w żywieniu zwierząt gospodarskich jako zamiennik białka zwierzęcego.

EOŚ/6 Racjonalizacja nawożenia w oparciu o analizę zasobności gleby oraz właściwy płodozmian - 51 demonstracji.

EOŚ/7 Wdrażanie zasad chroniących środowisko – 48 demonstracji.

Zadanie 8. Podejmowanie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego

Działalność doradcza prowadzona poprzez udzielanie porad indywidualnych, których zakres tematyczny dotyczył unowocześniania wiejskiego gospodarstwa domowego, promocji produktów lokalnych i regionalnych, działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego oraz funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego, profilaktyki prozdrowotnej i racjonalnego żywienia rodziny. Celem powyższych przedsięwzięć było kultywowanie tradycji ludowych w społecznościach lokalnych, promocja rękodzieła i twórczości ludowej, dziedzictwa kulinarnego wsi oraz upowszechnianie informacji na temat produktów lokalnych, regionalnych i tradycyjnych. Ponadto zwrócenie uwagi na odpowiednie żywienie rodziny i świadomość konsumencką. Oprócz działalności doradczej prowadzona była działalność szkoleniowa w formie stacjonarnej oraz w formie zdalnej – webinarium z zakresu estetyzacji najbliższego otoczenia, racjonalnego żywienia, świadomości konsumenckiej,

profilaktyki prozdrowotnej, rejestracji produktów tradycyjnych. Działalność doradcza z tego zakresu cieszy się dużym zainteresowaniem wśród rolników i mieszkańców obszarów wiejskich.

Porady (przykładowe): Racjonalne żywienie oraz skierowanie do poradni dietetycznej; Potrawy na wigilijny stół; Zioła - suszenie i preparowanie – maceraty; Profilaktyka prozdrowotna, świadomość konsumencka i racjonalne żywienie; Zasady zdrowego żywienia, metody przechowywania i przetwarzania żywności w celu zapobiegania przed jej marnowaniem; Prawidłowe czytanie etykiety produktów żywnościowych pod względem zawartości substancji odżywczych i dodatkowych, a także rola, którą odgrywa w życiu człowieka wypoczynek, unikanie stresu i szkodliwych używek; Pieczenie chleba, prawdziwy dobry domowy chleb opóźnia procesy starzenia się dzięki antyoksydantom. Może też pomagać w ochronie przed nowotworami – zwłaszcza jeśli dodamy do niego ziarna np. słonecznika. Przepisy na chleb na zakwasie; Przeciwdziałanie antybiotykooporności u ludzi; Kiszonki, zakwasy i octy domowej roboty - potencjał i przepisy; Racjonalne żywienie w czasie pandemii COVID-19; Wprowadzenie do jadłospisu warzyw mało znanych i strączkowych; Szczegółowe omówienie domowych sposobów wspomagania odporności w okresie jesienno-zimowym, stosowanie suplementów, Podkreślenie jak ważna jest odporność organizmu.

Okrywanie roślin na zimę w ogrodzie, sposoby okrycia; Estetyzacja zagrody wiejskiej, dobór roślin do nasadzeń; Wykorzystanie kompostu jesienią do końca listopada. Do nawożenia krzewów i drzew ozdobnych wykorzystać można dojrzały kompost; Dobór roślin i krzewów do ogrodu angielskiego; Wysiew roślin jednorocznych - czarnuszki, chabry, maki, nagietki - spowoduje to szybsze rozkwitnięcie w sezonie wiosennym w przyszłym roku; Zima w ogrodzie: jakie rośliny zdobią ogród zimą; Pielęgnacja iglaków jesienią, zasilanie nawozem przeciwko brązowieniu igieł; Jesień w ogrodzie warzywnym – pięć najważniejszych prac, które trzeba wykonać jesienią w warzywniku; Dobór roślin i krzewów do ogrodu w stylu angielskim; Dobranie mieszanki traw do wysiewu trawnika w ogrodzie przydomowym; Ogród ziołowy - walory użytkowe i estetyczne; Mało wymagające rośliny w małym przydomowym ogrodzie, „ogródek wymagający mało pracy”; Zabiegi pielęgnacyjne w ogrodzie - zalecenia bieżące; Podział funkcjonalno - przestrzenny zagrody wiejskiej; Pielęgnacja roślin kwitnących.

Produkcja i dystrybucja żywności lokalnej; Ozdoby choinkowe - promocja i sprzedaż; Warunki sprzedaży mleka z gospodarstwa. Higiena produkcji i sprzedaży mleka; Produkcja i sprzedaż wina z winogron utrzymywanych w gospodarstwie. Przepisy sanitarne obowiązujące rolnika; Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych; Sprzedaż lokalnej odmiany czosnku zimowego okolicznym rolnikom. Rozpoczęcie sprzedaży i obowiązujące przepisy; Sprzedaż wędlin domowej produkcji okolicznym klientom, wymagania sanitarne i inne dla gospodarstw prowadzących taką sprzedaż; Wyrób herbatek ziołowych i sprzedaż lokalna; Możliwości promocji produktów regionalnych w sytuacji pandemii; Wymagania higieniczne podczas promocji i sprzedaży produktów regionalnych; Korzystanie z bezpłatnych nośników informacji i reklam, regulaminy, rejestracja umieszczanie ofert.

Sprzedaż bezpośrednia - jak to wygląda ze strony rolnika ryczałtowego; Sprzedaż produktów roślinnych bezpośrednio z gospodarstwa (dostawy bezpośrednie) - wymagania formalno-prawne; Krótkie łańcuchy dostaw, zmniejszenie liczby pośredników; Aspekty prowadzenia sprzedaży bezpośredniej, różnice między sprzedażą bezpośrednią a rolniczym handlem detalicznym; Możliwość sprzedaży produktów z gospodarstwa po zarejestrowaniu się w Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej; Lubelski e-bazarek - w jaki sposób można się reklamować; Krótkie łańcuchy dostaw i lokalne systemy żywnościowe; Lubelski e-bazarek

- korzystanie z platformy, rejestracja, umieszczanie ofert - sprzedaż bezpośrednia i dostawy bezpośrednie - zgłoszenia w inspekcjach czy rejestracja; Podstawy prawne prowadzenia sprzedaży bezpośredniej, dostaw bezpośrednich, rolniczego handlu detalicznego. Omówienie zmian w Ustawie o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników, które weszły w życie od 01.01.2019 r.

Wymagania formalno - prawne w rolniczym handlu detalicznym, możliwości uzyskania pomocy na przetwórstwo prowadzone w ramach RHD; Rodzaje produktów jakie można sprzedawać w ramach RHD; Obowiązki rolnika prowadzącego sprzedaż w ramach RHD, rejestracja, oznakowanie miejsca sprzedaży; Limity produkcji dotyczące realizacji Rolniczego Handlu Detalicznego; Dobór odpowiedniego kodu PKD w celu realizacji RHD; Tradycje kulinarne, a handel detaliczny; Prowadzenie działalności w ramach RHD przez grupę rolników. Dziedzictwo kulturowe, dbałość o zabytkowe miejsca, kościoły i cmentarze; Świetlice wiejskie - otoczenie obiektów, styl rustykalny wiejski czy nowoczesne ogrody, rośliny z babcinego ogródka; Dziedzictwo kultury materialnej - znalezienie odpowiedniego zastosowania dla niszczących dawnych zabudowań; Twórczość ludowa jako dodatkowe źródło dochodu i promocja gospodarstwa agroturystycznego; Rękodzieło tradycyjne związane ze Świętami Bożego Narodzenia; Aktywizacja twórczości ludowej i przygotowywanie ozdób świątecznych na sprzedaż; Potrawy na wigilijny stół; Tradycje kulinarne w gospodarstwie agroturystycznym z wykorzystaniem produktów z gospodarstwa; Tradycje kulinarne Lubelszczyzny; Tradycje kulinarne w kuchni lubelskiej dania z dziczyzny; Przygotowanie suszu z ziół - mieszanki tradycyjne; Właściwości lecznicze kwiatów uprawianych w gospodarstwie domowym - tradycje kulinarne; Przygotowanie soku z owoców sezonowych tradycyjną metodą kulinarną; Tradycje kulinarne naszych przodków. Kuchnia polska pod wpływem przemian historycznych. W tym w formie on-line (e-mail, telefon) zrealizowano 792 porady.

Pokazy: Warsztaty „Carvingu”; Warsztaty kulinarne - „zdrowe żywienie” potrawy prozdrowotne; Warsztaty kulinarne – „Produkty lokalne, tradycyjne, regionalne”; Warsztaty z rękodzieła ludowego - stroiki i ozdoby wielkanocne; Smaki regionów - warsztaty kulinarne.

Targi/wystawy: Święto Jesieni w Kazimierzu Dolnym nie zostało zrealizowane z powodu ograniczeń wprowadzonych w czasie pandemii COVID-19.

Tab. 16. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego wg form - wykonanie / plan (P), wykonanie (W) /

Lp.	Forma realizacji	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców
1	2	3	4	5	6
1.	Porada indywidualna		1 440		1 606
3.	Pokaz	6		5	
4.	Demonstracja	111		117	
7.	Targi / wystawy	1			

**) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane*

Tab. 17. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego – działalność doradcza wg form i tematów - wykonanie / plan (P), wykonanie (W) /

Symbol	Tematyka	Porada indywidualna		Doradztwo grupowe				Łączna liczba odbiorców (3+7), (4+8)	
				Liczba form		Liczba odbiorców			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		P	W	P	W	P	W	P	W
Z.8.F.	Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego	732	806					732	806
Z.8.F.1.	Profilaktyka prozdrowotna, świadomość konsumencka i racjonalne żywienie	317	349					317	349
Z.8.F.2.	Estetyzacja wiejskiej zagrody	415	457					415	457
Z.8.J.	Promocja produktów lokalnych i regionalnych	463	583					463	583
Z.8.J.1.	Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych	155	170					155	170
Z.8.J.2.	Krótkie łańcuchy dostaw (od pola do stołu), w tym sprzedaż bezpośrednia, dostawy bezpośrednie, działalność marginalna, lokalna i ograniczona	152	258					152	258
Z.8.J.3.	Rolniczy handel detaliczny	156	155					156	155
Z.8.M.	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego	245	217					245	217
Z.8.M.1.	Dziedzictwo kultury materialnej i zachowanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego wsi	25	9					25	9
Z.8.M.2.	Twórczość ludowa, tradycyjne zawody i rękodzieło	80	67					80	67
Z.8.M.3.	Tradycje kulinarne	140	141					140	141
Razem		1 440	1 606					1 440	1 606

**) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane*

Tab. 18. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego – działalność upowszechnieniowa wg form i tematów - wykonanie / plan (P), wykonanie (W) /

Symbol	Tematyka	Liczba form											
		Pokaz		demonstracja		Konkurs		Olimpiada		Targi / wystawy		Pozostała działalność upowszechnieniowa	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.8.F.	Unowocześnianie wiejskiego gospodarstwa domowego	4	2	79	81								
Z.8.F.2.	Estetyzacja wiejskiej zagrody			72	70								
Z.8.J.	Promocja produktów lokalnych i regionalnych		1	32	36								
Z.8.J.1.	Promocja i sprzedaż produktów lokalnych i regionalnych		1	24	28								
Z.8.M.	Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, ekologicznego i funkcjonalnego urządzania gospodarstwa rolnego	2	2							1			
Z.8.M.1.	Dziedzictwo kultury materialnej i zachowanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego wsi									1			
Z.8.M.2.	Twórczość ludowa, tradycyjne zawody i rękodzieło	1	1										
Z.8.M.3.	Tradycje kulinarne	1	1										
Razem		6	5	111	117					1			

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane,

**) należy opisać „Pozostałe”,

***) szczegółowa tematyka w opisie.

Tematyka demonstracji (zadań wdrożeniowo – upowszechnieniowych):

Z.8.F.1.:

ROW/7 Prowadzenie sprzedaży produktów prozdrowotnych z gospodarstwa rolnego, pozyskiwanie świadomych konsumentów – 11 demonstracji.

Z.8.F.2.:

ROW/8 Zagospodarowanie posesji wiejskiej (ogród ozdobny, ogród użytkowy, rabaty ogrodowe, miejsca wypoczynku, rekreacji) – 70 demonstracji.

Z.8.J.1.:

ROW/12 Produkty lokalne, tradycyjne, regionalne – formy promocji i organizacji sprzedaży – 28 demonstracji.

Z.8.J.2.:

ROW/13 Organizacja sprzedaży konsumentom końcowym z gospodarstw w praktyce – 8 demonstracji.

Zadanie 9. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku

Działalność doradcza (porady indywidualne, doradztwo grupowe, pokazy) poświęcona była tematyce rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich, upowszechnianiu rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej, zagród edukacyjnych. Celem powyższych działań było podniesienie jakości usług poprzez promocję obiektów agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz zagród edukacyjnych województwa lubelskiego z najciekawszą i najatrakcyjniejszą ofertą.

Porady (przykładowe): Działalność pozarolnicza na terenach wiejskich; Działalność pozarolnicza - usługi koparką, możliwość dofinansowania działania - wnioski na domownika; Opodatkowanie działalności pozarolniczej; Zasady otrzymania dofinansowania z działania „Prowadzenie działalności pozarolniczej”; Wymagania oraz warunki jakie rolnik powinien spełniać ubiegając się o premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej. Dobór kodów PKD; Działalność taksówkarska oraz warsztat samochodowy; Omówienie zasad prowadzenia działalności pozarolniczej przez rolników - aspekty prawne - rejestracja działalności - zasady rejestrowania, kwestia ubezpieczenia KRUS/ZUS, ogólne zasady prowadzenia działalności gospodarczej, różnica między działalnością rolniczą, a działalnością gospodarczą; Zasady rejestracji formy z branży stolarskiej; Zasady zakładania i prowadzenia jednoosobowej działalności gospodarczej, w tym analiza ZUS, KRUS, opodatkowania i inne zagadnienia dot. organizacji firmy w kontekście możliwości skorzystania z premii na utworzenie działalności pozarolniczej.

Zagadnienia związane ze zlecaniem i rozliczaniem dotacji dla organizacji pozarządowych z samorządu lokalnego; Funkcjonowanie organizacji i prowadzenie dokumentacji oraz fundusze dla KGW, nowy poradnik dla KGW, inne sprawy bieżące; Możliwości wsparcia podmiotów ekonomii społecznej - spółdzielni socjalnej; Organizacja i zasady funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej; Dofinansowanie działalności KGW ze środków dotacyjnych ARiMR, konsultacje w zakresie wydatkowania środków; Spółdzielnia socjalna podmiot ekonomii społecznej - zasady organizacji; Zasady prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów w KGW, obowiązujące formularze. Podstawa prawna zwolnienia ze składania CIT 8 organizacji, która zarejestrowała się w II połowie roku; Terminy i prawidłowość przygotowania dokumentacji sprawozdawczej za 2019 r. oraz możliwości pozyskania środków zewnętrznych na działalność stowarzyszenia; Przygotowanie dokumentacji i skonsultowanie treści uchwał na zebranie sprawozdawczo - wyborcze w organizacji; Udział KGW w konkursie „Polska wieś smakuje” i prawidłowe wypełnienie formularza konkursowego; Funkcjonowanie organizacji, dostępne fundusze, dokumentacja kończąca rok; Działalność organizacji w czasie pandemii, formy kontaktu i aktywności grupy; Dofinansowanie działalności KGW z małych grantów; Aktywizacja mieszkańców, inicjatywy lokalne - przygotowanie wieńca dożynkowego i stoiska do sesji fotograficznej; Możliwości organizacji i zasady prowadzenia opieki dla seniorów na terenach wiejskich; Przedstawienie założeń i ustalenie szczegółów dotyczących realizacji w partnerstwie dwóch projektów: „Rękodzieło – od pasji do biznesu” oraz „Kobieta przedsiębiorcza na obszarach wiejskich”; Zasady i możliwości udziału KGW w konkursie mikrodotacji FIO; Współpraca z lokalnymi organizacjami społecznymi - opracowanie i realizacja rocznego planu działania; Dzień Kobiet dla mieszkańców Rudna Drugiego organizowany przez KGW w Rudnie Drugim; Pozyskiwanie dotacji dla KGW ze środków Ministerstwa Kultury; Tradycja i obyczaje jako ważny czynnik

aktywizacji mieszkańców obszarów wiejskich; Dobre przykłady aktywizacji mieszkańców obszarów wiejskich; Inicjatywy na rzecz aktywizacji mieszkańców obszarów wiejskich; Aktywizacja mieszkańców wsi na rzecz podejmowania inicjatyw w zakresie rozwoju obszarów wiejskich, w tym kreowania miejsc pracy na terenach wiejskich; Wybrane instrumenty na rzecz aktywizacji i animacji społeczności lokalnych; Możliwości skorzystania z programów proponowanych przez ARiMR dla mieszkańców terenów wiejskich w celu ich aktywizacji; Projekty współpracy, a rozwój obszarów wiejskich; Przedsiębiorcza wieś – aktywizacja społeczności lokalnej z obszarów wiejskich; Aktywizacja społeczności wiejskiej po przez reaktywowanie kół KGW i stowarzyszeń; Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich - ogólnopolskie porozumienie organizacji działających na rzecz wsi; Aktywizacja mieszkańców na terenach wiejskich poprzez poprawę infrastruktury sportowej; Aktywna Kobieta na Wsi; Aktywizacja mieszkańców wsi na rzecz podejmowania inicjatyw służących włączeniu społecznemu w szczególności osób starszych; Aktywizacja mieszkańców w dobie pandemii, utrzymanie relacji, wykorzystanie portali społecznościowych, przepisy kulinarne on-line; Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich poprzez szukanie alternatywnych i dodatkowych nierolniczych źródeł dochodu; Działania pobudzające zaangażowanie społeczności lokalnej w rozwój obszarów wiejskich; Realizacja manualnych zajęć aktywizacyjnych dla osób niepełnosprawnych z użyciem utwardzaczy i technik mixmediowych; Fundusz sołecki jako narzędzie aktywizacji wsi; Bariery wewnętrzne i zewnętrzne aktywności seniorów na wsiach.

Agroturystyka - zasady, wymogi i możliwości dofinansowania; Promocja wsi jako atrakcyjnego miejsca życia i wypoczynku – agroturystyka; Agroturystyka - wspólna promocja na targach i mediach gospodarstw agroturystycznych; Kwatery agroturystyczne na terenie nadbużańskim z kuchnią regionalną, możliwością grzybobrania i degustacją produktów regionalnych; Produkty turystyki wiejskiej jako przykład innowacji na obszarach wiejskich; Sieciowe produkty turystyki wiejskiej jako przykład innowacji na obszarach wiejskich; Na co turyści zwracają uwagę wybierając nazwę kwatery agroturystycznej, co trzeba podkreślić w ofercie: walory krajobrazu: np. Przy stawie, Pod dębem, Modrzewiowe Wzgórze, Nad Jeziorem, Na Skraju Lasu, charakter kwatery: np. Gród Pędzików, Kasztel Rycerski, Chata Magnata, Zagroda Guciów, indywidualną ofertę: np. W siodle, Dla smakoszy, Wiklinowy labirynt, Przy garncarskim kole, Pod paleniskiem; Promowanie agroturystyki, wzbogacanie działalności gospodarczej na terenach wiejskich; Możliwości noclegowe w kwaterach agroturystycznych w powiecie puławskim; Konkurs jako przykład tworzenia sieci współpracy w turystyce na terenach wiejskich; Zioła jako atrakcja produktów sieciowych w agroturystyce; Zasady promocji gospodarstwa agroturystycznego w socialmediach.

Zagrody edukacyjne - definicja, kryteria dostępu do Krajowej Sieci Zagród Edukacyjnych, wymagania prawne przy działalności prowadzenia oferty edukacyjnej; Zagroda edukacyjna - jak zacząć krok po kroku; Zagroda edukacyjna, a twórczość ludowa; Przepisy obowiązujące przy zakładaniu zagród edukacyjnych; Zagroda edukacyjna - współpraca ze szkołą podstawową.

Gospodarstwa opiekuńcze jako dodatkowe źródło dochodu w gospodarstwie agroturystycznym; Zasady świadczenia usług opiekuńczych - założenie gospodarstwa opiekuńczego; Aktywny staruszek jako forma organizacji seniorów na wsi.

W tym w formie on-line (e-mail, telefon) zrealizowano 782 porady.

Doradztwo grupowe:

Z.9.E.4 - Niewystarczające teoretyczne i praktyczne przygotowanie mieszkańców wsi do zakładania i bieżącego funkcjonowania organizacji pozarządowych.

Pokazy: Obudzić swoją kreatywność – wykonywanie ozdób wielkanocnych.

Tab. 19. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku wg form - wykonanie

Lp.	Forma realizacji	Plan		Wykonanie	
		Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców
1	2	3	4	5	6
1.	Porada indywidualna		1 541		1 722
2.	Doradztwo grupowe	3	30	5	65
3.	Pokaz	5		4	
4.	Demonstracja	97		96	

*) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane.

Tab. 20. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku – działalność doradcza wg form i tematów - wykonanie / plan (P), wykonanie (W) /

Symbol	Tematyka	Porada indywidualna		Doradztwo grupowe				Łączna liczba odbiorców (3+7), (4+8)	
				Liczba form	Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba odbiorców		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		P	W	P	W	P	W	P	W
Z.9.E.	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	1 114	1 302	3	5	30	65	1 144	1 367
Z.9.E.1.	Prowadzenie działalności pozarolniczej	604	738					604	738
Z.9.E.2.	Tworzenie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej	40	41					40	41
Z.9.E.3.	Współpraca z lokalnymi organizacjami społecznymi	157	198					157	198
Z.9.E.4.	Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich	313	325	3	5	30	65	343	390
Z.9.N.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku	427	420					427	420
Z.9.N.1.	Promocje wsi jako atrakcyjnego miejsca życia i wypoczynku, agroturystyka i turystyka wiejska, tworzenie sieci współpracy	180	155					180	155
Z.9.N.2.	Zagrody edukacyjne	120	132					120	132
Z.9.N.3.	Gospodarstwa opiekuńcze	127	133					127	133
Razem		1 541	1 722	3	5	30	65	1 571	1 787

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane

Tab. 21. Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku – działalność upowszechnieniowa wg form i tematów - wykonanie / plan (P), wykonanie (W) /

Symbol	Tematyka	Liczba form											
		Pokaz		demonstracja		Konkurs		Olimpiada		Targi / wystawy		Pozostała działalność upowszechnieniowa	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.9.E.	Rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich	5	4	86	86								
Z.9.E.1.	Prowadzenie działalności pozarolniczej			52	46								
Z.9.E.2.	Tworzenie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej			4	5								
Z.9.E.3.	Współpraca z lokalnymi organizacjami społecznymi			30	35								
Z.9.E.4.	Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich	5	4										
Z.9.N.	Upowszechnianie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz prowadzenie promocji wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku			11	10								
Z.9.N.1.	Promocje wsi jako atrakcyjnego miejsca życia i wypoczynku, agroturystyka i turystyka wiejska, tworzenie sieci współpracy			8	8								
Z.9.N.2.	Zagrody edukacyjne			2	2								
Z.9.N.3.	Gospodarstwa opiekuńcze			1									
Razem		5	4	97	96								

*) należy pozostawić tylko te zakresy tematyczne, które były realizowane,

**) należy opisać „Pozostałe”,

***) szczegółowa tematyka w opisie.

Tematyka demonstracji (zadań wdrożeniowo – upowszechnieniowych):

Z.9.E.1.:

ROW/2 Zakładanie i rozwój mikro i małych przedsiębiorstw na obszarach wiejskich – 8 demonstracji.

ROW/3 Marketing i sprzedaż produktów, usług mikro i małych przedsiębiorstw – 5 demonstracji.

ROW/4 Zakładanie i rozwijanie działalności pozarolniczej na terenach wiejskich – 33 demonstracje.

Z.9.E.2.:

ROW/5 Zakładanie i funkcjonowanie organizacji pozarządowych na obszarach wiejskich oraz podmiotów ekonomii społecznej – 5 demonstracji.

Z.9.E.3.:

ROW/6 Współpraca z lokalnymi organizacjami społecznymi - opracowanie i realizacja rocznego planu działania – 35 demonstracji.

Z.9.N.1.:

ROW/14 Prowadzenie gospodarstwa agroturystycznego (warunki formalno-prawne, podwyższenie jakości usług, promocja i reklama, kuchnia tradycyjna dla turystów, sieciowanie produktów turystycznych) – 6 demonstracji.

ROW/15 Tworzenie i poprawa wiejskiej bazy turystycznej – 2 demonstracje.

Z.9.N.2.:

ROW/16 Zakładanie „Zagrody edukacyjnej”- wpisanie do Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych – 1 demonstracja.

ROW/17 Tworzenie oferty edukacyjnej w gospodarstwie rolnym – 1 demonstracja.

Z.9.N.3.:

ROW/18 Zakładanie gospodarstwa opiekuńczego – 1 demonstracja w planie - nie zrealizowano zadania ponieważ gospodarstwo zrezygnowało z zakładania takiej działalności.

Zadanie 10. Współdziałanie w realizacji zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych

Dla zachowania bioróżnorodności obszarów wiejskich, w tym unikatowych siedlisk przyrodniczych oraz zagrożonych wyginięciem lokalnych ras zwierząt gospodarskich oraz odmian roślin uprawnych występujących na obszarach rolnych, a także aby przeciwdziałać erozji gleb oraz zanieczyszczeniom wód powodowanych przez działalność rolniczą w PROW 2014-2020 wprowadzono Działania, których zadaniem jest wspieranie finansowe gospodarowania mającego pozytywny wpływ na ochronę przyrody i środowiska naturalnego obszarów wiejskich. Rolnicy, którzy podjęli realizację Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach pakietów: Ochrona gleb i wód, Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000, Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000, Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie, Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie, Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych, Rolnictwo zrównoważone otrzymują rekompensatę za poniesione koszty i utracone dochody w związku z realizacją określonych w Działaniu wymogów tj. gospodarowaniem w sposób zapewniający ochronę środowiska, nawet kosztem realizacji celów ekonomicznych i ograniczający niekorzystne oddziaływanie produkcji rolnej na środowisko. Korzystanie z wiedzy i usług doradczych opiera się na założeniu, iż przystąpienie do programu musi być poprzedzone przygotowaniem pięcioletniego planu działalności rolnośrodowiskowej dla danego gospodarstwa, obejmującego działania i warunki ich realizacji. Przygotowanie planu dokonywane jest przez doradców rolnośrodowiskowych i wymaga fachowej wiedzy rolniczej. Rolnicy są też zachęceni do uczestnictwa w programach szkoleniowych.

Obszary cenne pod względem przyrodniczym to w przeważającej większości tereny wiejskie. W całkowitej powierzchni obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych dominujący udział stanowią grunty użytkowane rolniczo. Zachowanie bioróżnorodności na tych obszarach wiąże się nie tylko z utrzymaniem czy powiększaniem istniejących form ochrony przyrody, ale także z ochroną cennych zasobów biologicznych poza tymi formami, m. in. poprzez

upowszechnianie metod rolnictwa służącego zachowaniu wartości przyrodniczych, rolnictwa zrównoważonego i ekologicznego.

Ochrona wód przed zanieczyszczeniami pochodzenia rolniczego stanowi poważny problem. Niekorzystne dla środowiska jest nagromadzenie w glebie dużej ilości azotu mineralnego, zwłaszcza azotanów. Na zawartość azotanów w roślinach i w wodach decydujący wpływ ma poziom nawożenia azotem. Nawożenie w dawkach optymalnych nie powoduje zmian w środowisku glebowym, natomiast stosowanie zbyt dużych dawek nawozów azotowych wpływa na skażenie roślin i wód azotanami. Po zastosowaniu zbyt wysokich dawek nawozów azotowych dochodzi do nagromadzenia się nadmiernych ilości azotanów w roślinie i glebie, przy czym ta forma azotu nie pozostaje w glebie długo, lecz ulega wymyciu w głąb gleby i przenika do wód gruntowych. Nadmierne ilości azotanów w wodach pitnych oraz w pożywieniu lub w paszy mogą działać bardzo szkodliwie na zwierzęta i ludzi. Poza tym azotany przyczyniają się do powstania w glebie i roślinie toksycznych związków zwanych nitrozoaminami, które to związki mogą wywoływać groźne choroby u ludzi i zwierząt (np. choroby nowotworowe). Zrównoważona gospodarka składnikami pokarmowymi w gospodarstwach rolnych jest trudna, a jednocześnie kluczowa wobec wpływu na wynik i opłacalność produkcji rolnej oraz możliwość stwarzania zagrożenia dla środowiska przyrodniczego. Zastosowanie nawożenia mineralnego przez producentów rolnych powinno być przy tym uzasadnione nie tylko względami ekonomicznymi, ale również środowiskowymi. Sprzeczność polega najczęściej na tym, że to, co jest pożądane z punktu widzenia ekologicznego, często bywa trudne do zaakceptowania z punktu widzenia ekonomicznego. W ramach „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobiegania dalszemu zanieczyszczeniu” doradcy rolniczy opracowywali dla gospodarstw pełne plany nawożenia oraz planowali maksymalne dawki nawożenia azotem upraw rolniczych, sadowniczych, warzywniczych i ozdobnych.

Porady (przykładowe): Zasady ochrony wód przed azotanami; Przestrzeganie wymogów dokumentowania nawożenia azotanowego w gospodarstwie rolnym (rozdysponowanie azotu i wyliczanie maksymalnych dawek na działkę rolną); Interpretacja zapisów Planu nawożenia azotem; Wzory umów na zbyt obornika, okres przetrzymywania w gospodarstwie; Obowiązki rolników wynikające z Programu działań mających na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych; Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych - dyrektywa wodna i azotanowa; Zagospodarowanie nawozów naturalnych z własnego gospodarstwa w świetle nowej Dyrektywy Azotanowej; Zasady stosowania gnojowicy, możliwości dofinansowania aplikatorów doglebowych, talerzowych lub redlicowych; Możliwości składowania obornika na przyzmach polowych. Okres przechowywania, zasady tworzenia przyzmacz; Stosowanie nawozów azotowych - ograniczenia, dawki, terminy stosowania, nawozy naturalne; Terminy stosowania gnojowicy na trwałe użytki zielone; Wyliczenie minimalnej pojemności zbiornika na gnojówkę i gnojowicę; Zawartość składników w oborniku drobiowym, max dawki na 1 ha; Zasady sporządzania rejestru nawożenia azotem pod potrzeby programu azotanowego; Planowanie upraw i ich nawożenia azotem na 2021 rok. Produkcja obornika świńskiego i sposób jego rozdysponowania na pola gospodarstwa. Sposób wypełnienia rejestru nawożenia azotem; Odległości dotyczące stosowania nawozów - zakaz mycia maszyn, zasady nawożenia na terenach o dużym nachyleniu, terminy stosowania nawozów; Od jakiej wielkości produkcji rolnej obowiązuje wyliczenie maksymalnych dawek azotu dla gospodarstwa; Warunki stosowania nawozów naturalnych na GO po 1 listopada.

Zasady przyznawania płatności w ramach pakietu 7.2. działania rolno-środowiskowo-klimatycznego; Dołączanie etykiet za zakup konopi do wniosku; Jak zgłosić brak koszenia TUZ w wymaganym terminie; Terminy wysiewu poplonów w pakiecie nr 8; Pakiet nr 6 (terminy orki upraw), dokumentacja do Instytutu Zootechniki (pakiet nr 7); Wymagana dokumentacja od eksperta przyrodniczego oraz konieczność przestrzegania wymogów dotyczących utrzymania trwałych użytków zielonych cennych przyrodniczo; Wymagana dokumentacja w przypadku realizacji pakietu 4.8, oraz informacja na temat konieczności utrzymania międzyplonów do 1 marca w ramach pakietu 2.1.; Dopłaty do łąk cennych przyrodniczo - stawki, obowiązek wykonania ekspertyzy przyrodniczej, wymagania dla sadu tradycyjnego, obowiązek koszenia i zostawiania corocznie powierzchni niewykasanej w pakiecie 5, wymogi dla pakietu Ochrona gleb i wód; Zasady przyznawania płatności rolnośrodowiskowych, stawki płatności do 4.4 i 5.5, wymagana dokumentacja plan DRŚ, dokumentacja eksperta przyrodniczego, wymogi pakietów, zazielenienie, sankcje ARIMR; Ogólne zasady działania rolnośrodowiskowego, dodawanie nowych zobowiązań, stawki płatności do poszczególnych pakietów, lista ekspertów przyrodniczych, obowiązek prowadzenia rejestrów agrotechnicznych; Obowiązek okrywy 30% zimą na gruntach erozyjnych; Analiza gospodarstwa pod kątem podjęcia realizacji kolejnej pięcioletki w RŚK. Analiza pakietów 2,4 i 6; Wykorzystanie materiału ze zbioru odmiany chronionej wyłącznym prawem jako materiał siewny - formularz informacyjny do Agencji Nasiennej za 2020 r.; Zasady użytkowania gruntów rolnych na terenie Natura 2000; Przestrzeganie PZO na obszarach NATURA 2000; Obszar NATURA 2000 Dolina Dolnego Bugu i zawartość PZO, wpływ na gospodarowanie na murawach; Plan zadań ochronnych dla doliny środkowej Wisły i jego wpływ na programy RSK; Wymogi odnośnie zachowania bioróżnorodności biologicznej pakietów przyrodniczych - opóźnione koszenie po 15 czerwca i pozostawienie 15-20% powierzchni nieskoszonej; Zakaz wyorywania łąk na obszarze Natura 2000; Zachowanie ochrony gatunkowej roślin poza obszarami Natura 2000; Natura Ptasia i możliwości dofinansowana na terenie Doliny Środkowej Wisły.

W tym w formie on-line (e-mail, telefon) zrealizowano 2030 porad.

Tab. 22. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych wg form - wykonanie

Lp.	Forma	Liczba odbiorców	
		Plan	Wykonanie
1	2	3	4
1.	Porada indywidualna	3 868	4 250

*) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane.

Tab. 23. Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczy – wg form i tematów - wykonanie / plan (P), wykonanie (W) /

Symbol	Tematyka	Porada indywidualna		Doradztwo grupowe				Pozostałe formy w obszarze ograniczenia azotu		Łączna liczba odbiorców (3+7), (4+8)	
				Liczba form		Liczba odbiorców					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.10.O.	Realizacja zadań wynikających z programów rolnośrodowiskowych oraz programów działań mających na celu ograniczenia odpływu azotu ze źródeł rolniczych	3 868	4 250							3 868	4 250
Z.10.O.1.	Zasady ochrony wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych, dyrektywa azotanowa i ramowa dyrektywa wodna	1 763	1 641							1 763	1 641
Z.10.O.2.	Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne	2 040	2 526							2 040	2 526
Z.10.O.3.	Ochrona bioróżnorodności, w tym NATURA 2000	65	83							65	83
Razem		3 868	4 250							3 868	4 250

*) należy pozostawić tylko te formy i zakresy tematyczne, które były realizowane,

**) działania upowszechnieniowe należy wpisać w kolumnę „Pozostałe” i opisać pod tabelą.

Zadanie 11. Prowadzenie analiz przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej

Realizacja zadania polegała na udzielaniu rolnikom porad z zakresu: rachunkowości rolnej, podatkowej, ubezpieczeń rolniczych, koniunktury w rolnictwie, wyliczania dochodów, kosztów i opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz z zakresu zarządzania, organizacji i planowania pracy w gospodarstwie rolnym, informacji rynkowej.

Na podstawie zbieranych przez doradców informacji dotyczących cen środków produkcji zostały opracowane kalkulacje produkcji roślinnej (zboża, owoce, warzywa) i zwierzęcej (bydło, trzoda chlewna). Kalkulacje wykorzystywane są również przy opracowaniu rolnikom wniosków i biznesplanów np. z Modernizacji Gospodarstw Rolnych.

W LODR w Końskowoli działa Biuro Rachunkowe, w którym 22 doradców LODR w 2020 r. obsługiwało 218 rolników.

Porady (przykładowe): Zasady prowadzenie uproszczonej rachunkowości w gospodarstwie rolnym; Prowadzenie prawidłowych zapisów w ewidencji przychodów i rozchodów w gospodarstwie; Ewidencjonowanie przychodów i rozchodów gospodarstwa jako wymóg w premii młody rolnik i modernizacji gospodarstw; Gromadzenie faktur, rachunków, potwierdzeń przelewów dla rolników objętych zobowiązaniami RMG; Rodzaje dochodów i wydatków w gospodarstwie kwalifikującym się do prowadzenia uproszczonej rachunkowości

rolnej. Rozdzielenie wydatków na prowadzenie gospodarstwa rolnego od wydatków na gospodarstwo domowe, których nie uwzględnia się w prowadzonej rachunkowości.

Możliwość przejścia na zasady ogólne; Zasady rozliczania podatku VAT; Zaległość podatkowa - sposób postępowania; Mikrorachunek podatkowy – informacje; Podatek VAT na zasadach ogólnych - nowy JPK; Zasady rezygnacji z rozliczeń vat i powrót do rolnika ryczałtowego; Korekta deklaracji VAT; Zmiana stawki na buraki i tytoń; Zasady mechanizmu podzielonej płatności; Płatność na rachunek bankowy – BL; Dokumentowanie sprzedaży niefakturowanej; Obsługa programu księgowego Mikrofirma; Podatek VAT w gospodarstwie rolnym - czy to się opłaca; Faktura VAT RR - odliczenie podatku VAT – zasady; Warunki przyspieszonego zwrotu podatku VAT; Limit kwotowy do kasy fiskalnej; Zmiany obowiązujące od 1 października 2020 r. dotyczące wysyłania nowego JPK_VAT z deklaracją; Sprzedaż środków trwałych; Kody do oznaczania niektórych transakcji w nowym JPK; Zgłoszenie rejestracyjne VAT R i NIP 7; Duplikat faktury - odliczenie podatku VAT; Biała Lista Podatników; Nowy JPK - rozliczanie faktur z podzieloną płatnością przy zakupie oleju napędowego powyżej 15 tys brutto; Faktura proforma; Odliczanie VAT od mediów; Sprzedaż środka trwałego a kasa fiskalna; Zakupy związane z działalnością opodatkowaną; Moment powstania obowiązku podatkowego w VAT.

Obowiązkowe ubezpieczenia rolne - warunki; Ubezpieczenia społeczne ZUS i KRUS; Ogólne przepisy, wymiary składek i świadczeń w ramach ubezpieczeń rolników i ich mienia; Ubezpieczenia społeczne oraz majątkowe; Ubezpieczenia upraw rolnych - zasady i wymogi ubezpieczenia upraw sadowniczych; Ubezpieczenia rolne (uprawy, zwierzęta), dopłaty z budżetu państwa do ubezpieczeń; Ubezpieczenie gospodarstwa rolnego od odpowiedzialności cywilnej; Ubezpieczenie upraw zbóż ozimych od niekorzystnych warunków przezimowania. Wysokość stawki ubezpieczenia w zależności od spodziewanego plonu zboża z ha; Ubezpieczenia rolnicze i skutki braku ubezpieczenia w przypadku wystąpienia klęsk żywiołowych; Zasady ubezpieczenia społecznego młodych rolników; Korzyści z ubezpieczenia upraw i zwierząt.

Analiza koniunktury w rolnictwie - omówienie obecnej sytuacji i trendów na przyszłość; Wyliczenie kosztów i opłacalności produkcji rolniczej w roku 2020; Opłacalność produkcji kukurydzy na ziarno; Wyliczenie dochodów, kosztów i opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej; Kalkulacja produkcji mleka bydła opasowego i trzody chlewnej w gospodarstwach; Wyliczenie kosztów, przychodów i opłacalności produkcji rolniczej w gospodarstwie w oparciu o prowadzoną uproszczoną rachunkowość rolną. Omówienie uzyskanych wyników z rolnikiem; Analiza przychodów oraz kosztów działalności produkcyjnej oraz sprzedażowej w gospodarstwie; Wyliczenie kosztów produkcji jabłek; Analiza kosztów pośrednich; Ile rolnik zarabia na uprawie konopi; Wspomaganiu zarządzania w gospodarstwie w nowe rozwiązania informatyczne - programy komputerowe, nanotechnologie, inteligentne nawadnianie; Zarządzanie gospodarstwem rolnym - planowanie kierunku produkcji i inwestycji; Aplikacje do zarządzania gospodarstwem rolnym - planowanie zużycia nawozów i środków ochrony roślin, monitorowanie działań; Przeprowadzenie kompleksowej analizy kluczem do realizacji celów operacyjnych gosp. rolnego; Planowanie pracy w gospodarstwie rolnym w celu optymalnego wykorzystania dostępnego czasu.

W tym w formie on-line (e-mail, telefon) zrealizowano 504 porady.

Tab. 24. Analizy przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej wg form - wykonanie

L.p.	Forma	Liczba odbiorców	
		Plan	Wykonanie
1	2	3	4
1.	Analiza gospodarstwa	64	64
2.	Porada indywidualna	3 002	3 345
4.	Pozostałe formy w obszarze analiz	329	365

*) należy pozostawić tylko te formy, które były realizowane.

Tab. 25. Analizy przemian w zakresie poziomu i jakości produkcji rolniczej i funkcjonowania gospodarstw rolnych oraz upowszechnianie wyników tych analiz w pracy doradczej wg form i tematów - wykonanie / plan (P), wykonanie (W) /

Symbol	Tematyka	Analiza gospodarstwa		Porada indywidualna		Doradztwo grupowe				Pozostałe formy w obszarze analiz	
						Liczba form		Liczba odbiorców			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
		P	W	P	W	P	W	P	W	P	W
Z.11.C	Rachunkowość w gospodarstwach rolnych			2 458	2 801					32	32
Z.11.C.1.	Rachunkowość rolna			1 421	1 608						
Z.11.C.2.	Rachunkowość podatkowa			858	1 000					32	32
Z.11.C.3.	Ubezpieczenia społeczne oraz majątkowe			179	193						
Z.11.I	Zarządzanie gospodarstwem rolnym	64	64	544	544					297	333
Z.11.I.1.	Badanie koniunktury w rolnictwie			60	61					180	206
Z.11.I.2.	Wyliczenie dochodów kosztów, i opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej	54	54	321	317					103	113
Z.11.I.3.	Zarządzanie, organizacja i planowanie pracy w gospodarstwie rolnym	10	10	163	166					14	14
Razem		64	64	3 002	3 345					329	365

*) należy pozostawić tylko te formy i zakresy tematyczne, które były realizowane,

W pozostałych formach zostały ujęte: ankiety „Badania koniunktury w rolnictwie” - 206 szt. realizowane dla SGGW i demonstracje (zadania wdrożeniowe).

Tematyka demonstracji (zadań wdrożeniowo – upowszechnieniowych):

Z.11.C.2.:

E/2 Wdrożenie i prowadzenie zapisów księgowych pod potrzeby rozliczania podatku VAT na zasadach ogólnych – 8 demonstracji.

Analiza wykonana została w oparciu o uproszczone przepływy pieniężne gospodarstw reprezentujących wybrane typy i kierunki produkcji z terenu województwa lubelskiego. Wykazała ona, że uzasadnienie wyboru jednego z prawnie dopuszczalnych sposobów rozliczania podatku VAT uzależnione jest od rodzaju i rozmiaru prowadzonej działalności rolniczej oraz od będącej ich skutkiem struktury wydatków.

E/4 Analiza struktury kosztów działalności operacyjnej w gospodarstwie rolnym na podstawie rozliczeń podatku VAT – 24 demonstracje.

Z.11.I.2.:

E/3 Analiza przychodów oraz kosztów działalności produkcyjnej i sprzedażowej gospodarstwa w oparciu o zastosowanie kalkulacji kosztów:

a) doradztwo ekonomiczne związane z podnoszeniem efektywności produkcji zwierzęcej – 22 demonstracje.

b) doradztwo ekonomiczne związane z podnoszeniem efektywności produkcji roślinnej – 91 demonstracji.

Z.11.I.3.:

E/1 Analiza ekonomiczna gospodarstwa rolnego (z ewentualnym uwzględnieniem działalności pozarolniczej) – 14 demonstracji.

We wszystkich analizowanych gospodarstwach realizowane inwestycje przewyższają uzyskiwane dochody, którymi może dysponować rolnik. W związku z powyższym gospodarstwa poszukują zewnętrznych źródeł finansowania np. fundusze unijne i kredyty preferencyjne i kredyty komercyjne na działalność rolniczą.

Zadanie 12. Udział w szacowaniu szkód łowieckich, a także ustalanie wysokości odszkodowania za te szkody

Zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2020 r. poz. 67 t.j.) pracownicy Ośrodków Doradztwa Rolniczego zostali wpisani do składu komisji szacujących szkody łowieckie. Poszkodowani rolnicy często zwracają się do nas w kwestiach związanych z terminami szacowania, terminami powołania komisji, składami komisji, wysokości odszkodowania, sposobów ustalania wysokości odszkodowania za szkody w poszczególnych uprawach.

Tab. 26. Udział w szacowaniu szkód łowieckich, a także ustalanie wysokości odszkodowania za te szkody wg form - wykonanie

L.p.	Forma	Liczba odbiorców	
		Plan	Wykonanie
1	2	3	4
1.	Szacowanie szkody łowieckiej (zakończony protokołem)		227
2.	Informacja	30	36

Zadanie 13. Dokonywanie oceny i akceptacji planów restrukturyzacji, o których mowa w ustawie z dnia 9 listopada 2018 r. o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne (Dz.U. z 2019 r. poz. 33).

ARiMR uruchomiła w II połowie 2020 r. pomoc w postaci dopłat do oprocentowania kredytu na sfinansowanie spłaty zadłużenia powstałego w związku z prowadzeniem działalności rolniczej – tzw. „kredyt restrukturyzacyjny”. Kredyt restrukturyzacyjny może zostać przeznaczony na sfinansowanie długów wymagalnych o charakterze pieniężnym obejmujących kapitał, odsetki i inne opłaty, powstałych w związku z prowadzeniem działalności rolniczej. Ubieganie się rolnika o udzielenie kredytu restrukturyzacyjnego jest możliwe wówczas, gdy opracowany przez rolnika plan restrukturyzacji gospodarstwa uzyska akceptację dyrektora ODR. W ramach realizacji zadania rozpatrywane były pod względem ekonomicznym plany restrukturyzacji złożone przez rolników. Złożono do LODR 7 planów. Żaden plan nie otrzymał akceptacji, zaś rolników poinformowano o stwierdzonych nieprawidłowościach i możliwości uzupełnienia planów.

W ramach realizacji zadania udzielano porad rolnikom z zakresu możliwości otrzymania kredytu/pożyczki, procedur ubiegania się o wsparcie finansowe, konieczności zapewnienia wkładu własnego oraz sposobu opracowania planu restrukturyzacji zadłużonego gospodarstwa.

Przykładowe informacje: Zasady i warunki restrukturyzacji zadłużenia podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne.

Przykładowe porady: Omówienie zasad opracowania planu restrukturyzacji zadłużonego gospodarstwa rolnego; Zasady obowiązujące przy kredytach restrukturyzacyjnych. W tym wszystkie w formie on-line (e-mail, telefon) - 20 porad.

Pozostałe formy oceny (artykuł w „LAR”-1): „Restrukturyzacja zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne” - nakład 5600 egzemplarzy.

Tab. 27. Ocena i akceptacja planów restrukturyzacji wg form - wykonanie

L.p.	Forma	Liczba odbiorców	
		Plan	Wykonanie
1	2	3	4
1.	Informacja	15	17
2.	Porada indywidualna		20
3.	Pozostałe formy oceny planów restrukturyzacji	5 800	5600

C.2. Zadania odpłatne

LODR w Końskowoli realizował działalność odpłatną w zakresie prowadzenia:

- ksiąg rachunkowych i dokumentacji niezbędnej w rachunkowości w gospodarstwach rolnych,
- działalności promocyjnej gospodarstw rolnych (agroturystycznych, ekologicznych),
- szkoleń zleconych przez jednostki zewnętrzne,
- szkoleń z zakresu doradztwa i stosowania środków ochrony roślin, integrowanej produkcji,
- kursów operatorów kombajnów zbożowych,
- badań sprawności technicznej opryskiwaczy,
- działalności wydawniczej, laboratoryjnej, hotelarskiej, gastronomicznej,
- gospodarki pasiecznej,
- działalności sadowniczo – rolniczej,
- organizacji targów, wystaw, pokazów, konferencji i innych przedsięwzięć upowszechniających wiedzę rolniczą, nowe technologie produkcji.

** w zakresie sporządzania opracowań technologicznych dla gospodarstw dotyczących:*

- oceny możliwości inwestycyjnych gospodarstw rolnych,
- analiz i opracowań ekonomicznych, finansowych i technologicznych,
- planów rolnośrodowiskowych,
- planów nawozowych, planów przechowywania nawozów naturalnych,
- planów przestawiania gospodarstwa konwencjonalnego na produkcję metodami ekologicznymi lub planów produkcji w gospodarstwach ekologicznych,
- w zakresie wypełniania wniosków lub innych dokumentów niezbędnych do ubiegania się o przyznanie pomocy finansowanej lub współfinansowanej z funduszy UE, instytucji krajowych i zagranicznych.

Tab. 28 A. Płatne usługi na rzecz gospodarstw rolnych

L.P	Rodzaj zadania	Jednostka miary	Liczba	
			Plan	Wykonanie
1	2	3	4	5
1.	Prowadzenie rachunkowości, w tym:	Liczba odbiorców ogółem w tym:	1247	1243
1.a.	Książki rachunkowości –polski FADN	Liczba książek	1025	1025
1.c.	Inne /rozliczanie VAT	Liczba odbiorców	222	218
2.	Ocena użyteczności maszyn rolniczych <i>Badanie sprawności technicznej opryskiwaczy</i>	Liczba atestacji/kalibracji	825	1630
3.	Prowadzenie działalności laboratoryjnej	Liczba analiz	3500	3509
4.	Sporządzanie analiz i opracowań ekonomicznych, finansowych i technologicznych	Liczba odbiorców	0	1
5.	Sporządzanie planów nawozowych lub planów przechowalnictwa nawozów naturalnych	Liczba odbiorców	231	814
6.	Sporządzanie planów działalności rolno-środowiskowej, planów działalności ekologicznej oraz dokumentacji przyrodniczych, w tym:	Liczba odbiorców ogółem w tym:	217	782
	Plany działalności rolnośrodowiskowej	Liczba odbiorców	193	650
	Plany działalności ekologicznej	Liczba odbiorców	24	132

Tab. 28 B. Prowadzenie działalności wydawniczej

Lp.	Tytuły wydawnictw	Plan		Wykonanie	
		liczba numerów	łączy nakład	liczba numerów	łączy nakład
1	2	3	4	5	6
1.	Lubelskie Aktualności Rolnicze	11	63800	11	61350

Tab. 28 C. Działalność szkoleniowa niezwiązana z realizacją zadań nieodpłatnych

Lp.	Tytuł szkoleń/kursów	Plan		Wykonanie	
		liczba form	liczba uczestników	liczba form	liczba uczestników
1	2	3	4	5	6
1.	Doradztwo w zakresie ŚOR	2	25	2	38
2.	Stosowanie ŚOR	131	3392	229	5949
3.	Integrowana produkcja	0	0	1	19
4.	Kursy operatorów kombajnów zbożowych	2	40	2	44
	SUMA	135	3457	234	6050

Tab. 28 D. Wypełnianie wniosków i innych dokumentów niezbędnych do ubiegania się o przyznanie pomocy finansowanej ze środków pochodzących z funduszy UE lub innych instytucji krajowych i zagranicznych

Lp.	Tematyka wniosków	Liczba odbiorców	
		plan	wykonanie
1	2	3	4
1.	Dopłaty bezpośrednie	9269	14324
2.	Modernizacja gospodarstw rolnych	17	169
3.	Premie dla młodych rolników	33	115
4.	Dopłaty do materiału siewnego	98	254
5.	Restrukturyzacja małych gospodarstw	100	1116
6.	Biznes plan	5	11
7.	Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych (wypełnianie dokumentów do jednostki certyfikującej)	7	4
8.	Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000 - wniosek i plan	2	3
9.	Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej - wniosek i plan	11	76
10.	Rozwój usług rolniczych - wniosek i plan	2	0
11.	Inne usługi: np. wypełnianie rejestrów działalności rolnośrodowiskowej, Leader, współpraca	50	18
12.	Inwestycje mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniami azotanowymi - wniosek i plan	0	13
13.	Wsparcie inwestycji w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, w tym chorób zwierząt, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof - wniosek i plan	0	3
14.	Przetwórstwo i marketing produktów rolnych - wniosek i plan	0	4
15.	Inne usługi: np. wypełnianie rejestrów działalności rolnośrodowiskowej	0	18
16.	Dobrostan zwierząt - PROW 2014-2020	0	382
17.	Inne usługi: np. czyste powietrze	0	169
18.	Inne usługi np. Wsparcie dla producentów świń, pomoc de minimis	0	640
Razem		9594	17319

Tab. 28 E. Organizacja targów, wystaw, pokazów, konferencji i innych przedsięwzięć upowszechniających wiedzę rolniczą, nowe technologie produkcji i promujących produkty i wyroby przetwórstwa rolno spożywczego oraz rozwój obszarów wiejskich

Lp.	Tytuł przedsięwzięcia	Status realizacji ^{*)}	Ogólna informacja o przedsięwzięciu
1	2	3	4
1.	Dzień Otwartych Drzwi	zadanie niewykonane	28.06.2020, Końskowola
2.	XXXIV Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Maszyn i Urządzeń Rolniczych	zadanie niewykonane	03-05.07.2020, Sitno
3.	VIII Kiermasz Roślin Ozdobnych	zadanie niewykonane	10.05.2020, Końskowola
4.	IX Kiermasz Kwiatów i Roślin Ozdobnych	zadanie niewykonane	26.04.2020, Sitno
5.	IX Jesienny Kiermasz Materiału Szkółkarskiego Owocowego i Ozdobnego	zadanie niewykonane	11.10.2020, Końskowola
6.	XXII Święto Jesieni	zadanie niewykonane	20 lub 27 09.2020, Kazimierz Dolny (współorganizacja)
7.	Dni Pola	<i>zadanie podjęte dodatkowo</i>	15-30.06.2020, Końskowola, udostępnienie obiektów na polu DW do samodzielnego zwiedzania
8.	Dzień Ziemiaka	<i>zadanie podjęte dodatkowo</i>	13.09.2020, Końskowola

^{*)} *zadanie wykonane, zadanie niewykonane, zadanie podjęte dodatkowo*

Prowadzenie kursów przygotowujących do uzyskania tytułów kwalifikacyjnych w zawodach przydatnych do prowadzenia działalności rolniczej	Ośrodki doradztwa rolniczego nie mogą prowadzić kursów przygotowujących do uzyskania tytułów kwalifikacyjnych - rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz.U. z 2019 poz. 652).
---	--

Pozostała działalność odpłatna.

Prowadzenie działalności hotelarskiej i gastronomicznej	Plan	Wykonanie
konferencje, szkolenia	33	2
przygotowanie i wydanie posiłków	8900	18 790
udzielenie noclegów dla gości	1950	531

Wyszczególnienie	Charakterystyka/opis	Wykonanie (sprzedaż)
Gospodarka Pasieczna		
Matki pszczele	Matka pszczele reprodukcyjna	49 szt.
	Matka pszczele użytkowa inseminowana	437 szt.
	Matka pszczele użytkowa nieunasieniona	729 szt.
	Matka unasieniona naturalnie ze sprawdzonym czerwieniem	
	Matki nieunasienione	3799 szt.
Miód	Miód wielokwiatowy	812,5 kg
Wyroby z wosku	Wyroby z wosku	73,5 kg
Propolis	Produkt pszczeli	-
Płody rolne		
Zboża ozime i jare	Ziarno - pszenica ozima, pszenica jara. Jęczmień ozimy. Jęczmień jary, pszenżyto ozime, pszenżyto jare, owies, żyto ozime	12810 kg
Gryka	Nasiona	95 kg
Oleiste	Nasiona - Rzepak ozimy	5688 kg
Bobowate	Nasiona - bobik, groch jadalny, groch pastewny, wyka, soja, łubin żółty, łubin wąskolistny łubin biały.	1417 kg
Kukurydza	Nasiona	8450 kg
Buraki cukrowe	Korzenie	185300 kg
Ziemniaki	Bulwa - odmiany jadalne i odmiany skrobiowe	10652 kg
Owoce ziarnkowe	Jabłka, gruszki	167213 kg
Owoce pestkowe	Brzoskwinie, wiśnie, morele	31214,3 kg
Owoce jagodowe	Porzeczki czarne, aronia	7248 kg
Orzechy	Leszczyna wielkoowocowa, orzech włoski	3830 kg
Warzywa	Cebula, burak ćwikłowy	900 kg
Usługi sprzętem rolniczym		
Atestacja opryskiwaczy polowych i sadowniczych		115 szt.
Uprawa gleby agregatem		17 szt.
Glebogryzowanie		
Kultywatorowanie		
Opryski ŚOR		
Orka		11 szt.
Głęboszowanie		1 szt.
Zbiór wiśni otrząsarką		

Mechaniczne cięcie drzew i krzewów	
Kombajnowanie porzeczek, aronii, agrestu	
Rozdrabnianie gałęzi	1 szt.
Sadzenie krzewów jagodowych sadzarką	
Siew nawozów	
Siew zbóż	10 szt.
Czyszczenie nasion i ziarna	
Transport (ciągnik, przyczepa i operator)	1 szt.
Wyorywanie krzewów – wyorywaczem szkółkarskim	
Karczowanie karp karczownikiem	10 szt.
Wynajem rozsiewacza do wapna i sadzarki do porzeczek	1 szt.
Koszenie traw	6 szt.

Uwagi: Część plonów i produktów (owoce, miód i warzywa) uzyskiwanych z obiektów doświadczalno - wdrożeniowych przekazywana jest na potrzeby działalności usługowo - cateringowej prowadzonej przez CIS LODR oraz na działania promocyjne – nie są uwzględniane w zestawieniu.

C.3. Projekty i zadania zlecone

Tab. 29. Projekty i zadania zlecone

Lp.	Tytuł projektu/operacji	Cel i przedmiot projektu/operacji	Wskaźniki realizacji projektu/operacji (nazwa i jednostka miary oraz wartości)	Okres realizacji	Budżet brutto projektu/operacji	Źródła finansowania
1	2	3	4	5	6	7
1.	Wsparcie korzystania z usług doradczych – podregion bialski nr umowy 00042.DDD.6909 4.1.00008.2017.03	Cel szczegółowy dla działania „Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw” – „Poprawa wyników gospodarczych wszystkich gospodarstw oraz ułatwianie restrukturyzacji i modernizacji gospodarstw, szczególnie z myślą o zwiększeniu uczestnictwa w rynku i zorientowania na rynek, a także zróżnicowania produkcji rolnej”. Świadczenie usług doradczych dla 570 odbiorców usług doradczych zgodnie z programami doradczymi.	Świadczenie usług doradczych dla 570 odbiorców	12.12.2018-12.08.2022	3 571 050,00	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (w 63,63 % ze środków EFRROW, w 36,37 % z krajowych środków publicznych)
2.	Wsparcie korzystania z usług doradczych – podregion chełmsko-zamojski nr umowy 00043.DDD.6909 4.1.00009.2017.03	Cel szczegółowy dla działania „Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw” – „Poprawa wyników gospodarczych wszystkich gospodarstw oraz ułatwianie restrukturyzacji i modernizacji gospodarstw, szczególnie z myślą o zwiększeniu uczestnictwa w rynku i zorientowania na rynek, a także zróżnicowania produkcji rolnej”. Świadczenie usług doradczych dla 1213 odbiorców usług doradczych zgodnie z programami doradczymi.	Świadczenie usług doradczych dla 1213 odbiorców	12.12.2018-26.09.2022	7 599 445,00	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (w 63,63 % ze środków EFRROW, w 36,37 % z krajowych środków publicznych)
3.	Wsparcie korzystania z usług doradczych – podregion lubelski nr umowy	Cel szczegółowy dla działania „Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw” – „Poprawa wyników gospodarczych wszystkich gospodarstw oraz ułatwianie restrukturyzacji i modernizacji gospodarstw, szczególnie z myślą o zwiększeniu	Świadczenie usług doradczych dla 721 odbiorców	12.12.2018-02.10.2022	4 517 065,00	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (w 63,63 % ze środków EFRROW, w 36,37 % z krajowych środków publicznych)

Lp.	Tytuł projektu/operacji	Cel i przedmiot projektu/operacji	Wskaźniki realizacji projektu/operacji (nazwa i jednostka miary oraz wartości)	Okres realizacji	Budżet brutto projektu/operacji	Źródła finansowania
	00044.DDD.6909 4.1.00010.2017.03	uczestnictwa w rynku i zorientowania na rynek, a także zróżnicowania produkcji rolnej”. Świadczenie usług doradczych dla 721 odbiorców usług doradczych zgodnie z programami doradczymi.				
4.	Wsparcie korzystania z usług doradczych – podregion puławski nr umowy 00045.DDD.6909 4.1.00011.2017.03	Cel szczegółowy dla działania „Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw” – „Poprawa wyników gospodarczych wszystkich gospodarstw oraz ułatwianie restrukturyzacji i modernizacji gospodarstw, szczególnie z myślą o zwiększeniu uczestnictwa w rynku i zorientowania na rynek, a także zróżnicowania produkcji rolnej”. Świadczenie usług doradczych dla 991 odbiorców usług doradczych zgodnie z programami doradczymi.	Świadczenie usług doradczych dla 991 odbiorców	12.12.2018- 02.10.2022	6 208 615,00	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (w 63,63 % ze środków EFRROW, w 36,37 % z krajowych środków publicznych)
5.	Poprawa wykorzystania potencjału produkcyjnego pastwisk dla bydła mlecznego i mięsnego przez zastosowanie systemu wspomagania decyzji i zarządzania	Poprawa wykorzystania potencjału produkcyjnego pastwisk przez usprawnienie procesów decyzyjnych w chowie bydła mlecznego i mięsnego. Projekt ma na celu zastosowaniem innowacyjnych technologii określania i monitoringu plonu z wykorzystaniem dronów oraz przygotowanie aplikacji komputerowej pomocnej w zarządzaniu wypasem i produkcją pasz na pastwiskach.	Opracowanie koncepcji i budowa 2 dronów wyposażonych w kamerę multispektralną i skaner laserowy LIDAR. Opracowanie aplikacji mobilnej pozwalającej na zarządzanie pastwiskiem i planowaniem wypasu. Szacowania strat łowieckich w uprawie kukurydzy i na użytkach zielonych.	11.12.2019 – 31.12.2021	Budżet operacji 900676,80 zł Udział LODR 362115,80 zł, Kwota refundacji 298975,50 zł	Numer umowy: 00013.DDD.6509.0006 1.2018.03 ARIMR, PROW 2014-2020

Lp.	Tytuł projektu/ operacji	Cel i przedmiot projektu/operacji	Wskaźniki realizacji projektu/ operacji (nazwa i jednostka miary oraz wartości)	Okres realizacji	Budżet brutto projektu/ operacji	Źródła finansowania
6.	„AgroFossilFree” Strategie i technologie dla rolnictwa europejskiego wolnego od paliw kopalnych. (Strategies and technologies to achieve a European Fossil- energy-free agriculture)	1.Ocena aktualnych potrzeb rolnictwa w zakresie energetyki 2.Wymiana informacji na temat wykorzystania energii w rolnictwie, możliwości wdrożenia nowych technologii i narzędzi ograniczających wykorzystanie paliw kopalnych 3.Wskazanie alternatywnych źródeł energii dla rolnictwa 4.Poszukiwanie innowacyjnych strategii i technologii w zakresie energetyki dla rolnictwa 5.Utworzenie platformy AgEnergy zbierającej dane, narzędzia i rozwiązania dla rolnictwa w celu optymalizacji wykorzystania energii	1.Przeprowadzenie około 60 badań ankietowych wśród rolników (po 20 związanych z produkcją polową, zwierzęcą i pod osłonami) 2.Organizacja szkolenia dla rolników dotyczącego wykorzystania energii w rolnictwie (liczba osób w trakcie ustalania)	01.10.2020- 30.09.2023	Dofinansowanie projektu: 1 999 937,5 € Dofinansowanie LODR 62 250 €	Program ramowy Horyzont 2020

C.4. Operacje zrealizowane w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR)

Tab. 30. Operacje zrealizowane w ramach SIR

Lp.	Tytuł/nazwa operacji	Cel i przedmiot operacji	Wskaźniki realizacji operacji	Okres realizacji	Budżet brutto operacji	Źródła finansowania
1	2	3	4	5	6	7
1.	Wykonywanie zadań, o których mowa w art. 55 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 217, z późn. zm.), w celu wsparcia funkcjonowania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 w zakresie Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR), w tym poprzez realizację Planu operacyjnego	Realizacja zadań KSOW w województwie wykonywanych w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, w tym zadań polegających na współpracy w ramach sieci europejskiego partnerstwa innowacyjnego (EPI) <ul style="list-style-type: none"> •Współpraca z CDR w zakresie realizacji zadań na rzecz wspierania innowacji w rolnictwie, produkcji żywności, leśnictwie i na obszarach wiejskich w ramach SIR w szczególności przy prowadzeniu baz danych •Identyfikacja potrzeb i problemów związanych z funkcjonowaniem SIR w województwie oraz zgłaszaniu ich do CDR •Ułatwianie tworzenia sieci kontaktów pomiędzy partnerami KSOW w ramach SIR w województwie •Wsparcie tworzenia i organizacji grup operacyjnych na rzecz innowacji oraz opracowywania przez nie projektów na terenie województwa •Gromadzenie, rozpowszechnianie, przekazywanie do CDR i udostępnianie społeczeństwu wyników badań naukowych i prac rozwojowych dotyczących innowacji w rolnictwie, produkcji żywności, leśnictwie i na obszarach wiejskich, a także informacji na temat wdrażania nowych rozwiązań w zakresie tych innowacji w województwie •Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności podmiotów tworzących grupy operacyjne, działających w ramach SIR w województwie, w zakresie przygotowania i realizacji operacji w ramach działania „Współpraca”, wykorzystujących wyniki badań naukowych i prac 	Funkcjonowanie biura SIR od 1 stycznia 2020 do 31 grudnia 2020 r. (5 pracowników zatrudnionych na: 2 osoby na ¾ etatu, 3 osoby na ½ etatu)	01 styczeń 2020 r. – 31 grudnia 2020 r.	244 450,34zł.	umowa nr WR/fin.073.3/2020 zawartej w dniu 20 maja 2020 r., aneks 31.12.2020 r. pomiędzy Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi a Lubelskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Końskowoli

Lp.	Tytuł/nazwa operacji	Cel i przedmiot operacji	Wskaźniki realizacji operacji	Okres realizacji	Budżet brutto operacji	Źródła finansowania
	KSOW na lata 2020–2021 na poziomie województwa (w zakresie SIR)	rozwojowych dotyczących innowacji w rolnictwie, produkcji żywności, leśnictwie i na obszarach wiejskich <ul style="list-style-type: none"> •Współpraca z grupami operacyjnymi EPI •Promocja SIR i informowanie społeczeństwa o SIR w województwie we współpracy z jednostkami regionalnymi •Realizacja czynności związanych z wdrażaniem Planu operacyjnego KSOW na lata 2020–2021 w zakresie SIR •Uczestnictwo w wojewódzkich grupach roboczych i grupach tematycznych KSOW •Współpraca z CDR przy opracowaniu dwuletniego sprawozdania z realizacji Planu operacyjnego na lata 2018–2019, jednej półrocznej informacji na temat realizacji Planu operacyjnego na lata 2020–2021 oraz rocznego sprawozdania z realizacji Planu działania KSOW na lata 2014–2020 za 2019 r. w zakresie dotyczącym SIR. 				
2.	Innowacyjne rozwiązania w nawadnianiu warzyw gruntowych	Celem operacji jest ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie w zakresie innowacyjnych rozwiązań w nawadnianiu warzyw gruntowych. Przedmiotem operacji jest konferencja obejmująca tematykę dotyczącą racjonalnego gospodarowania wodą z wykorzystaniem nowoczesnych agrotechnik, w tym wykorzystania innowacyjnych rozwiązań w nawadnianiu połączonym z fertygacją przez polskich naukowców.	1 konferencja dla 50 osób	27 lutego 2020 r.	7 336,50 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi PO KSOW 2020-2021 w zakresie SIR
3.	Wykorzystanie nowych technologii uprawy sposobem na łagodzenie skutków niekorzystnego oddziaływania warunków glebowo-klimatycznych na wzrost i rozwój kukurydzy	Celem operacji jest upowszechnianie wiedzy na temat innowacyjnych technologii uprawy kukurydzy, których wykorzystanie będzie sprzyjało łagodzeniu skutków niekorzystnego oddziaływania warunków glebowo-klimatycznych na wzrost i rozwój kukurydzy oraz umożliwi uzyskanie zadowalających plonów o dobrej jakości. Konferencja w formie webinarium była okazją do wymiany doświadczeń między uczestnikami, przybliżenia zagadnień związanych z Siecią na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich oraz możliwościami uzyskania wsparcia w ramach działania „Współpraca”.	1 wideokonferencja dla 98 osób	8 grudnia 2020 r.	3 350,00 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi PO KSOW 2020-2021 w zakresie SIR

Lp.	Tytuł/nazwa operacji	Cel i przedmiot operacji	Wskaźniki realizacji operacji	Okres realizacji	Budżet brutto operacji	Źródła finansowania
4.	Innowacyjne technologie w produkcji drobiarskiej	Celem operacji jest poszukiwanie partnerów do współpracy w ramach działania „Współpraca” poprzez realizację operacji, której celem jest upowszechnianie i wymiana wiedzy oraz doświadczeń z zakresu innowacji technologicznych w produkcji drobiarskiej. Konferencja w formie webinarium była okazją do wymiany doświadczeń między uczestnikami, przybliżenia zagadnień związanych z Siecią na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich oraz możliwościami uzyskania wsparcia w ramach działania „Współpraca”.	1 wideokonferencja dla 38 osób	10 listopada 2020 r.	3 630,00 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi PO KSW 2020-2021 w zakresie SIR
5.	Innowacyjne technologie uprawy roślin ozdobnych	Celem operacji jest podniesienie wiedzy w zakresie uprawy, technologii produkcji i pielęgnacji roślin ozdobnych oraz innowacyjnych rozwiązań możliwych do zastosowania w gospodarstwach szkółkarskich. Konferencja w formie webinarium była okazją do wymiany doświadczeń między uczestnikami, przybliżenia zagadnień związanych z Siecią na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich oraz możliwościami uzyskania wsparcia w ramach działania „Współpraca”.	1 wideokonferencja dla 90 osób	9 grudnia 2020r.	3 526,00 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi PO KSW 2020-2021 w zakresie SIR
6.	Środowiskowe uwarunkowania zdrowia na obszarach wiejskich	Celem operacji jest wielokierunkowe oddziaływanie na świadomość oraz operatywność mieszkańców obszarów wiejskich. Podnoszenie świadomości ekologicznej tej grupy społecznej, wśród której znajdują się również producenci rolni ma istotny wpływ na jakość produkowanej żywności, stan zasobów przyrodniczych, co przekłada się w znacznym stopniu na kondycję. Celem operacji było również powstanie siatki kontaktów między konsumentami poszukującymi zdrowej, ekologicznej żywności oraz cennych surowców zielarskich a producentami rolnymi, którzy pragną wytwarzać żywność z uwzględnieniem szacunku do przyrody i zasad zrównoważonego rozwoju. Webinarium było okazją do wymiany doświadczeń między uczestnikami, przybliżenia zagadnień związanych z Siecią na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich oraz możliwościami uzyskania wsparcia w ramach działania „Współpraca”.	1 wideokonferencja dla 50 osób	2 grudnia 2020 r.	2 600,00 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi PO KSW 2020-2021 w zakresie SIR

Lp.	Tytuł/nazwa operacji	Cel i przedmiot operacji	Wskaźniki realizacji operacji	Okres realizacji	Budżet brutto operacji	Źródła finansowania
7.	Organizacja kanałów i możliwości sprzedaży produktów ekologicznych	Celem operacji jest popularyzacja wśród producentów ekologicznych krótkich łańcuchów dostaw żywności (Paczka od rolnika, RWS, Kooperatywy spożywcze), które mogą stanowić urozmaicenie możliwości sprzedaży oraz wzrost znaczenia i upowszechnienie współpracy między rolnikami jako narzędzie poprawy konkurencyjności na obszarach wiejskich. Prelekcje osób bezpośrednio związanych z konkretnymi metodami dystrybucji żywności mogą okazać się inspiracją dla zainteresowanych rolników ekologicznych, oraz pomogą rozpocząć podobne inicjatywy w ich własnych gospodarstwach z wykorzystaniem innowacyjnych rozwiązań. Konferencja w formie webinarium była okazją do wymiany doświadczeń między uczestnikami, przybliżenia zagadnień związanych z Siecią na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich oraz możliwościami uzyskania wsparcia w ramach działania „Współpraca”.	1 wideokonferencja dla 52 osób	23 listopada 2020 r.	2 193,80 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi PO KSOw 2020-2021 w zakresie SIR
8.	Dzień Ziemniaka - Innowacyjne technologie uprawy ziemniaka oraz możliwości wykorzystania skrobi w przemyśle	Celem operacji jest upowszechnianie wiedzy na temat innowacyjnych technologii uprawy ziemniaków, w celu uzyskania zadowalających plonów o dobrej jakości oraz możliwości przerobu i wykorzystania skrobi ziemniaczanej w przemyśle. Realizacja operacji jest odpowiedzią na potrzebę szukania nowych rozwiązań w wykorzystaniu ziemniaków, a dokładniej skrobi ziemniaczanej. Pokazy polowe (pokaz zbioru ziemniaków z wykorzystaniem nowoczesnych maszyn, prezentacja firm) oraz konferencja były zorganizowane na poletkach doświadczalno-wdrożeniowych LODR w Końskowoli, dały możliwość podniesienia wiedzy przez uczestników, stanowiąc tym samym doskonałą okazję do wymiany doświadczeń oraz szerokiej dyskusji w wybranych aspektach. Jest to przedsięwzięcie, które umożliwiło rolnikom dostęp do wiedzy i innowacji w zakresie nowoczesnych technologii uprawy ziemniaka, które obejmowały kwestie dotyczące doskonalenia szeroko	1 konferencja, 1 pokaz polowy dla 340 osób, 1 film relacja, 1 relacja w telewizji	13 września 2020 r.	62 006,81 zł.	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi PO KSOw 2020-2021 w zakresie SIR

Lp.	Tytuł/nazwa operacji	Cel i przedmiot operacji	Wskaźniki realizacji operacji	Okres realizacji	Budżet brutto operacji	Źródła finansowania
		rozumianej agrotechniki tego gatunku, w celu uzyskania zadowolających plonów bulw o dobrej jakości. Ponadto podczas konferencji poruszono kwestie możliwości wykorzystania skrobi ziemniaczanej w przemyśle. Są to niezbędne warunki, aby ten kierunek produkcji miał szansę na perspektywiczny rozwój. Realizacja operacji jest odpowiedzią na potrzebę szukania nowych rozwiązań w wykorzystaniu ziemniaków, a dokładniej skrobi ziemniaczanej. Operacja była okazją do przybliżenia zagadnień związanych z Siecią na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich oraz możliwościami uzyskania wsparcia w ramach działania „Współpraca”.				
9.	Innowacyjne wdrożenia oraz doświadczenia w organizacji grup operacyjnych w województwie lubelskim	Celem operacji jest podniesienie wiedzy w zakresie organizacji i funkcjonowania grup operacyjnych na przykładzie istniejącej grupy operacyjnej w województwie lubelskim. Podczas wyjazdu studyjnego uczestnicy zapoznali się z doświadczeniami grupy operacyjnej Agroleśnictwo w Dolinie Zielawy, realizującej innowacyjny temat w ramach dofinansowania. Wyjazd był okazją do wymiany wiedzy poznania korzyści płynących ze współpracy nauki i praktyki, a także napotykanym problemów. Uczestnicy wzięli udział w warsztatach zielarskich, warsztatach polowych na plantacjach agroleśnych oraz prezentacji produktów powstałych na bazie ziół z gospodarstw uczestniczących w projekcie.	1 wyjazd studyjny dla 18 osób 1 warsztaty dla 18 osób	26 sierpnia 2020 r.	5 852,60 zł.	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi PO KSOW 2020-2021 w zakresie SIR
10.	II ABC serowarstwa w województwie lubelskim	Celem operacji jest wspieranie rozwoju innowacyjnej przedsiębiorczości na obszarach wiejskich Lubelszczyzny w zakresie serowarstwa poprzez podnoszenie wiedzy i umiejętności w obszarze lokalnego przetwórstwa, zachęcanie do tworzenia partnerstw podejmujących wspólne innowacyjne przedsięwzięcia w zakresie produkcji, promocji, certyfikacji i wprowadzania do obrotu regionalnej żywności wysokiej jakości. Warsztaty były okazją do wymiany doświadczeń między uczestnikami, przybliżenia zagadnień związanych z Siecią na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich	1 warsztaty dla 15 osób	23-24 czerwca 2020 r.	23 626,49 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi PO KSOW 2020-2021 w zakresie SIR

Lp.	Tytuł/nazwa operacji	Cel i przedmiot operacji	Wskaźniki realizacji operacji	Okres realizacji	Budżet brutto operacji	Źródła finansowania
		oraz możliwościami uzyskania wsparcia w ramach działania „Współpraca”.				
11.	Nowoczesne rozwiązania w zakładaniu i prowadzeniu pasieki	Celem operacji jest wspieranie i rozwój pszczelarstwa z powodu coraz częściej pojawiających się informacji o ginięciu owadów zapylających, w tym pszczoły miodnej. Chcąc zatrzymać proces wymierania populacji pszczół, zadbać o przyszłość ludzkości, warto propagować tradycję pszczelarską wśród społeczeństwa, należy podnieść poziom wiedzy i świadomość osób zainteresowanych tematyką pszczelarską w zakresie aktualnych szans i problemów w pszczelarstwie. Na potrzeby realizacji operacji będzie zakupiony pokazowy ul wraz wyposażeniem (waga, czujniki do prowadzenia pomiarów, kamera), w którym prowadzone będą obserwacje i odczyty oraz stałe monitorowanie pracy ula i życia pszczół dzięki zamontowanej kamerce, będzie prowadzona transmisja online. Uczestnicy warsztatów zdobędą wiedzę i umiejętności z zakresu zakładania i prowadzenia pasieki. Realizacja operacji zapewni ułatwienie wymiany wiedzy fachowej w zakresie wdrażania innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich.	2 warsztaty dla 10 osób	7 sierpnia 2020 r. i 4 września 2020r.	8 162,29 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi PO KSOw 2020-2021 w zakresie SIR
12.	Ekologiczna uprawa owoców miękkich – malina i borówka	Celem operacji jest podniesienie wiedzy oraz nabycie doświadczenia w zakresie ekologicznej technologii uprawy malin i borówki, innowacyjnych rozwiązań oraz pozyskanie nowych kontaktów wśród rolników, doradców, przedsiębiorców. Organizacja 2 wyjazdów studyjnych podczas których uczestnicy wzięli udział w konferencji oraz wizytach studyjnych w gospodarstwie ma zachęcić rolników do podejmowania nowych wyzwań. W formie wykładów uczestnicy otrzymali informacje dotyczące ekologicznej technologii uprawy malin i borówki z uwzględnieniem min. doboru odmian, środków ochrony roślin i nawozów, przygotowania gleby pod uprawę itd.	2 wyjazdy studyjne dla 40 osób	4 i 5 września 2020 r.	6 708,40 zł.	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi PO KSOw 2020-2021 w zakresie SIR

Lp.	Tytuł/nazwa operacji	Cel i przedmiot operacji	Wskaźniki realizacji operacji	Okres realizacji	Budżet brutto operacji	Źródła finansowania
13.	Dobre i zdrowe – przetwarzanie i sprzedaż produktów z gospodarstwa rolnego	Celem operacji jest prezentacja i wspieranie innowacji w rolnictwie, w tym w produkcji i przetwórstwie w gospodarstwach dostarczających żywność bezpośrednio do konsumenta. W formie filmów zaprezentowane były dobre praktyki w zakresie przetwarzania i sprzedaży produktów z gospodarstwa rolnego z terenu województwa lubelskiego, co wpłynie na podwyższenie wiedzy potencjalnych członków grup operacyjnych, rolników, przetwórców i doradców rolnych, zwiększenie poziomu wiedzy dotyczącej wdrażania innowacji w rolnictwie oraz pozyskiwania środków na innowacje.	10 filmów promocyjnych 16 emisji telewizyjnych 1757 wyświetleń	II-IV kwartał 2020r.	109 040,00 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi PO KSOw 2020-2021 w zakresie SIR
14.	Cykl filmów instruktażowych w zakresie nowoczesnych technologii uprawy roślin polowych	Celem operacji jest przekazywanie wiedzy i informacji merytorycznych potrzebnych rolnikom i odpowiadającym na aktualne potrzeby zdiagnozowane na danym terenie, dotyczące sposobów zwalczania aktualnie występujących chorób i szkodników roślin, nowych technologii w uprawach roślin polowych, agrotechniki i wykorzystania nowoczesnych maszyn. Filmy nagrane były na polach doświadczalno-wdrożeniowych LODR w Końskowoli w oparciu o prowadzone doświadczenia i obserwacje na kolekcjach roślin - zboża, ziemniaki, kukurydza, soja itp. Filmy zamieszczone są na stronie internetowej ośrodka oraz na portalu społecznościowym ośrodka. Pozwolą w dobie epidemii COVID-19 na współpracę z rolnikami, doskonalenie, przekazanie najnowszej wiedzy, transfer innowacji za pośrednictwem Internetu. Realizacja operacji zapewni ułatwienie wymiany wiedzy fachowej w zakresie wdrażania innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich.	10 filmów instruktażowych 1806 wyświetleń	II-IV kwartał 2020 r.	49 200,00 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi PO KSOw 2020-2021 w zakresie SIR
15.	Lokalne Partnerstwo ds. Wody (LPW)	Celem operacji jest zainicjowanie współpracy oraz stworzenie sieci kontaktów między lokalnym społeczeństwem a instytucjami i urzędami, w zakresie gospodarki wodnej na obszarach wiejskich ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa. Przedmiotem operacji jest powołanie pilotażowego Lokalnego Partnerstwa ds. Wody, obejmującego swym zasięgiem	2 spotkania dla 48 osób, 1 wideokonferencja dla 23 osób, 1 raport	21 lipca 2020r., 15 października 2020 r., 5 listopada 2020 r.	26 585,01 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi PO KSOw 2020-2021 w zakresie SIR

Lp.	Tytuł/nazwa operacji	Cel i przedmiot operacji	Wskaźniki realizacji operacji	Okres realizacji	Budżet brutto operacji	Źródła finansowania
		jeden z powiatów, w którego skład wejdą przedstawiciele administracji publicznej, rolników, doradztwa rolniczego, nauki, a także opracowanie raportu podsumowującego spotkania LPW. Tematem operacji będzie: wzajemne poznanie zakresów działania i potrzeb związanych z gospodarowaniem wodą członków LPW, diagnoza sytuacji w zakresie zarządzania zasobami wody pod kątem potrzeb rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich danego powiatu - analiza problemów oraz potencjalnych możliwości ich rozwiązania, upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie gospodarki wodnej i oszczędnego gospodarowania nią w rolnictwie i na obszarach wiejskich.				
16.	Nowoczesna i bezpieczna hodowla ziemniaka w województwie lubelskim	Celem operacji jest szczegółowe przedstawienie i oswojenie producentów z Programem dla Polskiego Ziemniaka MRiRW, który ma na celu gruntowną restrukturyzację branży, poprzez wyeliminowanie nieprawidłowości rynkowych i fitosanitarnych, jak również wsparcie producentów poprzez promocję polskich produktów żywnościowych w ramach akcji Polska smakuje i Produkt Polski. Organizowana w ramach operacji konferencja w formie webinarium miała charakter innowacyjno-edukacyjny. Zdobyta wiedza pozwoli na transfer wiedzy w zakresie dobrych praktyk wdrażania innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich oraz promowania innowacyjnych technologii uprawy ziemniaka w województwie lubelskim.	1 wideokonferencja dla 45 osób	26 października 2020 r.	4 257,24 zł	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi PO KSOW 2020-2021 w zakresie SIR
17.	Innowacje w lubelskim serowarstwie	Celem operacji jest zachęcenie uczestników do współpracy w zakresie tworzenia grup operacyjnych EPI ukierunkowanych na realizację innowacyjnych projektów w zakresie krótkich łańcuchów dostaw, a także rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich poprzez podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności w zakresie serowarstwa wykorzystującego surowce pochodzące z własnego gospodarstwa. Poprzez warsztaty możliwe jest przekazanie uczestnikom nie tylko wiedzy teoretycznej	1 warsztaty dla 14 osób	15-16 września 2020 r.	21 015,12 zł.	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi PO KSOW 2020-2021 w zakresie SIR

Lp.	Tytuł/nazwa operacji	Cel i przedmiot operacji	Wskaźniki realizacji operacji	Okres realizacji	Budżet brutto operacji	Źródła finansowania
		ale także umiejętności praktycznych z zakresu przetwórstwa, systemów certyfikacji żywności, skracania łańcuchów dostaw czy innowacji w zakresie przetwórstwa mleka. Stworzenie odpowiedniej płaszczyzny dla uczestników warsztatów zainteresowanych podniesieniem poziomu wiedzy i umiejętności zachęci do tworzenia potencjalnych grup operacyjnych w ramach działania „Współpraca” oraz sieci kontaktów ukierunkowanych na wspólne innowacyjne przedsięwzięcia w rolnictwie i na obszarach wiejskich.				
18.	Innowacyjne technologie w chowie i hodowli trzody chlewnej	Celem operacji jest upowszechnianie wiedzy na temat innowacyjnych technologii w chowie i hodowli trzody chlewnej. Doskonalenie w zakresie żywienia, nowych technologii stwarza szanse na rozwój ale również poprawę funkcjonowania gospodarstw utrzymujących świnię. Rozwiązania, które pojawiają się na rynku mają pomagać i ułatwiać pracę rolnikom. Dodatkowo muszą pamiętać, aby gospodarować zgodnie z aktualnymi przepisami prawa. Konferencja w formie webinarium było okazją do wymiany doświadczeń między uczestnikami, przybliżenia zagadnień związanych z Siecią na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich oraz możliwościami uzyskania wsparcia w ramach działania „Współpraca”.	1 wideokonferencja dla 79 osób	10 grudnia 2020 r.	4 200,00	Dotacja celowa SIR z Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi PO KSOW 2020-2021 w zakresie SIR

D. Współpraca z innymi instytucjami i samorządem

Tab. 31. Współpraca z instytucjami i samorządem

L.p.	Nazwa instytucji	Przedmiot/ cel współpracy
Instytucje krajowe		
1.	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	Konsultacje, współpraca przy organizacji szkoleń, informacje i porady o formach i możliwościach pozyskiwania funduszy na rzecz rozwoju rolnictwa i jego otoczenia oraz rozwoju obszarów wiejskich, pomoc w kompletowaniu dokumentów z działań PROW 2014-2020; konsultacje w zakresie sporządzania wniosków na dopłaty bezpośrednie i innych, np. pomoc de minimis (dopłata do zużytego materiału siewnego), pomoc publiczna.
2.	Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa	Konsultacje w zakresie działań dotyczących: wsparcia systemów jakości żywności, działań informacyjnych i promocyjnych. Informacja rynkowa – przekazywanie cen skupu i cen targowiskowych wybranych produktów rolnych, monitoring zbioru zbóż i rzepaku, przezimowanie roślin. Konsultacje w sprawach dotyczących nabywania gruntów, Ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego – opinie w przedmiocie posiadanych predyspozycji do należytego prowadzenia gospodarstwa rolnego.
3.	KRUS, ZUS	Konsultacje w zakresie rent i emerytur, ubezpieczenia rolnicze; Organizacja konkursu „Bezpieczne gosp. rolne” (komisyjna lustracja zgłoszonych gosp.) oraz konkursów w zakresie bhp w rolnictwie. Werbowanie kandydatów do w/w konkursów. Wspólne szkolenia dla rolników; Współpraca dot. BHP w gospodarstwie rolnym.
4.	Banki, banki spółdzielcze, banki zrzeszające banki spółdzielcze oraz izba gospodarcza zrzeszająca banki spółdzielcze	Konsultacje w sprawie kredytów preferencyjnych i innych form wsparcia dla rolników, kredytów rolniczych, zasad sporządzania biznesplanów.
5.	Izby rolnicze oraz Krajowa Rada Izb Rolniczych	Wspólna organizacja szkoleń, wymiana informacji, konsultacje aktualnych problemów z zakresu rolnictwa, współpraca w obszarze szacowania strat poniesionych przez zwierzyńę leśną, współpraca w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich.
6.	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe	Współpraca w ramach koordynacji działań z zakresu szacowania szkód łowieckich zgodnie z ustawą – Prawo łowieckie, organizacja szkoleń.
7.	Dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich	Współpraca w ramach komisji szacujących szkody łowieckie.
8.	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	Konsultacje dotyczące ochrony środowiska i zasobów naturalnych, przepisy prawne, rozwiązywanie problemów związanych z wprowadzaniem nowego prawa wodnego.
9.	Placówki oświatowe w zakresie prowadzenia szkoleń zawodowych	Działania na rzecz podnoszenia kwalifikacji rolniczych przez młodych rolników.

	wynikających z potrzeb lokalnego rynku pracy	
10.	Lokalne i regionalne organizacje wspierania przedsiębiorczości	Konsultacje, wymiana doświadczeń, wspólne organizowanie szkoleń, współpraca z Lokalnymi Grupami Działania i Kołami Gospodyń Wiejskich, wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących możliwości rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich.
11.	Szkoły, szkoły wyższe, jednostki badawczo-rozwojowe i placówki naukowe PAN	
	Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej PIB w Warszawie, Państwowy Instytut Weterynaryjny PIB w Puławach, Instytut Nowych Syntezy Chemicznych w Puławach, Biowet w Puławach, Instytut Ochrony Roślin PIB w Poznaniu, Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin PIB w Radzikowie, IO w Skierniewicach, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Polska Akademia Nauk Oddział w Lublinie, szkoły podstawowe, szkoły średnie	Współpraca w zakresie: organizacji szkoleń, warsztatów i wymiany wiedzy; współpraca ze szkołami w zakresie edukacji ekologicznej, kształtowania postaw sprzyjających środowisku oraz wdrażania podstaw rolnictwa ekologicznego; współpraca w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich, w zakresie transferu innowacji od nauki do praktyki; ustalanie listy zalecanych odmian do uprawy na terenie woj. lubelskiego; sygnalizacja agrofagów; monitorowanie zaawansowania zbioru ziemniaków; współpraca w zakresie analizy laboratoryjnej gleby; szacowania szkód łowieckich; zbieranie danych ankietowych; rachunkowość rolna PL FADN.
	Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie	Od 2018 roku na terenie Sadu Doświadczalno – Wdrożeniowego LODR w Końskowoli prowadzone są doświadczenia ścisłe przed rejestrowe nad skutecznością zwalczania szkodników w tym kwieciaka jabłkowca z zastosowaniem bezpiecznych, nisko karencyjnych i nisko prewencyjnych preparatów nowej generacji. Końcowym efektem prac może być rejestracja tych preparatów w sadach jabłoniowych i dopuszczenie do stosowania w Polsce. Współpraca w przygotowaniu wniosku o dofinansowanie i koncepcji badawczej dla konsorcjum „Bazydrill” w ramach działania „Współpraca”. Projekt dotyczy budowy i badań terenowych z zastosowaniem innowacyjnego siewnika do podsiewu użytków zielonych.
	Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt w Warszawie	Ocena wartości użytkowej i hodowlanej pszczoł - Pasieka Hodowlana LODR w Pożogu
	Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych w Słupi Wielkiej (COBORU)	Badania PDO w ziemniaku i pszenicy ozimej.
	Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa PIB w Puławach	W zakresie szkoleń i w Projekcie „Poprawa wykorzystania potencjału produkcyjnego pastwisk dla bydła mlecznego i mięsnego przez zastosowanie systemu wspomagania decyzji i zarządzania”, które realizuje konsorcjum LODRON.

	Okręgowa Stacja Chemiczno – Rolnicza w Lublinie	Współpraca w zakresie oceny nowych metod badania zasobności gleby i jej odczynu.
12.	Organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego (Urząd Wojewódzki w Lublinie, Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, Starostwa Powiatowe, Urzędy Gmin, Powiatowe Stacje Sanitarno-Epidemiologiczne, Wojewódzki Lekarz Weterynarii, Powiatowy Inspektorat Weterynarii, Urzędy Skarbowe, Wojewódzki i Powiatowe Inspektoraty Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Centrum Doradztwa Rolniczego, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie, Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno Spożywczych w Lublinie)	Promocja działalności LODR, upowszechnianie informacji o inicjatywach podejmowanych na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, współpraca w zakresie wspierania inicjatyw mających na celu ochronę środowiska, udział w komisjach szacujących straty, udział w sesjach rad powiatów, rad gmin i sołtysów; dyżury gminne, udział w komisjach konkursowych; konsultacje oraz pomoc przy organizacji, przekazywanie ulotek informacyjnych oraz przeprowadzanie wykładów; konsultacje w sprawach rozliczania podatku VAT; zdobywanie i podnoszenie kwalifikacji przez doradców, organizacja stoisk LODR na uroczystościach i dożynkach.
	Starostwo Powiatowe w Kraśniku	W ramach Partnerstwa ds. Wody – organizacja spotkań i przygotowanie opracowania, którego publikacja nastąpi w 2021 roku.
13.	Związki zawodowe i społeczno-zawodowe organizacje rolników	Współpraca ze związkami hodowców poszczególnych gatunków zwierząt przy organizacji wystaw, konsultacje, współpraca przy organizacji szkoleń, informacje i porady o formach i możliwościach pozyskiwania funduszy na rzecz rozwoju rolnictwa i jego otoczenia oraz rozwoju obszarów wiejskich, pomoc w kompletowaniu dokumentów z działań PROW 2014-2020.
	Polska Federacja Ziemniaka - Zrzeszenie	Współpraca przy organizacji Dnia Ziemniaka w LODR.
14.	Środki masowego przekazu (TVP 1, TVP Lublin, Kanał YT-Farmer, Kanał YT – Nawozy EU, Radio Lublin, Dziennik Wschodni, Agropolska)	Przekazywanie do mediów doraźnych i ważnych informacji, którymi zainteresowani są rolnicy, popularyzacja działalności LODR, udzielanie wywiadów propagujących nowe rozwiązania w produkcji rolniczej, przekazywanie aktualnych informacji dotyczących zbioru płodów rolnych, produkcji rolnej, dostępności środków pomocowych.

Institucje zagraniczne		
1.	<p>Zagraniczne instytucje doradztwa rolniczego i zagraniczne instytucje wspierajace rozwój gospodarstw rolnych i obszarow wiejskich</p> <p>Centrum Badań i Technologii – Hellas (CERTH) Grecja – reprezentuje konsorcjum realizujace projekt -“AgroFossilFree”: Strategie i technologie dla rolnictwa europejskiego wolnego od paliw kopalnych</p>	<p>Projekt AgroFossilFree, obejmujacy 3-letnie dzialania koordynacyjne i wspierajace (CSA), w ramach programu Horyzont 2020.</p>

E. Wykaz ważniejszych wydarzeń

Tab. 32. Wykaz ważniejszych wydarzeń

Lp.	Nazwa	Termin	Miejsce	Organizator/ współorganizator
1	2	3	4	5
1.	Dni Pola	15 - 30.06.2020 r.	Pożóg II	LODR w Końskowoli
2.	Dzień Ziemiaka	13.09.2020 r.	Pożóg II	LODR w Końskowoli

Wydarzenia planowane na 2020 r. (Dzień Otwartych Drzwi w Końskowoli; XXXIV Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Maszyn i Urządzeń Rolniczych w Sitnie; VIII Kiermasz Roślin Ozdobnych w Końskowoli; IX Kiermasz Kwiatów i Roślin Ozdobnych w Sitnie; IX Jesienny Kiermasz Materiału Szkółkarskiego Owocowego i Ozdobnego w Końskowoli; XXII Święto Jesieni w Kazimierzu Dolnym) nie odbyły się z powodu pandemii COVID-19.

F. Działalność wydawnicza

Tab. 33. Działalność wydawnicza w 2020 r.

Lp.	Tytuł	Forma	Nakład:	
			plan	wykonanie
1	2	3	4	5
1.	Lubelskie Aktualności Rolnicze	miesięcznik	5800 egz. x 11 miesiące	5577 egz. x 11 miesiące
2.	Zaproszenie na Dzień Otwartych Drzwi w LODR w Końskowoli	zaproszenie A4 składane do A5	800 sztuk	0
3.	Wkładka do zaproszenie na Dzień Otwartych Drzwi w Końskowoli, AGROPOKAZY	wkładka A5 nadruk dwustronny	1500 sztuk	0
4.	Plakat B2 Dzień Otwartych Drzwi w LODR w Końskowoli	plakat B2	250 sztuk	0
5.	Plakat A3 Dzień Otwartych Drzwi w LODR w Końskowoli	plakat A3	300 sztuk	0
6.	Zaproszenie –Wystawa w Sitnie	zaproszenie A4 składane do A5	500 sztuk	0
7.	Plakat B2 – Wystawa w Sitnie	plakat B2	500 sztuk	0

8.	Plakat A3 - Wystawa w Sitnie	plakat A3	500 sztuk	0
9.	Plakat B2 - Jesienny Kiermasz	plakat B2	50 sztuk	0
10.	Ulotki LODR w Końskowoli	ulotka, DL	5000 sztuk	0
11.	Ulotki działowe	ulotka DL	12000 sztuk	0
12.	Ewidencja środków ochrony roślin	dodruk broszur	6000 sztuk	6500 sztuk
13.	Szkolenie uzupełniające dla doradców rolniczych „Warunki i wymogi związane z realizacją działania „Dobrostan zwierząt” w ramach PROW 2014-2020 (organizowane przez CDR Brwinów)”	Plakat A1	0	8 sztuk
14.	Ulotki DL składane w C LODRON	Ulotka DL	0	2000 sztuk
15.	„Dni pola” broszury szyte	Broszura A5	0	300 sztuk
16.	Dzień Ziemniaka - innowacyjne technologie uprawy ziemniaka oraz możliwości wykorzystania skrobi w przemyśle (SIR)	Zaproszenie A4 składane do A5	0	100 sztuk
17.	Dzień Ziemniaka - innowacyjne technologie uprawy ziemniaka oraz możliwości wykorzystania skrobi w przemyśle (SIR) - plan i program	Ulotka informacyjna A4 składana do A5	0	200 sztuk
18.	Ziemniaki - przeznaczenie kulinarne (SIR)	Ulotka merytoryczna DL	0	500 sztuk
19.	Dzień Ziemniaka - innowacyjne technologie uprawy ziemniaka oraz możliwości wykorzystania skrobi w przemyśle (SIR)	Broszura A5	0	300 sztuk
20.	Raport końcowy Lokalnego Partnerstwa ds. Wody (LPW) powiat kraśnicki, woj. lubelskie (SIR)	Broszura A4	0	100 sztuk

G. Kształcenie i doskonalenie zawodowe kadry własnej

W 2020 r. skierowaliśmy na szkolenie dla doradców rolniczych 29 osób; uprawnienia doradcy rolnośrodowiskowego uzyskało 16 osób, a w tematyce systemów wsparcia bezpośredniego – e-wniosek przeszkoliliśmy 16 osób. Na studia podyplomowe w zakresie Rolnictwa ekologicznego organizowane przez MRiRW wraz z IUNG Puławy uczęszcza 17 doradców.

Tab. 34. Kształcenie i doskonalenie kadry własnej

Symbol	Tematyka szkoleń	Liczba uczestników	
		plan	wykonanie
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
G.1.	Szkolenia wewnętrzne^{*)}	827	391
G.1.1.	Systemy produkcji rolnej	233	98
G.1.2.	Rozwój obszarów wiejskich	380	169
G.1.3.	Rolnictwo ekologiczne i programy rolno-środowiskowo-klimatyczne	102	23
G.1.4.	Ekonomika i zarządzanie gospodarstwem rolnym	107	98
G.1.5.	Metodyka i organizacja doradztwa rolniczego	5	0
G.1.6.	Inne - BHP	0	3
G.2.	Szkolenia zewnętrzne^{**)}	326	1569
G.2.1.	Systemy produkcji rolnej	106	683
G.2.2.	Rozwój obszarów wiejskich	115	459
G.2.3.	Rolnictwo ekologiczne i programy rolno-środowiskowo-klimatyczne	56	288
G.2.4.	Ekonomika i zarządzanie gospodarstwem rolnym	19	85
G.2.5.	Metodyka i organizacja doradztwa rolniczego	15	5
G.2.6.	Inne ^{*)}	15	49

^{*)} w opisie wskazać, jakie,

^{**)} informacja o głównych organizatorach szkoleń zewnętrznych.

Inne: Coroczne spotkanie dla komisarzy i organizatorów targów; Internet w procesie nauki i komunikacji doradców; Nowoczesny warsztat dziennikarza; Ubezpieczenia chorobowe i wypadkowe w dobie COVID-19; Elektroniczne zarządzanie dokumentacją, Kontrole budowlane.

Główni organizatorzy szkoleń zewnętrznych: CDR Brwinów, CDR O/Kraków, CDR O/Radom, InHort Instytut Ogrodnictwa - PIB w Skierniewicach, IUNG - PIB w Puławach, ARiMR, PIW-et - PIB w Puławach, Agrocom Polska; CSI Sektor Publiczny; Targi Warszawskie PTAK; DEG Agro Food; WODR Poznań.

H. Ocena rezultatów działalności

Tab. 35. Zbiorcza informacja na temat działalności szkoleniowej, doradczej, informacyjnej i upowszechnieniowej planowanej do realizacji w 2020 r. - wykonanie

L.P.	Rodzaj działalności		Plan		Wykonanie	
			Liczba form	Liczba odbiorców	Liczba form	Liczba odbiorców
1	Działalność szkoleniowa	Szkolenie	860	11 354	660	14 135
		Szkolenie wyjazdowe	4	95	7	121
		Konferencja	25	1 320	25	2 404
		Szkolenie e-learningowe				
		Webinarium				
		Pozostałe formy szkoleniowe				
		Razem		889	12 769	692
2	Działalność doradcza	Porada indywidualna		41 341		46 740
		Doradztwo grupowe	8	80	12	151
		Dokumentacja niezbędna do uzyskania pomocy		150		499
		Razem	8	41 571	12	47 390
3	Działalność informacyjna	Informacja		27 588		32 601
		Broszura	0	0	0	0
		Ulotka	6	12 000	7	1 100
		Info na www.	75		199	
		Art. w miesięczniku odr	301		309	
		Inne wydawnictwa	0	0	0	0
		Stoisko informacyjno-promocyjne	61		15	
		Pozostała działalność informacyjna	5	0	59	0
		Razem	448	39 588	589	33 701
4	Działalność upowszechnieniowa	Pokaz	11		10	
		Demonstracja	1 083		1 073	
		Konkurs	3		1	
		Olimpiada	0		0	
		Targi / wystawy	6		2	
		Pozostała działalność upowszechnieniowa	0	0	0	0
		Razem	1 103		1 086	
5	Działalność pozostała	Monitoring	1 124		1 393	
		Analiza	77		77	
		Doświadczenie	3		3	
		Szacowanie szkody łowieckiej	0		227	
		Pozostałe formy (ankiety koniunktury, demonstracje z zad. 11, kalkulacje, art. z zad. 13)	356	5 800	391	5 990
		Razem	1 560	5 800	2 091	5 990
Razem		4 008	99 728	4 470	103 741	

Różnice: W związku z sytuacją pandemiczną wywołaną wirusem SARS-CoV-2 organizacja pracy doradczej uległa zmianie. Nie zorganizowano wszystkich zaplanowanych szkoleń i szkoleń wyjazdowych. Przeorganizowano formę szkoleń na on-line i organizowano szkolenia w formie webinarów oraz wideokonferencje. Zrealizowano więcej form doradztwa grupowego.

Opracowano planowane ulotki, ale nie wydrukowano w zakładanym nakładzie (druk we własnym zakresie w małym nakładzie), ponieważ z powodu pandemii nie organizowano Imprez wystawienniczo - targowych, Dożynek, szkoleń stacjonarnych itp. Realizację przełożono na 2021 r.

Nie odbyły się również planowane imprezy własne. W zamian zorganizowano Dni Pola (15-30.06.2020 r. łącznie z weekendami), w czasie których rolnicy mogli samodzielnie zwiedzać proponowane kolekcje i demonstracje polowe. Zorganizowano także Dzień Ziemiaka łącząc wydarzenie z transmisją telewizyjną na żywo. Nie odbyły się konkursy (Na najlepsze gospodarstwo ekologiczne; BHP i inne organizowane lokalnie). Ponieważ nie organizowano żadnych imprez w terenie nie zrealizowaliśmy również stoisk informacyjno-promocyjnych.

Zajęliśmy się natomiast kręceniem filmów instruktażowych i udostępnianiem na kanale YouToube - mają one dużo wyświetleń.

W związku z trwającymi naborami na różne Programy Rządowe (Regeneracja gleb poprzez wapnowanie, Czyste powietrze, Mój prąd, Moja woda) doradcy LODR udzielali więcej informacji i porad. Uruchomiliśmy na stronie internetowej portal e-bazarek, który cieszy się zainteresowaniem rolników.

Doradcy LODR pomogli 499 rolnikom bezpłatnie wypełniać wnioski:

- o pomoc finansową dla producentów świń, którzy zaprzestali produkcji w związku z obowiązującym zakazem utrzymywania w gospodarstwie świń lub ich wprowadzenia do gospodarstwa, wydanym w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń,
- o pomoc dla rolników szczególnie dotkniętych kryzysem COVID-19 w ramach działania: „Wyjątkowe tymczasowe wsparcie dla rolników, mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw szczególnie dotkniętych kryzysem związanym z COVID-19”,
- na zakup komputera dla dziecka z rodziny rolniczej,
- wniosek o szacowanie strat 2020 r. - deszcz nawalny, powódź.

Wnioski:

Zadania wykonywane w 2020 r. były ściśle związane z trudną sytuacją spowodowaną zagrożeniem epidemicznym wywołanym przez COVID-19. Konsekwencją pandemii było wstrzymanie w miesiącu marcu organizacji w stacjonarnej formie szkoleń, konferencji, szkoleń wyjazdowych dla rolników, wyjazdów studyjnych. Niestety musieliśmy zrezygnować z organizacji Kiermaszu Kwiatów i Krzewów w Sitnie oraz Kiermaszu Roślin Ozdobnych w Końskowoli, które tradycyjnie co roku organizowaliśmy pod koniec kwietnia i w maju. W 2020 roku nie odbyły się: Wystawa Zwierząt Hodowlanych, Maszyn i Urządzeń Rolniczych w Sitnie oraz Dni Otwartych Drzwi w Końskowoli.

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli w miesiącu kwietniu 2020 roku zwrócił się do przedstawicieli samorządu lokalnego naszego województwa o podjęcie działań w zakresie ponownego otwarcia lokalnych targowisk i bazarów na terenie miast i gmin. Wniosek był odpowiedzią na prośby zgłaszane przez rolników współpracujących z LODR w Końskowoli, którzy z powodu ogłoszonego stanu zagrożenia epidemicznego wywołanego

przez COVID-19 stracili możliwości tego rodzaju handlu żywnością ponosząc duże straty. Z prawdziwą satysfakcją należy stwierdzić, że skierowany apel spotkał się z dużym zrozumieniem i poparciem ze strony samorządów. LODR w Końskowoli prowadził również działania własne na rzecz ożywiania krótkich łańcuchów dostaw. Stąd też propagowanie wykorzystania innowacyjnych kanałów dystrybucji – sklepy internetowe, ogłoszenia w mediach społecznościowych, sprzedaż obwoźna z samochodu, zbieranie zamówień poprzez e-mail, telefonicznie, strona internetowa i dostarczanie produktów w formie „paczki od rolnika”. Bardzo istotnym działaniem było wsparcie rolników w zakresie sprzedaży bezpośrednio z gospodarstw oraz budowa relacji sprzedający - kupujący. LODR w Końskowoli w 2020 roku rozpoczął prace nad stworzeniem strony „Lubelska e-spiżarnia”, a następnie Lubelskiego e-bazarku. Głównym celem działania było bezpłatne umożliwienie promocji oferty lubelskich rolników i producentów żywności tradycyjnej i lokalnej wytwarzanej w ramach dostaw bezpośrednich, sprzedaży bezpośredniej, Rolniczego Handlu Detalicznego (RHD), działalności Marginalnej, Lokalnej i Ograniczonej (MLO) z terenu naszego województwa. Z całą pewnością COVID-19 wpłynął na zmiany dotychczasowego systemu szkoleń. Stąd też konieczne stało się poszukiwanie nowych rozwiązań. Przykładem jest szersze wykorzystanie kształcenia na odległość/upowszechniania na odległość poprzez szkolenia praktyczne z wykorzystaniem nowych instrumentów (np. szkolenia oparte na demonstracjach prezentowanych przez sieć kamer on-line w gospodarstwach demonstracyjnych). Innym przykładem były szkolenia za pomocą platformy, która została opracowana przez doradców, a następnie dostępna na naszej stronie www do samodzielnego zapoznania się rolnika z materiałem szkoleniowym i innymi niezbędnymi informacjami, szkolenia rolników poprzez zorganizowane webinaria, np. ClickMeeting, MS Teams. Tematy webinarów związane były z priorytetami wyznaczonymi na szczeblu krajowym przez MRiRW, wojewódzkim w ramach Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego i priorytetami LODR w Końskowoli. Nadal kluczowym narzędziem w realizacji działań LODR w Końskowoli jest inicjatywa wdrażania innowacji. Promowanie i wspierania innowacji, prezentacji istniejących przykładów „sieci innowacji”, omówienia konkretnych działań było ważnym elementem działalności LODR w roku 2020. Stąd też promowanie podejścia partnerskiego i współpracy w celu podnoszenia efektywności wdrażania innowacji, transferu technologii i komercjalizacji badań. Dzięki współpracy z SIR-em rolnicy mieli możliwość uczestnictwa w projektach (operacjach własnych SIR), które ukierunkowane były na wsparcie powstawania grup operacyjnych, a także na praktycznym transferze wiedzy – zarówno dzięki prezentowanym dobrym praktykom krajowym i zagranicznym. Jest to okazja do wymiany doświadczeń, konfrontacji swoich pomysłów oraz poszukiwania nowych partnerów do wspólnych przedsięwzięć.

Należy podkreślić nasz udział jako partnera w projekcie międzynarodowym tj. „Programie Horyzont 2020 – badania i innowacje na rzecz rozwoju rolnictwa i biogospodarki”. LODR w Końskowoli w 2020 roku został partnerem w projekcie „AgroFossilFree” - Strategie i technologie dla rolnictwa europejskiego wolnego od paliw kopalnych. Dzięki współpracy w silnych, międzynarodowych konsorcjach badawczych, skupionych wokół istotnych dla rolnictwa i biogospodarki tematów, wzmacniany jest potencjał i pozycja doradztwa rolniczego.

W roku 2020 nie zrezygnowaliśmy całkowicie z prezentacji osiągnięć firm sektora rolnictwa i ich propozycji dla rolników. Potwierdzeniem dużego zainteresowania rolników tą formą doradztwa rolniczego była duża frekwencja rolników na organizowanym przez LODR w Końskowoli w dniu 13 września 2020 roku Dniu Ziemniaka. Wydarzenie objęte było Patronatem Honorowym Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Wojewody Lubelskiego oraz Marszałka Województwa Lubelskiego. Impreza transmitowana była na żywo w TVP3 Lublin

w programie „Letni weekend” z TVP3 Lublin. Dzień Ziemniaka organizowany przez LODR w Końskowoli był doskonałą okazją do zapoznania się z najnowszymi osiągnięciami naukowymi w hodowli i produkcji ziemniaka, a jednocześnie stanowił promocję tej ważnej rośliny uprawnej. Celem wydarzenia było stworzenie możliwości do dyskusji, wymiany doświadczeń, wiedzy i informacji o kierunkach zmian w produkcji rolniczej oraz zapoznanie z konkretnymi przykładami innowacyjnych rozwiązań. W trakcie organizowanej imprezy udostępnione były dla uczestników na poletkach doświadczalnych kolekcje 74 różnych odmian ziemniaków. Była to doskonała okazja dla rolników do zapoznania się z doбором nowych odmian ziemniaków do warunków klimatyczno - glebowych województwa lubelskiego, ale jednocześnie powrót do starych, rodzimych odmian ziemniaków. Uzupełnieniem był mechaniczny pokaz zbioru ziemniaków oraz możliwość poznania maszyn i urządzeń rolniczych związanych z tą branżą. Dzień Ziemniaka spotkał się z bardzo dużym zainteresowaniem rolników i ku naszej satysfakcji z pozytywną oceną.

Pilną koniecznością pozostaje kwestia uregulowania prawnej własności obiektów i majątku LODR w Końskowoli. W wyniku prowadzonych spotkań i rozmów z Zarządem Województwa Lubelskiego w dniu 28 września 2020 roku Sejmik Województwa Lubelskiego podjął uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na dokonanie przez Województwo Lubelskie na rzecz Skarbu Państwa darowizny nieruchomości położonych w gminie Końskowola w celu realizacji zadań statutowych LODR w Końskowoli. Umową darowizny z dnia 29.12.2020 roku zawartą w formie aktu notarialnego właścicielem nieruchomości, na których LODR w Końskowoli aktualnie prowadzi działalność stał się Skarb Państwa. Stronami zawartej umowy darowizny byli: Województwo Lubelskie oraz Skarb Państwa - Starosta Puławski. Zgodnie z § 2 lit. b zawartej umowy „Starosta Puławski w imieniu Skarbu Państwa oświadcza, że powyższą darowiznę przyjmuje z przeznaczeniem na realizację zadań statutowych LODR w Końskowoli”. W dniu 7 stycznia 2021 roku Dyrekcja LODR w Końskowoli zwróciła się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o wszczęcie procedury doposażenia Ośrodka w nieruchomości jako niezbędne do realizacji zadań ustawowych i statutowych. Są to niezbędne warunki do ubiegania się o wsparcie finansowe w celu stworzenia gospodarstwa demonstracyjnego, Centrum Praktycznego Szkolenia w Zakresie Małego Przetwórstwa na bazie posiadanych obiektów doświadczalno-wdrożeniowych (Pożóg II, Sad, Pasieka Hodowlana). Takie rozwiązanie dawałoby możliwość zarówno teoretycznego, jak i praktycznego szkolenia chętnych, pragnących poznać tajniki przetwórstwa na poziomie gospodarstwa, zastosowania w gospodarstwach rolnych rozwiązań technicznych OZE. Rozwiązanie kwestii własności otwiera także realizację innych niezbędnych działań m.in. realizację remontów obiektów itp.

Ocena:

Zadania zaplanowane do wykonania na 2020 r., pomimo zaistnienia trudnej sytuacji jaką jest pandemia COVID-19, w miarę możliwości zostały zrealizowane uwzględniając wszystkie wskazane priorytety i wnioski od rolników.

I. Załącznik elektroniczny – płyta CD:

Identyfikator Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli:
lubelski_RSD_2020.xls.

Wypełnione zostały wszystkie tabele w pliku załączniki elektroniczne
(dołączono do Sprawozdania z Działalności za rok 2020 na nośniku CD).